

COLLOQUIA
PLAUTINA
= VIGINTI,
EX

Totidem *M. Plauti* Comœdiis
excerpta, & Annotatiun-
culis marginalibus
illustrata :

In quibus omnes Plautinæ elegan-
tiæ in compendium contra-
ctæ sunt, & usibus nostris
accommodatæ.

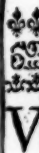
Opusculum scholis, & linguæ Latinæ
studiosis, ad intelligendum *Plautum*,
Lucretium, *Persum*, *Apuleium*, aliósq;
obscuriores *AUTHORES* utile
& jucundum.

Operâ *ALEXANDRI ROSSÆI*.

LONDINI,

Excudebat *J. Junius*, & prostant a-
pud *Godefridum Emersonem*, ad in-
signe Cygni in vico vulgò vocato,
Little Brittain. 1646.

Lp 26.515



H

Trop

Calo

Adin

Huj

Hyen

Neco

Radi

Neco

ROS

Lain

Suoq

Intra

Adv

Tu r

Min

Seren



Viro doctissimo, clarif-
simoque Poetæ, Dom^{no}.
ALEXAND. ROSSÆO.

Heroum Maxime, Caledoniæ Maro ;
Seris optande seculis, uterq; Artium
Tropicus, Rosa, Rosella mea : Ros equidem
Cælo demissus ; roscide popellum nectare
Adimplens, unico digna Phœbo ferta
Hujusce ROSÆ : non Autumnus, nec acrior
Hyemis rabies hanc possit reddere marcidam.
Necquicquam vermis theonini seculi
Radices ROSÆ corrodit ætas altiùs ;
Necquicquam ferit tumultuantis ævi
ROSAM lauriferam lingua fulminigera.
Laurus amica Jovi est, & Phœbo ROSA ;
Suoq; Jonæ decus, & amicitia.
Intra te stetit omne fortunæ genus,
Adversâ infractus, nec elatus secundâ.
Tu rutilo repentè exoriris orbe Phœbus,
Atinorem fugiens ignium gregem ; tuq;
Serenum, sparsis nubeculis, spondes diem.

JOHANNES JONES.



Nobilissimo viro Do.
mino *Guilielmo Balforio*,
Equiti Aurato.

Hunc meum *Plautulum*
(cujus sermone lo-
querentur *Musæ*, si
latinè loqui vellent) sub No-
minis tui auspiciis, Vir, non
minùs literariâ quàm militari
gloriâ insignis, in publicum
prodire placuit; ut tesseram
meæ erga te observantiæ, & te-
stimonium, virtutibus tuis di-
gnum, posteritati transmittere-
rem: tu enim ex eorum nume-
ro es, qui

Epistola Dedicatoria.

— *Geticum modereris*

Apolline Martem;

exemplum præstantissimorum
ducum sequutus, qui in eadem
ara *Minervam* cum *Gradivo* ve-
nerati sunt, & *Musas* inter me-
dia arma coluerunt. Utinam
omnes tui ordinis & classis ho-
mines horum exempla ob ocu-
los sibi proponi permetterent;
æquabiliùs, atque constantiùs
sefe res humanæ haberent. Sic-
que non minùs virtute animi,
quàm vi corporis res militaris
procederet; si unusquisque bel-
li dux, cum *Ænea*, (cujus tu hi-
storiam optimè nôsti, quando
præstantissimum Poetam ad a-
mussum calleas) foret

— *pietate insignis & armis.*

Sed

Epistola Dedicatoria.

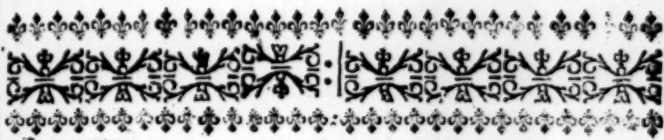
Sed me ab hoc alloquio episto-
lari negotia avocant aliò, quare
te valere & perennare jubeo,
hócque munusculum eodem
accipere

*Vultu, quo cælum tempestatesq̃
serenat*

Jupiter. —

Amplitud. tuæ deditissimus,

ALEX. ROSSÆUS.



COLLOQUIORUM SINGULORUM SUMMA.

In Imo. Colloquio ostenduntur servorum quorundam petulantia, ebrietas, & supplicia. Belli civilis causæ, & incommoda. Quorundam militum mores taxantur.

I I. Servorum nonnullorum vestitus, & misera conditio describuntur. Dominorum tyrannis & iniquitas, & quorundam senum perditum mores.

III. Conjugatorum, & divitum quorundam misera conditio. Uxorum nonnullarum superbia, insana profusio, & impudici mores reprehenduntur. Quorundam militum rapacitas insinuat. Quomodo uxores indomitæ cicurentur.

IV. Perstringuntur illi qui gulæ, ebrietati, & parcimoniæ nimium dediti sunt; ostenditurque quam perniciosæ sint Reipublicæ pestes Parasiti, & otiosi ventres.

V. Humanæ vitæ incerta conditio ostenditur. Ebrietates, scortationes, alique mali mores juventutis hodiernæ castigantur. Lenones, pessimum genus hominum, taxantur.

VI. Maritorum quorundam inhumanitas & sævitia erga uxores, uxorūque effrænis lingua, profusio, superbia, & impudicia depinguntur. Conjugatorum officia ostenduntur.

VII. Doloris impatientia ex amici morte describitur: & consolationes in ferenda amicorum morte proponuntur.

VIII. Quam miseri sint obarati, & mariti illi qui prodigas & luxuriosas habent uxores ostenditur. Variæ artes ditescendi. Amatores & meretrices urbe ejiciendi.

IX. Perditorum juvenum mali mores reprehenduntur. Adolescentibus & studiosis sana consilia traduntur. Meretricii amores quam perniciosi sint ostenditur.

X. Scelerati mores militum, & monachorum quorundam describuntur, & conferuntur. Ambo prædones, sed diverso modo,

XI. Pa-

XI. Parentes & pædagogi qui adolescentes indulgentiâ, & malo exemplo corrumpunt; sic adolescentes, qui monita pædagogica, & salubria seniorum consilia respuunt, reprehenduntur.

XII. Humanæ vitæ miseriæ & vitia desuntur. Omnia hominum generataxantur. In summa fortuna, maxima infortunia.

XIII. Admonentur juvenes ut malum consortium fugiant, & ut bonarum literarum studiis, sed moderatè incumbant.

XIV. Impiorum divitum misera conditio describitur, & piorum pauperum felicitas. Præposterè malorum hominum mores, & nonnihil de peregrinationis incommodis.

XV. Quot vitiis magnæ urbes abundant, & quàm periculosum sit adolescentibus in talibus versari ostenditur. Meretricum mores, & juvenum in *Venerem* impotentia.

XVI. Monita quædam pædagogica in mensa pueris dantur.

XVII. Navigationis commoda & incommoda recensentur, Piscatura utilis. Ebrietatis effecta.

XVIII. Ultra dominorum an servorum conditio sit potior ostenditur.

XIX. Avaritia perstringitur. Malæ uxoris mores. Conjugatis dantur & lubricam monita.

XX. Quàm miseri sint per omnem vitam qui literas spernunt, & juventutis tempus in otio & luxuria transigunt, ostenditur. Meretrices iterum, & molles taxantur.



COLLOQUIA PLAUTINA.

Ex

AMPHITRYONE.

COL. I.

Sofia. Davus.

Unde nobis prodīs, *Dave*,
 claudicans, ac si lumbifragium
 fuisses passus? Vide-
 ris mihi totus quasi mu-
 ranâ exossatus. *DAVUS*.
 Certè ex carcere prodeo,
 in quem, heri mei jussu, tres viri, gigan-
 teis viribus præditi, compegerant; ii-
 démque, tanquam ex promptuaria cella,
 ad flagrum deprompserunt, utque incu-
 dem ceciderunt;

—*ferrum*

*Non adeò exercent vasto Cyclopes in
 antro,*

A

Brontesq̃,

*Brontesq₃, Steropesq₃, & nudus
membra Pyracmon.*

So. Primâ facie vix te cognoscebam, adeò os tibi exossatum est, & velut de novo fictum. Quare herus in te adeò exarsit? DAV. Dicam, neque more meo solens, consuam tibi jam mendacium, nè

^a Frangas ab
occo.

tu etiam os mihi ^a occilles probè; non enim me latet quàm soleas esse animatus ad duellum, quàmque gestiant tibi pugni,

^b Citò.

^b numero enim excandescere & actutum turbas conciere soles. Sos. Proinde cave, si sapis, neque tergum tuum cicatricosum mortuis bubus iterum exponas:

^c Fictis.

memineris noctem illam quam verberatus pependisti perpetem; nam si me illudas ^c consutis tuis dolis, non effugies infortunium, licèt quadrigas inscendas Jovis, quamvis Mercurii gestes talaria,

^d Noctè.

aut petasum cum pinnulis. DA. Pax. Ego faxo ut mihi injurato credas: Illac ^d noctu quâ Sol appotus probè, diutiùs solito dormivit cum

^e Noctis Deo.

^e Nocturno ebrio, Herus meus, relictâ uxore usurariâ, in loco ^{*} lectus, qui vix ubi cubuit concaluit (adeò in rem attentus est, cupiens eam assiduo auctare lucro) statim exporrectus, me

^{*} Lecti.

^f Ingratis.

^f ingratis excitat. Quid (inquam ego semi-insomnis) here, adeò

d.ò dementiæ impletus es, ut surgas æta-
 tem priusquàm Sol exoriatur cum qua-
 drigis ? ^g Imperce tibi quæso, neque ante-
 vertas ^h Jugulæ, vesperuginis & ⁱ vergili-
 arum occasum : si ^k afflicti, ut prædicare ^k Vehementer.
 soles, uxorem amares, aut deperires, non
 surgeres antequàm illi seminares filium,
 & gravidam redderes compressu tuo. At
 hæc mea verba alata nimis (^l vocem enim ^l Præcipitem
 volucrem gestito) quibus illi supparasi-
 tari videbar, bilem commoverunt, ne-
 que in ^m tranquillum conferre valebant. ^m Tranquil-
 Audiebam, Quid tibi ⁿ curatio est hanc ⁿ Quid curas ?
 rem Verbero, aut ^o mutitio, audaciæ ^o Quid mu-
 Columen, Mastigia, Carnifex, Syco-
 phanta ? Méne ^p socienum tuum putas ? ^p Socium.
 & nisi nox interventu suo nos dirimis-
 set, periissem : Sese accingebat seipione
 suo toros meos ^q expugnassere. ^q Expugnare.
 Certè præstitisset tacuisse, & verbis tuis
 advolantibus alas divulxisse. DA. Ve-
 rum : sed ^r cirneam vini meri, ut à ^r Vas vina-
 matre fuerat natum, hesternâ nocte clàm ^r E vite ex-
 eduxeram ; sic Bacchus mihi linguam ^r pressum bibi.
 præpetem fecerat, & ipso Mercurio velo-
 cior. So. Sed perge. DA. Cùm he-
 nus frustra vires suas effudisset in ventos,
 & auras diverberasset satis, advertens i-
 ram nihil profuturam in tenebris, quæ

- me, septemplex instar clypei, ab ejus ictibus defenderunt, cœpit paulatim deturmescere, mēque blandis compellare vocibus, & palpo percutere: Heus, inquit, *Dave*, si mavelles me tibi ^t favitorem & patronum, quā hostem; si non vis obtundi pugnīs, aut in tergo ^u expeti tua scelera; si non cum vino ^x fimitū ebibisti imperium in te meum, nè ^y prævortas tuum somnum præ meo commodo, neque somniculosè exequaris mandata mea; ^z nequiter enim huc usque expetivit tua contumacia. Agè ergo, recipe te non in *Lemnum*, sed ad caminum culinæ, *Vulcanum* ibi dormientem excita, & à complexibus, non suæ Veneris, sed cineris, avelle; ^a face ut mox luciscat jam hoc. Sos. Quid tu ad hæc? Nonnè ^b tuatim respondisti? DA. Certè, (inquam ego) si ^c loripidem illum Deum apud nos hic delitescentem invenero, non (ut olim de cœlo Jupiter) deturbabo, sed, ^d Nymphis nostris in eum immixtis, suffocabo; neque, si ^e occepso, desinam, antequā ^f animam puteo intertraxero, & in hunc effudero. Illi non succurret, ut quondam, ^g ἀργυρόννη *Thetis*. Malè sit ei, qui & *Minervæ* nostræ vim intulit, & ^h *Erychthonium* in terra nostra seminavit;
- ^c Favorem.
- ⁿ Expendi, Puniri.
- ^x Simul.
- ^y Præferas.
- ^z Infelicitèr evasit.
- ^a Ut lumen accendatur.
- ^b Tuo more.
- ^c Vulcanum.
- ^d Aquis infusis.
- ^e Incepero.
- ^f Aquam hauriero totam.
- ^g Argentipes.
- ^h Contentio- nis Deus.

vīt ; quin *Martem* etiam barbarum, tot annos retibus suis implicitum, impunè demisit : & nunc i *Ἀνδρόφον* & ille, relicta i Occisor hominum, Thraciâ, ad nos, cum comitibus suis, Timore, Irâ, & Clamore, commigravit, ubi omnia fūſque déque feruntur ;

— *frustrâ enim, retinacula tendens*
Fertur equis Auriga, neq̃, audit
currus habenas.

Sos. k Rūnificant quosdam nunc in Italia, qui, pacis tempore, in obscuro vitam agebant, quique in caveis vix * con- * Speculator res. quisitores erant, jam incedere l totulis i Torquibus. aureis insignes, quos illis *Areopagite* m condonârunt. DA. Ecceſtor, novi non- m Donârunt. nullos, qui antehac n ſecundū ibant, n Ponè ſequen- bantur. nunc anteambulones in acie ; ſed primo o Coitu. o cœtu fidunt pedibus, potiùs quàm manibus, aut ſibi pulchrè cavent poſt principia : patiuntur ſe libentiùs *Veneris* quàm *Martis* amplexibus p implicar. p Sos. p Implicari. q Ecce- r. q Ecce- r. dignos Bellatores mihi narras,

Qui non ad Veneris, nocturna q̃,
prælia ſegnes,
Aut ubi curva ſacros indixit
tibia cantus.

Sed quid Britannos, populares tuos, adeò r delirantes concinnavit, ut in ſe ita ſæ- r Deliros fecit. viant ? Nos *Ciſalpini* credimus illos pro

^f Pro lym-
phaticis & ^a
Cermetacis
lustrandos.

^t Quàm par-
væ voluptates.
^u Præ co.

^x Formâ Ju-
ramenti cre-
das.

^y Decepti.

^z Fascinant.

^a Testes in-
ducere.

^b Perdas.

^c In Cælo.

^d Bello clä-
rescunt.

^f Cerratis circumferendos, qui, deridicu-
li gratiâ, se mutuis lanienis sic conficiant,
ut putares *λυκανθρώπος* ibi degere: cum
tamen audio nullos, ibi lupos, *Martis*
animalia, vivere; an ergo ibi, secundum
diverbium, *Homo homini lupus*? DAV.
O *Sofia, Sofia*, Satin' parva res est ^t vo-
luptatum in vita, ^u præ quam quod
molestum est: ^x nunquam divini quid-
quam posthac mihi creduis, si non liben-
ter oculos corrumperem, cum reputo me-
cum, vel rationem ducto, quot viri, exa-
musim optimi, in hoc bello ad mortem
dati sunt, nescio quibus maleficiis ^y de-
liniti. Præstigiatores quidam Romani
patriam meam miseram ^z frustrantur.
Alii ex his nugas nescio quas è pluteis
blatire non erubescunt, cumque pudoris
egeant, nolunt sumere mutuum: sed no-
lo hîc ^a testiculari præsentè vobis, ve-
rùm hanc rem inquisitam amittam. So.
Cave sis, nè tua te lingua ^b perduis; ri-
mas omnes oblinas, nè quid effluat; ser-
vorum generi non decet quidquam effu-
tire; comprecatum potiùs oportet, ^c qui
in superiore cœnaculo habitat, prodigiali
Jovi, aut *Junoni* matrifamilias, ut illos
qui ^d belli clueant, ad pacem inclinent,
viròsque probos huic negotio allegent.

DAV.

DAV. Utinam Mercurius aliquis ^e ad- ^e Adveniat.
 ventum suum huc apportet, ut caduceo
 gladiatorum nostrorum pugnas dirimat,
 utque rixas nostras ^f dispellat. Sos. ^f Ultrâ pel-
 Quis homo tam ^g ^{lat.} ^g fuerat, qui serîo ^g Fier.
 huius Regni ruinam ^h prævertier desi- ^h Præverti.
 derat ? Quot, quæso, sunt, qui se factis
 impudicis abstinent ? Quot potius sunt
ⁱ quos propter corpora sua stupri muli- ⁱ Propter
 eres complent ? Nonnè ^k exjurant, ^{quos.}
^k Pejerant.
 coronas capiunt, & indiès madidi fiunt,
 quasi siccis omnia dura Deus proposuisset ?
 Juvenes fores civium innocentum
 effrigunt cardinibus, quasi censerent eas
 publicitùs præberier. Jam unusquisque
 Verna, & ulmorum ^l Acheruns, in viros ^l Cujus terga
 probos mendacia funditat, & infortuniis ^{ulmos vorant.}
 mactat impunè. DAV. Novi ego quen-
 dam Mastygiam, dignum qui bubulis co-
 riis oneretur, & fiat ^m ^m Saturni hostia : ^m Ut occida-
 hic, cum herum meum procul suis ædibus ^{tur.}
ⁿ prohibe- ⁿ Prohibue-
 rit.
 rit.
 sit, cum com-
 potioribus suis exercuit, omnémque vi-
 ctum nostrum mansitavit ; mihi intereà
 impranso vacuus crepitabat venter : cre-
 duas te larvam umbratilem videre, si me,
 qui ^o gradus grandire antea solebam, te-
^o Celeri gra-
^{du.}
^p Clausas
^p pessulis ob-
^{ductis.}
 stitidineo passu reptantem spectâsses. Non
 audebam ^p oppeffulatas fores minuf-
 culo

q Lites.

r Conflatur.

s Cadmus
quæstor.t Exhaustire,
Superare.u Hostes.
x Milites.

culo pultare digito, ni vellem caput diminutum auferre, & probè concisus pugnis, cum dentibus linguam excreare. Sos. Hic est belli ludus; sed nullane restat spes componendi hoc q litigium inter vos? DAV. Tot sunt *Attici* in nostra *Arcadia*, homines in lupos versi, qui, *Polyphemi* instar, visceribus miserorum, & sanguine vescuntur atro; tot qui oleum camino addunt, quique quæstum faciunt uberrimum ex nostris damnis, ut nulla penè spes sit dissipandi hanc nebulam, quæ ex spiratu & anhelitu nostro r conflatur. Putares Nostrateis hic sacrificare nulli præterquam *Jovi Lyceo*, vel *Saturno*; certè Martigena illa bellua, quam *Europa* s Quæstor aggressus est, inter nos anguineo hostes peperit semineo. Frater fratrem, immò pater filium hastâ trudit & galeâ, cùmque diris aguntur malis, nec t exantlare possunt tot clades impatibiles: Harmoniam tamen, *Veneris* filiam, inter se admittere quidam nolunt; sic spes atque opes vitæ nostræ jacent sepultæ in pectore; nisi propitius cæli Cultor, perduelles u Papistas, & x latrones hybernos omnes, qui tot Patriæ meæ impeerunt vulnera, virtute contundat, eosque piorum occisorum manibus sacrificet. Sos. Sed quâ

quâ fiducia audetis ab illo implorare suppetias, quem totiès crapulâ, fastu, cædibus, sacrilegiis, irritatis? Quàm diu uxores proximorum impudicitia impetitis? cum quibus clàm consueti cubilibus, thesauros stuprorum tot apud vos habetis. Sed nè irritem crabrones, hæc missa faciam, & redeamus ad herum tuum: Quomodo illi tecum conventum est? DA. Dicam paucis: Heri blanditiis victus, postquàm y Lemnium Deum, non jam in Ætna y Ignem. *Jovi* fabricantem tela, sed in camini nostri mollibus favillis involutum expergefeci, tenebras, defensores meos, in fugam demens verti, & ædibus exclusi. Herus bilem illam, quam mox per carnifices suos in scapulas & lumbos meos evomiturus erat, sub alto pectore premit, simulansque se rem divinam facturum, jussit me z *Vulcanum* cornu conclusum z Laternam ferre, accensâ candelâ gestare, illique in templum præire. Ego jam heri mei Lucifer factus, lætabundus incedo, glorians me ignipotentem Deum corneæ caveæ, ut olim *Tamberlanes Bajazetem* ferreæ, vinctum circumferre: sed ille, me inscio, non in templum, sed in pistrinum inducit; adeò enim a hester- a *Bacchus.* nus *Bromius* cerebrum meum excantârat, ut nescirem quò me pedes ferrent. At at, inquam

inquam ego, (cum sensi me delusum)
Hoccinè templum ? Egone futurus ho-
stia ? An hi carnifices, qui me spoliant,
sunt Sacerdotes tui ? An hic cornutus
Mulciber eâ gratiâ in corneum carcerem
inclusus est ? Quid multis ? Tres Æt-
næi Cyclopes, ut mihi videbantur, ver-
beribus invadunt ;

*Atq; inter sese multâ vi brachia
tollunt*

In numerum. —

^b Celeri gra-
du antè inces-
debam, nunc
tardo.

^c Bacchus.

^d Vinum.

^e Nec edi,
nec bibi.

Hi non me dimiserunt antequàm fatur
fui flagris, tantùmque cruoris *Baccho* sa-
crificavi, quantum exantlarem illius li-
quoris ; sic ut ego, qui ^b gyalatorius an-
te hac videbar, & dædaliis ferri remigiis,
nunc testudineus incedo. Sos. Posthac,
si sapias, tergo & cruribus melius consu-
les, & cavebis opinor, nè rursus modici
transilias munera *Liberi*. DAV. Ita me
malè amet ^c *Dionysius*, si posthac tetige-
ro ^d laticem lyæum, nisi lymphis bene
domitum : interea me domum rectà reci-
piam, ut stomachum hunc, præ fame
latrantem, offâ compescam ; integrum
jam ædipòl biduum, nec ^e *Cererem* salu-
tavi nec *Liberum*.

COL. II.

C O L . II .

EX A S I N A R I A .

Syrus. Geta.

Dic mihi, *Geta*, ^a catenarum Colone, quid causæ est quòd nos servi naulerico ornatu amicti incedimus ? *GET.* Dicam tibi, *Syre*, ^b flagrorum gymnasium : quia nos servi nautæ sumus, & servitus mare periculosum, in quo non minus jactamur procellis, quàm qui in altum se remigio veloque capeffunt. Quoties ^c *Æacidinis* minis nos territant domini, quoties numellis, nervis, boiis, ^d incloctores, & nostri tergi gnari Doctores includunt & vinciunt ; quoties lentis afficimur virgis, dum manicæ manus complectuntur ; quoties valentes Virgatores ad ^e languorem damus, nonnè videmur toties tempestatibus jactari, & quasi naufragium facere ? *SY.* Deum Fidium juro, rem acu tetigisti ; nam herum habeo calcitronem, adeò plagosum, ut assiduus verberibus latera mea jamdudum occalluerunt : sæpe me illuc ducit, ^f ubi lapis lapidem terit, ^g ubi fustibus tunduntur homines, ubi ferrea vincula ferri crepinas crepant.

^a Qui inter catenas dogis.^b Flagris excite.^c *Achillæ*, terrificis.^d *Καλπαῖς*, est strepitus virgarum.^e Desectos reddimus.^f In pistri-^g Ubi fustibus tunduntur homines, ubi ferrea vincula crepant.

^h Flagella
coriacea.

ⁱ Abundè
fundo lachry-
mas.

^k Pergulas in
nave, vel par-
vos portus.
^l Loca navis
ubi reponen-
bantur remi.

^m Pars fru-
gum subtrahi-
tur.

ⁿ Ingratis,
sine gratiis.

^o Quod jaci-
tur in mare.

^p Mori.

^q Incidere.

^r Domi bel-
lique.

^s Interdium.

ferricrepinas insulas, ubi vivos homines
h mortui incurfant boves. Sæpe de die
me virgarum facit lasciviam, neque ullâ
flectitur misericordiâ, licet aliquando
i largus lachrymarum fini, & pietatem
piem. Jam verò assuetudine flagrorum
tanta est scapularum confidentia, ut vir-
tutem ulmorum flocci faciant. GET.
Miserior est servorum, quàm nautarum
conditio: hi enim pelagi minis territi,
& undis vexati, ^k portifculos suos ha-
bent, & ^l casterias: nobis patronus ne-
mo est; sordidam vitam atro pane ob-
lectamus, in pannis inopia, arctè con-
tentèque habemur; sæpe ^m defrudamur,
sæpe verba quæ loquimur despuere, &
excreare cogimur; sæpe ex cursura an-
helitum vix ducimus, quin dies integros,
noctésq; ⁿ ingratiis sudore nostro & la-
bore laceramus: præstat piscem esse pati-
narium, aut rete ^o jaculum, immò ^p mo-
riri, quàm talem servitutis pestem ^q op-
petere. SYR. Certè vix credo asinos, quo-
rum ungulæ subtrita sunt ad fœmina,
miseriorem vitam agere: herus meus as-
fiduè domi ^r duellique vexat me; lar-
gum facit nocturna opera, & ^s interdium
negotiosum, labori semper meo sup-
peditat; vel enim operas aranearum de-
jicio,

jicio, vel ^t bullas in splendorem do, vel ^t Æneas, intelligo.
 confervas fores obfero, refero : nunc ad
 vinarium, nunc ad trapezitam cursito,
 nec ^u optiones ullas habeo ; non tamen ^u Adjuutores.
 illi satago, nec operam meam ^x hosti- ^x Compensationem.
 mentum putat, sed quando volet ulme-
 um facit ; & licet illi meam operam ipsâ
 Lubentiâ lubentior navem, nullam ta-
 men mercedem aufero, præter plagas
 y prægnantes de tergo : hoc meum pecu- ^y Plurimas plagas.
 lium est, hæ meæ opimitates, hunc thes-
 aurum in tergo gero ; non tamen tinni-
 re contrâ audeo, aut ^z vinulâ oratione
 demulcere, aut caput ^a casare, quin sta-
 tim os pugnis opprimat. GET. Nul-
 lûmne tibi ^b præfiscine adversus fascina-
 torem illum ? Si ^{*} licessit, ædes ejus com-
 pilarem, nummos rescriptos auferrem,
 omnibus suis bonis eluerem, & ^c supre-
 mum dicerem, neque concessarem pedi-
 bus, sed statim me in fugam conjicerem.
 SYR. Certè consilium hoc mihi non
 displicet ; abusâ enim non durant. Qua-
 si illex esset, fraudem sæpe in vicinos
 d frausus est sycophantias id ætatis ad ^d Commisit.
 versûs viros probos fruiere solet : quin
 capularis jam senex, & æquum ^e centu- ^e Centum
 podium atratis vespillonibus brevi fu- ^e pondo pen-
 turus, figitur ^f clavo *Cupidinis*, adeo ut ^f Indulget
 uxor ^f Amori.

uxor cuculum è lustris rapere sæpe cogatur : quin tam sordidè avarus est, ut egenos portitores soleat privare portoriis ; nunquam mercatur nisi Græcâ fide ; adeò oculatæ sunt illi manus, ut nihil credant, nisi quod vident : pauper non potest illi vel quadrantem electare, etiamli supplicasset illum : g percies si debitam pecuniam expetessis : garrulitate suâ vicinos enecat , neque h verbis velitationem i compendi fieri unquam cupit. Hæc auriti vicini non ignorant, qui me sollicitant, quoties in plateis mihi k occesserint obviâ, ut ridicularii senis l nox jugulum petam ; illius mortem aiunt hostiam fore m succidaneam, diisque gratissimam. Quid inutile, immò nocivum illud terræ pondus vicinos diutius conturbaret ? Piscem vetustate nequam, & putridum evasisse, & n Cocionem nihili esse cæcum. GET. Sed interim cavendum, Syre, nè olfaciant heri nostri nos hujusmodi quidquam adversus eos machinari ; nam scis illos vitæ & necis, sed lege iniquissimâ, in servos habere potestatem ; & quo jure, quâve injuriâ à vita o abjudicare possunt : hoc nobis servitus legat testamento, ut ludibrium dominorum simus, & omnium mortalium

g Irritas, ex-
crucias.

h Verborum.
i Compendi-
osam.

k Occurre-
rint.

l Nox.

m Secundam.

n Cocio, seu
Μεταβολή.

o Occidere.

talium miserrimi: licet multa iniqua
 nobis p expetant, habendum & feren- p A nobis re-
 dum est hoc onus cum labore. Si petas ut quirant.
 pro opera tua herus q hostire velit con- q Remunera-
 trā, ad orcum te mittendum minabitur, ri.
 ut ibi legatione apud *Proserpinam* fun-
 garis. SYR. Diis habeo gratias, qui me
 hætenus * servassint; sed † interibi quid * Servarunt.
 faciendum putas? An † capuli decus il- † Interea.
 lud semper mihi calcibus suis insultabit, † Decrepitus.
 immerito meo, non me aliter tractans
 quàm equum successorium; quem, cum
 non † tolutim badiffat, calcibus & fusti- † Gradatim
 bus fatigat? An non animam ejus fæti- incedit.
 dam, quæ toties nasum hunc oppugna-
 vit, (u nauteam enim olet) ad inferos de-
 trudam? Petisne ut lupo tali mulsū ē
 cantharo præbeam? Certè credo me he-
 ræ meæ opus gratum facturum, & x com- x Justum
 modas aliquot ab ea habiturum minas, furnum.
 si cani istius capitis cerebrum diminu-
 am; nam sæpe quæstā est virum suum
 apud scorta corruptelæ & liberis lustris
 studere, opere foris faciundo lassum no-
 ctu advenire, fundum alienum arare, in-
 cultum familiarem deferere, quin ipse sæ-
 pe conticinio cum scorto illum y polluci- y Opipare.
 biliter cœnantem offendi, & labella cum
 labellis comparantem. Hera constituit
 illi

^a In jus vo- illi scorto ^a diem dicere, & illius ex a-
care. more incendium aliquo modo extingue-

^b Recipit. re ; quòd toties ^b receptio est ejus vi-
rum. GET. Licèt herus tuus meritif-
simo ejus mortem mereatur, nollem te
tamen illi manus injicere ; servus enim

^c Animæ. es : actum erit de salute ^c interioris cor-
poris, si tam nefandum homicidium
commiseris : præterea, crucem effugere

^d Sacra fa- genua, licèt *Herculi* ^d pollucere velis,
cere. quamvis arte fullonicâ vestes ^e interpo-

^e In novam formam poli- laveris, aut pollinctorum induas vela-
endo muta- mina, evadere tamen Dei iram, aut latere
veris. nequis. Deinde, quæso te, considera quàm

^f In unum annum. brevis à tali tyranno liberandus es, cujus
vita ob senium vix futura est ^f annua :

neque te offendat hic vestis color ; di-
stinctionis enim causâ diversorum colo-
rum usus est : Principes purpureo, Ser-
vi cæruleo, vespillones atro, & ambi-
entes magistratum candido, novæ nu-
ptæ flammeis coloris lutei utuntur ; for-
te nostrâ contenti simus, & æquo animo
servitutis nostræ jugum feramus, nam

— *levius fit patientia,*

Quicquid corrigere est nefas.

SYR. Gratias reddo pro tam salubri &
^g Inceptum. opportuno consilio. Ego hoc opus ^g ex-
asciatum

asciatum in medio relinquam. Nunquam fuit mihi jactus Venereus grator, quàm occurfus hic tuus hodiernus : nunc mihi aliò properandum est ; cras si videbitur iterum conveniemus, tum de hac re verba ^h fœnerato funditabimus. ^h Cum serore.

COL. III.

EX AULULARIA.

Eubolus. Misogynes.

Nisi me fallant oculi, veterem congerronem meum, *Misogynem*, video : Adibo, & compellabo hominem. Salve, *Misogynes* ^a nugigerule : Quid adeò macer & pallidus es, pelluces ut laterna punica, ita ut in sole tibi vivo liceat inspicere exta ? An apud *Proserpinam* legatione functus es ? Mis. Certè plurima mala se agglutinant in me, nec salutis vadum usquam conspicio, nec mihi ^b catapirates adest ad explorandam horum malorum maris altitudinem : malim indiès subire ^c censionem bubulam, & redigere in splendorem compedes, quàm cum tali trivenefica uxore, & fure *manifestaria* vivere. Haud ^d caufificabor, si quis me enecet in nervo.

B

EUB. sat.

^a Qui res muliebres venoit^b Tinea cum missa plumbea
^c i. e. Loris cædi.^d Non querat si quis mihi gulam tran-

e Præ metu
saltare.

f Te suspen-
deres.

g Obstinatè
expetii.

h Cupiditati-
bus inexpli-
cabilibus.

i Voto libera-
re.

EUB. Certè cor mihi incipit e artem fa-
cere ludicram, & in pectus emicare : nam
quis malus Genius inter vos lites ferit ?
Non ita pridem tam perditè eam depe-
ribas, quòd veritus sim nè, si eam in uxo-
rem non duxisses, præ amoris intempe-
rie collum laqueo obstringeres, & ex te
faceres f literam longam. MISOG. U-
tinam mihi gulam interstrinxissem cùm
verberabilissimam illam uxorem g ob-
stinavi ; mavelim emortuum me leto
malo, quàm cum illa diutiùs sub eodem
tecto degere, cujus h insatietatibus nulla
lex : mihi mutanda est colonia, nequeo
enim illius imperium & immodicos
sumptus diutiùs ferre, aut contumelias
pati. EUBOL. Quid facies ? jam uxor
est, qualis qualis sit ferenda est, aut pru-
dentiâ & humanitate tuâ in ordinem
redigenda ; matrimonii incommoda e-
rant præcogitanda, & vires in ferendis
malis examinandæ, priusquàm te in con-
jugii vincula conjecisses : debebas ejus
indolem priùs exploratam habere, quàm
in thalami tui consortem adsciscere : jam
difficile est eam repudiare, aut i reseca-
re quod semel obsecravisti. MIS. Vera
tu quidem prædicas, sed præcavere, aut
previdere incommoda futura quis valet ?

Cereris

Cereris vigiliis, impulsu adolescentiæ, oculis ejus emissitiis, vestitu, & creta quibus se occultavit, in hoc malum incidi. Sublevit os mihi penissimè: imperitus adolescens eram, non *Argus* oculus, ut hæc mala præviderem; deinde, dotis famâ impulsus, ultrò ad eam veni. EUBOL. At uxores dotæ mactant & malo & damno viros. MISOG. At in dote etiam deceptus sum; nam pro thesauro nactus sum carbones, & in faba curculionem reperi: Parentes enim ejus, quos putavi divitiis superasse picos qui aureos montes colunt, grande æs alienum conflaverant; jam illis ^k dicat^r scribitur. Servus meus *Geta*, stimulorum ^l seges, (quem, si vivo, dedam discipulum cruci, nè mihi iterum duit verba) me mendaciis suis & importunitate in has conjecit nuptias, & mihi misero oneravit ^m zami-
am; nam is, cupiens ⁿ probasse nugas, narravit mihi senem illum pumice aridiorem, abscondisse in Fidei templo, ^o aulam quadrilibrem auro onustam, quam daturus erat dotis nomine genero suo: Dii ^p adaxint Veteratorem illum in suspendium, qui

^k In jus vocantur.

^l Dignus tot stimulis quot spicis abundat seges.

^m Oneravit me zamiâ, i.e. damno.

ⁿ Persuadere nugis.

^o Ollam quatuor librarum.

^p Adegerint.

me vanâ spe delusit, & hiantem *Larum* decepit; nam miser ille senex ne vel unguium præsegmina habebat quæ daret, aut ¶ ligillum è quo fumum eliceret; nemo jam illi quid-

¶ Parvum lignum.

¶ Concredit.

¶ Acceptis vadibus in iudicium vocat.

¶ Multus annus, i.e. multi anni.

quam ¶ concedit, sed creditores omnes eum ¶ vadantur. Jam ¶ multos annos est quòd non ausus sit in publicum prorepere, nec latum unguem aut transversum digitum ab æde discedere. EUBOL. Utcunque hæc quæ narras dura sunt, patientiâ tamen superanda: quare oportet virum prudentem, etiam in adversis, animo esse defæcato, cum brevi duratura sint huius mundi mala, & præcipuè vitæ nostræ voluptates oppletæ sint inaniis; & quæ insânia est inhiare divitiis tam incertis, & citò relinquendis, &, more gallorum gallinaceorum, ¶ penitissimè scalpurire ungulis terram, ut factitant ii qui rimantur aurum & argentum, omnium malorum irritamenta, in magnæ matris visceribus; cum in morte ne vel minimam partem

¶ Penitissimè scalpere.

¶ Capiet.

¶ Quisquis est.

¶ Quod det.

¶ Quod perdat.

¶ indipiscet ditissimus rex ¶ quiqui est? Neque enim in sepulchro habet *Cræsus* ¶ quod duit, nec *Irus* quod ¶ perdui: Mors, velut *Polypus*, tenebit aurum

rum tibi ^a harpagatum, quod jam ^a Ablatum.
 tantâ curâ congeris. Præterea, non-
 nè videmus Deam *Lausnam* semper
 insidiari divitiis, & sceleratos milites
 desquamare, & exdorsuare opulentos,
 rapientes omnia, neque vel ^b arto- ^b Vas in quo
 ptam relinquentes? Misog. Hæc quæ ^b panis torreba-
 narras non me latent, nam nuper
 vicinus meus *Chrysalus* emunctus est
 thesauris suis omnibus, & supellecti-
 le, adeò ut glabrior sit relictus quàm
volsus ludius; & ^c postideà, quia de ^c Postea.
 vi & injuriâ nonnihil questus est,
Syraro quidam, de genere (puto) *Ge-
 ryonageo*, senas habens manus, molli-
 orem reddidit misellum illum fusti-
 bus, quam est Cincædus, neque audet
 hominem deferre ad Tres-viros. Eub.
 Certè hoc ^d temperi deglutienda sunt ^d Hoc tem-
 ejusmodi catapotia, & dissimulandæ ^d pore.
 injuriæ, & omnes ædium anguli ^e per- ^e Adverbia-
 viam faciendi sunt militibus gratis, ^e liter.
 nisi vis impleri caput fustibus, aut
 fissile habere sinciput, aut per Phila-
 cistas in carcerem trahi. Si nihil domi
 habes præter laridum rancidum, quo
 fortè contenta est familia, tibi pro-
 perandum est ad macellum, & con-
 ducendæ sunt oves, & agni militibus

f Inebrientur
mortuis fimi-
les relinquen-
di.

g Tractare.

h Scateat.
i Convicio
diffamare.

cædendi seu mactandi, donecum ci-
bis repleti f vino deponantur. Nundi-
nalis coquus tibi domi servandus est,
ut illis possis lautiùs g adire manum;
& si cælum sit paulò frigidiusculum,
assiduè *Vulcano* studendum. *Cereales* nu-
ptiæ militibus nostris non arrident,
nec *Θυσίας νεφέλειος* Timetum *Marti* a-
micum. Nulla jam tractatio grata, nisi
vino h scatat; immò parati sunt te i pi-
pulo differre, nisi facias illis, ut so-
lent superis, fidelia congiali plena
mulsa, & citis quadrigis mandata
persequaris. MISOG. Sed hæc missa
faciamus: Conditio mea non fœlici-
or illorum, quorum opes prædæ sunt
militibus; uxor mihi est ipsâ *Bellonâ*
rapacior: si scires quantis sumptibus
obsonat, quot coquos quasi in Bac-
chanal coquinatorum conducat, quot
otiosos salutigerulos domi meæ alat,
quot spongiarum quæ mihi omne vinum
exhauriunt pitifsando, diceres me ni-
hil miserius: Una est compotrix ux-
oris vicina, quæ sola potest interbi-
bere fontem *Corinthiensem* Pyrenen, si
vino scateat. Unâ nocte relevit om-
nes serias & dolia, & jam (scio) do-
mi comitia haberi muliebria de capi-

te meo & opibus. Quid aliud exspecto, nisi ut me meâq; omnia sumant, consumant, exedant? hæc diutius non potero pati. Deinde, uxor est in ære penè omnium ^l propalarum, ^m phrygionum, & ⁿ lanariorum: hesternâ nocte ^o Patagiarii, Indusiarii, Flammarei, Manulearei, Myrobathrarii, Linteones, Solearii, Stropharii, Semizonarii, Diabathrarii, Violarii, Cerinarii, Molochinarii, Limbularii, Arcularii, Crocotarei, aream meam obsederunt, pecuniam ob merces ad ravim poscentes: ego coactus me clam per posticum subducere, & ^p aliovorsum ire, & testudineum gradum grandire; alioqui de me fuisset actum. An ergo ^q aliqui tibi fœlix videor? Sed, quod mihi maximè molestum est, gravis est, & jam propinqua paritudo appetit; ^r mei tamen fastidit, & alios amatores domi meæ sumptibus meis alit; prostibulum populi duxisse video non uxorem. Si sermonem meum

^k Possum.
^l Qui vendit merces palam
^m Qui vestes Phrygias vendit aut facit.
ⁿ Qui lanam faciunt aut vendunt.
^o Qui patagium, hoc est, clavatam clamydem vendunt; Indusiarii, qui indusia; Flammarii, qui flammæum; Manulearii, qui manuleas, i. e. manicas tunice; Myrobathrarii, qui unguenta & odores; Linteones, qui linteæ; Solearii, qui soleas; Stropharii, qui strophiam seu fasciâ muliebrem circa

mamas vendunt aut conficiunt; Semizonarii, qui semicingula, seu semizonas; Diabathrarii, qui soleas Græcicas vendunt; Violarii, qui violæ colore tingunt; Cerinarii, qui ceræ, seu flavo; Molochinarii, qui colore molochino, id est, flori malvæ simili; Limbularii, qui limbos vestis vendunt; Arcularii, qui areas faciunt; Crocotarii, qui crocotas inficiunt, i. vestes flavas. ^p Aliorsum. ^q In aliqua re. ^r Me fastidit.

^f Quænam
ea sit.

^c Mutaveris.

edisti, ^f quis ea sit vides. EUBOL. La-
pides loqueris, & dicta tua mihi cere-
brum excutiunt: non decet uxoris tuæ
vitia ita deblaterare; mavelim me elin-
guandum dare usque ab radicibus, quàm
sic in mulierem meam absentem debaccha-
ri. Præstat eximere manu manubrium,
id est, omnem peccandi ansam & occasi-
onem uxori auferre. Respice id mantica
quod in tergo est: plerumque marito-
rum vitio fit, quòd uxores sint parùm
pudicæ, parùmque frugiferæ: si te ^c mu-
tâssis, mutatam uxorem videbis. Eas do-
mum, blandiloquio, & suavitate mo-
rum, duellum hoc domesticum compo-
nito; & nè spurcidicis dictariis, ut soles,
Camerinam hanc moveto: contolle gra-
dum, sisque uxori ratis; sic oculi ejus
scient, quod frons tua velit: his artibus
ex mala facies meliusculam.

C O L. IV.

E CAPTIVIS.

Nephalius. Lurco.

^a Pinguis.

^b Macer.

Quid est, *Lurco*, quòd redieris ^a mo-
lossus, qui non ita pridem abieras
^b venaticis? LUR. Quid tibi vis, *Ne-
phalie*? NEPH. Quia hinc discedens,
nihil

La- nihil aliud mihi videbaris quàm ossa &
 cere- pellis miserâ macritudine ; nunc verò,
 tua quasi quotidie ^c Genio sacrificâsses , aut
 elin- cellarius factus fuisses , cui res cibaria
 uam credita est , pinguedinem suillam con-
 cha- traxisti, & facies in ruborem data, quasi
 um, ex officina *Vulcani* prodiisses, quin &
 cali- *Pinguis* ^d *aqualiculus protenso sesquipede*
 rica extat.

^c Epulis in-
 terfuisses.

^d Venter.

LUR. Ego jam aliquot men-

ses ruri rurabam cum amico quodam

^e polyplufio, & liguriebam. NEPHAL.

^e Ditissimo.

Quod est illi nomen? LURC. ^f *Philos-*

^f Amator cœ-
 narum.

deipnus vocatur. Nemo mortalium illo

excipit hospites lautius & benignius ;

ex cuius ædibus nunquam ^{*} remittitur

^{*} Nunquam
 deficit cibo-
 rum copia.

edendi exercitus : illuc ^g Pistorienses,

^g Pistores, &
 qui turdos,
 &c. vendunt.

Panicei, Placentini, Turditani, Fice-

^h Piscatores.

dulenses, ^h Maritimi milites, Porcina-

ⁱ Reddunt
 orbas suis a-
 gnis.

rii, & Lanii qui ⁱ concinnant oves orbas

^k Esse sum-
 ptuosum &
 difficilem.

liberis, assiduè commeantes videbis.

^l Herbaciis.

NEPH. Videtur victum ejus ^k commeare

^m Incruentis.

scruposam viam. LUR. Certè ille non

vescitur cœnis ^l terrestribus, nec *δειπνοῖς*,

quod aiunt, ^m *ἀναιμῶς*. Hoc agnosceres, si

videres quanta indiès ibi sit lassitudo

Laniis, Porcinariis, & Coquis ; quanta

ibi carniū & piscium copia, quanta

ⁿ saturnitas : Indiès detruncant ^o col-

ⁿ Saturitas.

^o Colla.

los tergoribus suum ; à mane ad vesp-

ram

p Glandes,
seu colla.

q Carnis du-
rata.

r Otiosi, qui
sedent sub ba-
silicis.

s Odiosi, &
incommodi.

t Ostiensem
à tergeminis

Horatii &
Curiatii dicta

u Paratis &
accinctis mu-
niti.

x Modii ca-
paces.

ram foveant epulas foculis ferventibus :
totum penè tempus infumitur præsti-
nando , desquamando , exdorsuando
ophthalmias , scompros , trigonos, ali-
osque pisces ; prætruncando p glandia
tergoribus suum, vervecum & agnorum ;
ut taceam phasianos, perdices, attagenas,
& id genus avium delicatiorum : ibi non
finuntur diu pernæ indemnatae pendere
in carnario, sed mei similes , pernarum
pestes, laridi labes , q calli calamitates,
sartaginum perniciēs , Parasiti, r Sub-
basilicani, Mendici s odiosici & incom-
modistici, qui antehac ire extra t portam
tergeminam ad faccum solebant , huc a-
gminatim confluunt, & u calceatis den-
tibus mœniti , carnificinam exercent ;
dapes, more harpyarum, unguibus inva-
dunt , — *Contactuq, omnia sedant*

Immundo, — & x modiales calices
exhaurirint. NEP. Mihi *Apitiūm* depin-
gis, aut *Lucullam*, vel *Caligulam* potiùs,
aut *Heliogabalum* ; — *O prodiga rerum*
Luxuries ! nunquam parvo contenta paratu.
Quæ infania, Otiosos, Sycophantas, Vete-
ratores, & Gnathones, qui, tanquam mu-
res, semper edunt alienum cibum, tantis
sumptibus alere, qui falsidicis fallaciis
juvenum nobilium, & imperitorum re-
rum,

rum, opes y deartuant? Satores illi & y Diminuant.
 sartores scelerum omnium, & messorum,
 condendi potius sunt compediti in lapi-
 dicinis, & assiduus laboribus lassitudo a-
 bigunda est ex corporibus illorum. Inte-
 rea dolendum est z Agoronomum ibi ef-
 se neminem, & edictiones ædilitias dor-
 mire. LUR. Quid ais, Statua Verberea?
 Tunc baccharis in homines te longè me-
 liores? Indignus es cui Deus lucis tuen-
 dæ det copiam, cum tibi satis sit peculii,
 ærumnas tamen a exigis assiduas, absti-
 nentia tua & parsimonia. Quoties tibi
 venter & guttur b resident esuriales ferias? b Feriantur
 cum esurie.

z Qui ciba-
 riz rei leges
 præscribit.

a Suffers.

b Feriantur
 cum esurie.

Siccis omnia nonne Deus dura proposuit?

Neque, ut ait Poeta,

Mordaces aliter diffugiunt sollicitudines,
 quàm saturitate ebrium esse: Aut, ut ille
 ait, *muneribus Liberi uti.* Illicet in malam

crucem domum, & c cœnam asperam e Ex oleribus.

dentibus truncato. N E P H. Mavelim

d me fuisse quàm esse; immò, e derunci-
 nari, aut deartuari, quàm cum hujusmo-
 di imi subsellii viris, seu potius f Laco-
 nibus, & plagipatidis, g aperto capite
 ædes ditiorum adolescentum invadere
 h lamentarias, & dentes ad alienum ci-
 bum i restringere, & k in ventrem tan-
 g Sine pudore. h Lamentabiles. i Nudare. k Ad explendum ventrem.

d Mortuum.
 e Runcinâ la-
 cerari, sc. In-
 strumeto fa-
 trili, quo li-
 gna levigan-
 tur.

f More pue-
 rorum Laco-
 nicorum pla-
 gas patentiū.

tam

l Quasi com-
muni pacto.
m In loco
Romæ juxta
Aventinum.

n Adepti.
o Sine sumptu.

p Ex quibus
nassa vimineæ
sunt.

q Pugnos pa-
ro.

r Dolos.

s Opus &
dimidium,

tam sumere confidentiam, quantam vos
Parasiti sumitis, qui omnes ^l compacto
unam rem agitis & studetis, quasi in ^m ve-
labro olearii, quomodo scilicet illaque-
etis & exedatis juvenes opulentos, qui
ⁿ apti sunt hæreditatem effertissimam
^o sine sacris. LUR. Cor mihi sussultat,
Nephalie, nec quiescit diirectum, nec
suspendit se, dum te ita blaterantem au-
dio: Nisi linguam effranem tuam com-
^pprimas, os tibi verberabo ^p scirpiculis
piscariis, & te mox faciam dentilegum.
Propterea, emenor, interminor, nè mihi
obstiteris obviàm; nam ^q pugillatum
incipio. NEPH. Licèt tibi pugnus bali-
sta esset, cubitus catapulta, humerus ari-
es, & me statim morti mitteres, non ta-
men desistam ^r sutelas vestras, & nequi-
tias, & ingluviem patefacere: Digni estis,
tu & tuæ farinæ nebulones, in quorum
tergis moriantur virgæ, & qui in lato-
miis lapidariis conficiatis ^s sesquiopus
quotidianum; Quid enim scelestius, &
rebus publicis perniciosius, quàm per-
mittere hujusmodi otiosos ventres im-
punè perreptare; more ranarum Ægy-
ptiacarum, aulas Principum, & domos di-
vitum in fraudem illicientes eos, polli-
citando & sollicitando eorum animos
lactantes,

lactantes, & ^t offuciis os illis subli-
nentes? Qui ^u potiti sunt hostium, &
inter sacrum ^x saxumque fiant, non tam
miseri sunt, quàm hi qui incidunt in ma-
nus horum sexcentoplagorum, qui non
solum patrimoniis edacitate suâ damnum
inferunt, sed animas etiam malis confi-
liis, tanquam veneno, inficiunt. Mi-
rum nullas in vos extare basilicas e-
dictiones. Non ferimus lanios qui impo-
nunt emptoribus, qui danunt ^y agni-
nam duplam pro simpla, & ^z petroni
nomen induunt verveci sectario; patimur
tamen pessimas regnorum pestes, adula-
tores, vivere, qui spe cœnaticâ, vel privati
lucri gratiâ, quod multos luculentos
reddidit, integras familias, & respublicas
pessundant. Quæ infania Parentes par-
cè & duriter vivere, suumque defraudare
genium, ut hæreditatem amplam filiis re-
linquant, quam vos rapacissimæ Harpiæ,
immundæ volucres, uncis manibus diri-
pitis, polluitis, & obscæno ore voratis?

^t Fallaciis
decipientes.
^u Capti ab
hostibus.
^x In pericu-
lo mortis ver-
sanur.

^y Dant ovil-
lam pro agni-
nâ.
^z Arietem
vervecem vo-
cant. Petro à
duritie carnis.
Sectarius à
secando.

Tristius haud vobis monstrum,

nec savior ulla

Pestis & ira Deum Stygiis

se se extulit undis.

Olim, dum Juvenis apud Gallos agerem,
cognovi

cognovi quendam opulentissimum (si nunc vivat necne Orcum scire oportet,)
 is tam tenax, parcus, & avarus fuit, ut
 • **Præberet.** vix sibi ipsi ^a dapinaret cibum, sed vesceretur radicibus & herbis quas ipse ex agris & sylvis colligebat. Nunquam erogavit vel nummum in focum, sed ipse lignatum quotidie rus ibat, & onustus putridis sarmentis, domum sub seram noctem redibat; follem ad gulam obstringere solebat, & obturare inferiorem ^b gutturem, ne quid animæ amittat. LUR. Quam tu fabulam * incipis? NEPH. Nè me interpella. Inediâ, & assiduis vigiliis se maceravit, ut nullus quadrupedans crucians sessorem cantherius strigosior esset: verebatur mures, nè arroderent aurum suum; asaneis quotidianum bellum indixit, metuens nè auro suo retia tenderent: non fidebat ipsi Fidei, non umbræ suæ, non luci quam exclusit à loculis; effodisset, si potuisset, ipsi diei oculos: si hominem videres, jurares te videre ipsum Deum *Pannucium*, adeò sentus & squalidus, pannis annisq; obsitus erat. Huic unicuique filius fuit adolescens; is, priusquam sibi ^c esset deliquio parentis, suasu quorundam ventricularum parasitorum, paterna scrinia,
 illo

• Defectus, id est, ante mortem Patris.

illo absente in agris, invasit; assulatim
 frangendo foribus exitium attulit, uni-
 versum thesaurum ex ^d armario surripu-
 it, & compedibus quibus tot annos num-
 mi tenebantur ^e læviorem fecit. Is, co-
 mitatus tui similibus vulturiis, in *Italiam*
 profectus est; ubi in aleam, scorta, vi-
 num & convivium, omnia bona patria, quæ
 miser ille senex jam multos annos corra-
 debat, unius anni spatio abligurivit. LUR.
 Laudo juvenem illum, qui silicernio tam
 putido, & pertinaci nucleum eripuit, &
 reliquit ^f pignori putamina: dignus est ^f Pignore.
 qui ^g Acherunti clueat gloriâ. NEPH. ^g Qui in ipsa
 Immò, tu dignus es, scelerate *Lurco*, ut ^g morte clarescat.
 impudens illud os tuum denasetur
^h mordicus: nam verè es quod diceris, ^h Morsu ab-
 ut noninis tui ⁱ veriverbium ostendit; ⁱ riptiatur.
 nihil enim aliud es quàm *lurco*, & caput
^k oblatum vilitati. Unde tu mihi obvi-
 àm? Puto te huc ^l exauspicasse ex vincu-
 lis, & spero tibi ^m redauspicandum in ca-
 tenas; jamdudum enim meruisti, easque
 non ⁿ singularias; nullum enim nequi-
 tiæ tuæ mantelkum habes, aut integumen-
 tum. Certè ipsa salus si te vult servare,
 nequit. LUR. Certè atra bilis agitat hunc
 hominem: si propiùs ^o ad bites, en ma-
 culis luridis maculatur corpus. Eas do-
 minum

^d Ubi pecunia asservatur.

^e Lavavit.

^f Pignore.

^g Qui in ipsa morte clarescat.

^h Morsu ab-ripiatur.

ⁱ Etymologia

^k Vile mancipium.

^l Iter ince-
pisse.

^m Redundum.

ⁿ Unicas.

^o Accedas.

p Fictilia.

q Odor.

r De col'o
decidet, & te
decipies.

s Datur.

t Id benefi-
cium repletur.

u Videam.

x Reddeas.

y Collum
caret collari.z Caduco
morbo, qui
spūto lavatur
aut arceatur.a Mori pro
hoste.

mum, *Nephalie*, & vasa tua p Samia re-
ple vino generoso; habebis me hospitem:
emito à Scrophipastis porcam bene fagi-
natam, & curabis eam eleganter assam vel
elixam; illius q odos me facillè pertra-
het absque invitatione. NEPH. Abi quò
dignus es, placentarum Acheruns, r te
spes tua decollabit; beneficium quod s be-
nefit bonis, t ea gratia est gravida bo-
nis. Tuum ingenium discordabile est,
fides fluxa, dentes ferrei, animusque tibi
est obsequiosus ventri: oportet prius de-
tumescat aqualiculus jejuniis & fustibus,
quàm te convivio excipiam; occant enim
rustici priusquam sarriunt. Nolo mora-
tus esse tuis moribus: non opus est mihi
jocis tuis & adulatione; dicteria tua & le-
pores non me provocabunt, ut u canem
irritatam imiter. Possum vultum meum
quando volo tranquillare gratiis. Si pa-
rasitico aucupio & otiosæ vitæ valedixe-
ris, si ex sectæ Gnathonicæ emineas for-
didis moribus, si ad virtutis tramitem
x rebitas, pro rota uti me licebit; huc &
illuc vortar quò imperabis. LUR. Ego
non possum me abstinentiæ & virtutis
capistro assuefacere; liber sum, y collus
meus caret collariâ: mallet laborare
z morbo qui sputatur, a aut oppetere
pestem

pestem hostis vicem, quàm non assenta-
 ri; qui quæstus multo nunc est uberri-
 mus. Malo ridiculus esse, & plagas pati,
 quàm tolerare famem; ut olim, cùm
^b res in urbe prolatae essent, tum simul
 prolatae erant res meis dentibus. Sed quid
 ego hìc cello? Instat prandendi tempus;
 jam ^c caletur, latent cochleae. Verba
 tua ventrem non replent; nihil collo-
 quio tuo jejuniosius, & magis ^d effe-
 rum fame. In ^e memoriam regredior,
 haud procul hinc distare aedes *Philositi*,
 illuc Parasitus *Lurco* se recipiet; scio il-
 lum nolle ^f abnutare quod ab eo pe-
 titurus sum. NEPH. Abi, video ventrem
 non habere aures; laterem lavo: volo
 uxorem meam, quæ vicinam ægrotam in-
 visit, inquirere, & ^g reconciliassere do-
 mum. Mallem quæstum facere carcera-
 rium, quàm cibum cum hoc è flamma
 petere. Quanto præstantius est, & ho-
 mine dignius, per virtutem emori, quàm
 otio & alieno cibo vivere? nam qui per
 virtutem ^h perbitat, haud interit.

^b Cum res fo-
 renses essent
 intermissae,
 cessatio eti-
 am ab esu in-
 dicta.

^c Calet.

^d Refertum.

^e Memini.

^f Abnuere.

^g Reducere.

^h Perit.

COL. V.

E CURCULIONE.

Nicobulus. Polymachus. Puer.^a Peregrinſſi.^b Stridet.^c Centurio
miliarij eje-
ctus.^d Tumido, in
quo cibi & hu-
mores confe-
runtur omnes.^e Virides, &
luridos.^f Hillas, ſeu
intestina.^g Vaticinari.^h Dando &
reddendo pi-
lam,

Puto ^a hoſtem advenſiſſe, cui diem
condixi, nam cardo januæ ^b mutit :
I Puer, & introducito. **PUER.** Non eſt
ille hoſtis, ſed *Polymachus* vicinus, ^c mi-
les centuriatus in manipulo expuncto.
NICOB. Illéne qui non ita pridem incu-
babat ægrotus in *Æſculapii* fano ? Cer-
tè ipſus eſt, occurram : Salve, *Polymache*,
à profundis Manibus revocate : nulla
fuit ſpes recuperandæ valetudinis ; ince-
debas enim cum ^d conlativo ventre,
habebas ^e herbeos oculos ; querebaris
te liene fuiſſe cinctum , quaſi zonâ, &
doluiſſe ^f hiras : nemo ^g mantifſcinari
potuit te vim morbi ſuperaturum ; cre-
do te Deos ſalutâſſe dextroverſum. **POL.**
Nos homines Dii, quaſi pilas habent ,
^h datatim ludunt ; modò ſuſum, mo-
dò deoſum vibrantes ; quandóque

*Tollimur in Cælum curvato
gurgite, & iidem,
Submittâ ad Manes imos
deſcendimus undâ :*

Per

Per secundam valetudinem, honores,
opes, ad summum felicitatis fastigium
nos sæpe evehunt; eosdémque per mor-
bos, dedecus, inopiam, terræ illidunt,
& pilos catapultarios faciunt, arreptos
projicientes, & quasi nervo torquentes,
ut solent ⁱ Catapultæ: postquam enim
^k eâpsè quam vides dextrâ exscidionem
feci tot urbibus, tot mactavi hostes non
mediocri infortunio, tot ^l Demarchos
superavi, & ^m Comarchos: postquam
palliatos Græcos, Romanorum hostes
insensissimos, ⁿ drapetas feci, sic ut ex
iis præ metu machæræ meæ excuterem
crepitum ^o polentarium, incidi ^p pro-
tinam in morbum gravissimum, qui me
diu torlit, vires prostravit, & propemo-
dum exanimavit; ita ut *Summanus*, or-
cus, scilicet, summus ille Manium Deus,
quotidiè minaretur ^q me summanare;

ⁱ Machinæ
bellicæ fune
vel nervo tela
longè projici-
entes.

^k Hæc ipsa.

^l Tribunos
Plebis.

^m Principes
villarum.

ⁿ Fugitivos
feci.

^o Qui polen-
tiam oleret
Græcorum ci-
bum, ut puls
fuit Romano-
rum.

^p Protinus.

^q Rapere.

Quam propè furvæ regna

Proserpinæ,

Et judicantem vidimus

Æacum?

Mihi lien dierectus erat, seu (ut aper-
tius loquar) distentus, & quasi in cru-
cem sublatus; omnis cibus mihi fuit in-
sipidus, nec quidquam, nisi ^r ingratiis,

Invid.

C 2 comedebam;

f Edendi & bibendi cupiditas.

t E vase sensim infundebam.

" Imago in Cloaca reperi-
ta.

x Cui.

y Nè convitiere, quòd convitatores in Comitium cirabantur.

comedebam ; nulla mihi prorsus f pa-
resia, at perbibesia plurima ; nihil aliud
quàm t è sino liquores in me ductim
invergebam , adeò ut non in ventrem,
sed in barathrum mihi potum infundere
viderer ; nec tamen incendium meum
extinguere potui. N I C O B. Fortassis
alvus tibi fuit astricta. P O L Y M. Certè
decem integris diebus n Cloacinam non
salutavi ; nec ulla fuit spes eundi illuc
quò satiri ire solent, nisi Medicus, qui
mihi fuit alter genius, tulisset opem, &
ventris mei cloacam injectione qua-
dam proluiisset ; x quò, secundum
Deum, vitam hanc debeo. N I C. Sed
quomodò tam gravem morbum contra-
xisti ? P O L Y M. Nè me y incomities,
& ingenuè fatebor : Ex nimia *Veneris*, &
Vini intemperantiâ, hoc malum mihi
accerfivi. N I C O B. Profectò jam rem
acu, quod aiunt, tetigisti ; injurius e-
nim nisi jam videbaris superis, qui in
eos causam tui morbi rejiciebas ; cùm,
reverà, nemo lædatur, nisi à seipso : Hâc
enim tempestate, sponte homines dege-
nerârunt in fues, non potentibus herbis
aut veneficiis *Circes*, sed vinipotentis
Bacchi. Quot enim merobibos novi, seu
lagenas potiùs, ubi vinum solet *Chium*
esse ?

esse? Hi noctes & dies potitant in ^z thermopoliis, inceduntque per plateas, non opertis capitulis, ut olim ebrioli Græci; sed aperti sunt sine ulla aut verecundia, aut reprehensione; quibus irroganda esset multa, si secum bene ageretur; digni quibus mulierculæ, & omnes ^a Ludii barbari publicè ^b occident: hi non videntur sibi vivere, nisi quamdiù odos vini obsequitur eorum naso: plenis faucibus ingurgitant avariter illud vinum, quod mox evomant; non considerantes interea quot tenuis fortunæ homines periclitentur bulimia; quorum fauces fame ^c lippiunt, lactes lassæ ^d vacuitate rugiunt. POLYM. Fateor equidem bibendi illud cacoëthes pervasisse universam penè Europam, omnésque hominum status & ordines, imò ipsos Sacerdotes, & Monachos invalisse; qui, licet Curios simulent, Bacchanalia tamen vivunt. Cœlestis vitæ professores, cœlestis arcus instar bibunt: eorum namque nonnullos novi, qui vineam mererentur statuat, gutturi seu bibacitati monumentum, adeo strenui potatores sunt. Pessimus hic mos tam invaluit, ut nulla jam putentur conviviva, nisi vino madentia, nisi lepidus *Liber* dominetur; imò, si sodales aliquot

^z In cauponæ ubi cibi & porus calidi venduntur.

^a Pueri Italici saltatores.
^b Convitiuntur.

^e Metaphorab oculis.
^d Vacuitate.

• Nummos
insumendos.

fortè coëant, & ^e symbolas in cœnam conferant, non surgunt priusquàm pes & manus suum rectè facere officium destiterint. His immodicis compotationibus morbum meum acceptum fero, ut nihil dicam de jactura temporis, & rei familiaris: sæpe serò cœnans nocebam nocti; dies somno, noctes comensationibus dicare solebam: sæpe exclusi solem, ut mihi luceret cereum apicularum operâ congestum. NICOB. An non vinolentia tua te ad *Venerem* stimulavit? POLYM.

f Sacrificium
matutinum.
g Figere.
h Nuptis.

Ex ferotina potatione, sæpe coactus sum *Veneri* in ara sua ^f jentaculum inferre, & illicita ^g pangere suavia, non solùm puellis, sed etiam ^h jugum ferentibus.

i Divites
profusi, scortatores.

k Impudicas
fœminas.

l Quæ cessant
olefcere, i.e. crescere.

m Unoculus,
ut *Arimaspi* allusio in voce
Coclitum.

n Jactibus.
o Fœlix aleæ
jactus.

p Infœlix aleæ
jactus.

NICOB. Non mirum, cum flamma fumo proxima sit. POL. In hac ipsa urbe quidam ⁱ Ditis damnosi mariti sunt, qui ad ^k propudia, & ^l scorta exoleta commeare non horrent: hi incautos juvenes, & liberaliter eductos, in fraudes illiciunt, ad illicitas libidines, & aleam provocant. Unus illorum è *Coclitum*, seu ^m *Arimasporum*, ut puto, profapia, tribus aleæ ⁿ bolis me vicit, cum illi ^o *Hercules* basilicus semper faverit, me quatuor ^p Voltorii perdiderunt; unâ enim nocte, quâ cum illo *Veneri* noctivigili, & aleæ operam

operam dabam, universæ pecuniæ quam habebam tunc in crumena, & annuli signatorii, jacturam feci. NICOB. Si ego Magistratum gererem, ejusmodi Lenones, qui ita q vorfare solent juvenes imperitos, eosque citant libellis Venereis, r polluctos virgis, f intestabiles facerem. POLYM. Indigni reverà sunt, qui apud viros bonos lingant salem; nullæ enim in Republica sunt pestes capitaliores t hibus : dolendum est permissum esse illis u antistari, aut x mancipēs habere. Hæc urbs scatet talibus curculionibus; nam y heri, dum me reciperem z esum ad præsepim meam, quidam, mihi prorsus ignotus, in platea sit obviam, cœpit nugas blatre, & a oblinire mihi os; Mi frater, inquit, b oculeissime, me sequere, & te deducam in fanum *Cupidinis*, ubi pulcherrimæ *Veneres* adventum tuum præstolantur. Mihi nunc c usus est pecuniâ, largiri aliquantulum, & te beatum reddam : nè pigeat nummos aliquot effundere, ut Dearum colloquio & convivio interesse possis; nam qui vult esse nucem, nucleum frangat oportet. Ego statim iratus, d Cujatis, inquam, es tu, e umbratice, cum f nocturnis tuis oculis? Tûne meum

q Fraudare.

r Cumulatos & obrutos, ut *Herculis* ara sacrificiis.

f Sine testiculis, vel sine testimonio.

t His.

u Testes sumere.

x Fidei-jussores.

y Heri.

z Irem domum ad cenam.

a Deludere.

b Tàm chare quàm oculi mei.

c Opus est.

d Cujas.

e Homo nihili.

f Nocturn.

* Meum amo- * amare blandiloquentiâ tuâ sollicitas,
rem.

8 Datis va- & me Venereis vadimoniis & convada-
dibus, cogis ris? Hamum tuum aliis vorandum trade,
me in iudicio nihil mihi cum ebriolis illis tuis ^h per-
fistere. solis nugis: hætenus illis supplicium de-

^h Nugatrici- bus ebriosis. di fundi nostri calamitatibus; aut ocyûs

i Aufuge. i exulatum abi, aut statim hæc machæra

k Dissecat. k dissicit tibi ambas auriculas: faciam ut

l Frustratim auferant. formicæ te ^l frustulatim differant. Fu-
ge, inquam, ocyûs, si nè vis ferre infor-
tunium. N I C O B. Quid ille interea?

P O L Y M. Statim correptâ fugâ evanuit;

— *pedibus timor addidit alas.*

N I C O B. Laudo sanè fortitudinem tuam;
dignus es non Centurionis, sed Impera-
toris titulo, qui tibi ipsi possis imperare.

^m Qui mare ostendit, i. e. Nauta. P U E R. Here, ^m halophanta quidam pro-

ⁿ Scopis, qui- bus pulvis ex- cutitur. foribus te conventum velit; onustus est

vulsellis, ⁿ excutiis, radulis, odonta-

gris, aliisque id genus mercimoniis. N I C.

Non est ille halophanta, sed sycophanta

circumforaneus: Jube * bitet ad Tonso-

res cum mercibus suis, aut si cibis con-

ventis opus est ejus dentibus, recipiat se

ad cauponem; nihil mihi cum illo. P O L.

Puto me scire hominem; est illi uxor

læn: bibacissima. N I C O B. Ipsa est mare

sanè potius, quod fluvium quemvis reci-

pit, aut ^o quadrantale: illi una vinde-

^o Amphora
capiens sexta-
rios 48.

mia

mia non fatis est. POL. Audio eam esse insignem athletam, quæ mariti sui costas & humeros incurfare soleat nonnunquam fustibus. N I C O B. *Penthesileam* alteram mihi narras : mittenda est in regionem p Unomammiam, ad sorores Amazonidas ; & delicatum, mollémque ejus maritum dignum cenfeo qui accubet cum q catello, sed ferreo. POLYM. Si mihi talis esset uxor, ego non r met assererem manu causâ liberali, sed illam probè exossarem, aut Licitori s mancipio darem. PUER. Hera te ad cœnam vocat. N I C O B. Accedo : Placétne, mi *Polymache*, nostræ interesse t sportulæ ? rem gratam mihi factururus es. POLYM. Habeo gratiam, hætenùs cœnatus sum ; abundè meo genio satisfeci, non reliqui in ventre locum vel uni cellæ. N I C O B. Igitur vale. POL. Tu quoq; vale, & salve.

p Quod alteram mammam amputarent.

q Intelligo catenam, non carulum.

r Non vindicare liberatam in judicio.

s Datus id mancipio, cuius habemus dominium.

t In sportulis portabantur edulia, hinc cœnæ tenuibus data sportulæ distæ.

C O L. V I.

E C A S I N A.

Palestra. } Mulieres.
Erotium. }

P O s t quàm meus vir abiit in a com- a Sepulchrũ.
munem locum, halcidonia sunt in ædibus ; nam, dum vixit, cœlo tonantem credidisses

^b Verberabat.

^c Mori.

^d Turgidus, & iratus.

^e Populneum, abiegineum.

^f Pugno.

^g Non ementem filis putridis.

^h Loquaces.

ⁱ Irasci, quassivento turgidi.

credidisses *Jovem*: idque mediâ nocte sæpe, cum amorî indulgendum fuit, aut somno quiescendum, debacchabatur in me sævis verbis, aut ^b multabat me. Infœlix est illa *Juno*, cui contigit nubere tam irato *Jovi*. EROT. Ergo video humanos Joves ^c moriri posse; sed tuus maritus adœone totus fuit ^d in fermento tibi? PAL. Maritum vocas? Præstat ^e populnum, aut abiegnum habere maritum, quàm talem: si diutiùs vixisset, ego me in laqueum induissem; nam nulla penè dies fuit, in qua flagris me non implebat: aggerundâ aquâ curvam (ut vides) reddidit, ut jam postilena possit ex me fieri; nunquam audebam illum alloqui porrectiore fronte, neque, cum urgebar necessitate, poteram illi extorquere vel numellum, ad emenda ea quæ mihi erant opus: si fortè quid rogâssem, statim me feriebat vel porrectâ palmâ, vel ^f compressâ. EROT. Certè, talem maritum ^g non emissim titivilitio, si fuit ut tu eum depingis: sed fortasse malis tuis moribus, aut garrulitate, ejus iram provocabas; nam quædam uxores adeo ^h tinnunt, & lingulacæ sunt, ut cogantur sæpe mariti, alioqui non morosi, ⁱ se sufflare illis. Quædam verò cum

cum domiportæ esse debeant, & cochleæ vitam agere, nihil aliud quàm catillant, seu, ut planius dicam, per alienas domos circumeunt more catellorum: Hinc contrahuntur * litigia; imò, quædam tam à k invineæ esse debeant, nihilominus l miraclo flore Lybico sese percutiunt: hinc, sæpenumerò, pudicitiam habent in propatulo, &, more Matris * *Acedalia*, furtivo concubitu, se *Marti* pro *Vulcano* supponunt; & pleræque ferè omnes superbiæ, & luxui deditæ sumus. Quis feret uxorem his moribus? P A L E S T. Si horum criminum fuisssem rea, aut in m noxia manifestò detenta, si unquam me alteri n subicitavi viro, si *Bacchus* unquam mihi fuit o voluptas, si unquam clàm p maritum in publicum prodii, si unquam verbum malum illi feci, etiam tunc cum solea, vel q sculponea batuaret mihi os; non recusarem r ferre canem, aut virgis calefactari, ut, s litterata incedens, t in ridiculum sim: sed illi in rebus omnibus fui morigera; conata, quantum in me fuit, illum ad u compendium ponere. Aliæ mulieres obsonatu delectantur, & cœnis x ebriis; illis unguenta y dolent; stertunt aliquando

* Lites constantur.

k Abstemie, verbum Apulzianum.

l Meracior, Vino Lybie Mariotico inebriantur.

* Veneris.

m In peccato.

n Subjeci.

o Voluptati.

p Clàm marito.

q Calceo rustico verberaret.

r Catenam.

s Quasi literis inscripta.

t Pro ridiculo.

u Lucrifacere.

x Lauris, & opiparis.

y Olent.

quintâ

— *quintâ dum linea tangitur umbrâ,*
 — *indomitum quod despumare Falernum*
Sufficiat, —

z Dolis.

a Curatz.

b Leguminis
genus.

& *z* futelis suis maritis argentum
 vel extorquent, vel furantur, ut bene
a excuratae niteant, cum mihi sæpe inte-
 stina inanitate murmurarent; maritus e-
 nim meus, quasi ex sterquilino fuisse ef-
 fossus, more lumbrici, terram *b* edebat,
 ervum, herbas, & radices, quæ nec stoma-
 cho salubria, nec palato meo grata fue-
 runt: quare coacta fui plussculas noctes
 agere insomnes, ut parcè ac duriter de-
 gens, è lanâ & telâ victum quærirarem;
 seu, ut ille ait, ut tolerarem

— *colo vitam, tenuiq; Minervâ:*

c Decepit
manus, i. radi-
us, seu colus
manu excidit.

d Verè.

e Quidquam
deesse.

f Amanter.

g Diminutiva
à vere, & mel-
le.

h Instar mul-
is, seu mulsi.

i In portum.

ita ut sæpe sopor *c* manus calvebatur.
 EROT. Gratiam habeo superis, quæ na-
 cta sum maritum tam probum & hone-
 stum, quique me in modum *d* germa-
 num amat, nec permittit quidquam *e* de-
 liquium esse mihi: nunquam me allo-
 quitur, nisi *f* patricè; nunquam aures
 meæ usurpant alium sonitum ex ejus ore
 erga me, nisi, Meum *g* melculum, Me-
 um verculum, Mea *h* mulsa: si quando
 illum iratum servis offendo, navim in
i pulvinarium subduco, & me extra pe-
 riculum recipio, donec ira subsidat, &
 tempestas

tempestas sedata fuerit, adeò ut nulla unquam sit inter nos ^k postulatio : decet enim prudentem uxorem, irato marito, imitari ^l nepam, & ^m recessim cedere; non verò addere oleum camino, ut multæ imprudentes solent, quæ maritos satis insanientes suâ sponte, importunâ & odiosâ loquacitate instigant magis, adeò ut à verbis ad verbera sæpe res procedat : hinc scapularum salus periclitatur; hinc tot viri queruntur se ⁿ ad mulieres suas non posse obtinere jus suum; hinc videmus tot uxores ^o progredi ^p ore obtunso, aut fieri stimulorum ^q loculos. Horrendum est auditu, vel ^r iteratu, quantum uxores quædam maritos suos ad insaniam provocent odiosis nomenclaturis. Quis enim æquo animo feret audire ab uxore suâ, ^r ACHERONTIS PABULUM, NEQUITIÆ STABULUM, CANA ^t CULEX, VETUS ^u VERVEX, ^x HIRCE EDENTULE, & ejusmodi odiosis insigniri titulis? quin etiam imprecationibus suos conjuges devovent : Quàm vellem (inquit una) te videre ^y ardentem extra portam Metiam? Precor (inquit altera) ut emungare ^z oculos per nasum & malefici supplicio afficiendi. ^z Oculis, Wellenismus.

^k Expostulatio.

^l Cancrum, aut scorpionem.
^m Retrocedere.

ⁿ Apud.

• Progredi.
^p Ore pugnis obtunso.
^q Cujus corpus stimulis foditur.
^r Didu.

^r Quo orcus pascitur.

^t Odiose senex.
^u Senex Veneri ineptus.
^x Senex libidinose.

^y Sepultum illac cadavera efferebantur comburenda,

sum :

^a Tristitiam,
& discordiam

^b Telum ex-
scindere, vel
depellere, i.e.
molestiam.

^c Scortari.

^d Abuti mas-
culis.

^e Proferre,
id est, vivere.

^f Caninus ri-
sus, & oc-
cursus.

^g Sponsus.

^h In restim
sumptus fecit.

ⁱ Suspendit.

^k Id est, mi-
lites qui rapi-
unt, lacerant-
que omnia.

^l Spes desti-
tuisset.

^m In eum.

ⁿ Mœchandi.

^o Specimen
das veri amo-
ris.

sum : An putas hæc non esse viris ^a di-
vidiæ ? Mallent quoquovorsum ^b tra-
gulam hanc decidere, quàm cum talibus
vivere. Hinc quidam, etiam senectâ æta-
te, unguentari & ^c lustrari malint ; aut,
quod pejus est, juvenibus vesicas ^d effo-
dere. Alii sunt, qui, cum talibus ^e pro-
tollere, aut producere mortem nequeunt,
^f canina scæva iis gratior quàm talis
uxor. Hinc unus non ita pridem, qui,
cum ^g candidatus esset, uxorem deperi-
bat ; at ante mensem finitum restim
^h sumptifecit, & ⁱ se dierectum fecit. Al-
terum novi qui ducere solebat ^k sentes
sub signo, hic assiduus uxoris jurgis pro-
vocatus, & tam petulantis linguæ impa-
tiens, cumque omnis ^l specula decol-
lâset frænandi tam impotentem bellu-
am, & cicurandi, gladium suum fecit si-
bi culcitram, ^m eumque incubuit. PAL.
Ego sanè mallem in furnum calidum
condi, & torreri pro pane rubido, quàm
marito, quamvis nihili (si iterum vitali
vesceretur aurâ) occasionem præbere vel
ⁿ mœcissandi, vel se occidendi ; tunc e-
nim ^o specimen specitur an sis imago
amici, si contumelias ejus æquo animo
feras, si pro maledictis benedicta retor-
queas, si ferocientem suavitate sermonis
mulceas,

mulceas, aut si manum ori p oblexis, p Objicias.
 id est, tempestivo silentio linguam tuam
 compescas : hæc q si effexis, de semita q Effeceris.
 in viam regredi facies, & duos apros in
 uno saltu capies. EROT. † Edifferta i † Ediscere ;
 gitur quare his artibus non flexisti eloquere.
 mariti animum, & ad amorem tui non
 pertraxisti, cum fueras † valentula, & æ † Valida.
 tate integra, & in amatoriiis illecebris
 † potior pollentia : tibi cutis est nebulâ † Præpolleat.
 mollior, capilli tui nodulo potes cujus-
 vis, quamvis ferocissimi, spiritum vin-
 cire. Quis non sorbillantibus suaviis tre-
 mulas illas oculorum tuorum stellulas
 sitienter hauriret, * si amassis, aut oc- * Si amave-
 ceptis quem amare ? Quis tam sapiens ris, aut inco-
 est, ut os tuum pulchrum possit † per- peris.
 cidere, aut oppugnare istis tuis micanti- † Tundere.
 bus oculis, & rubentibus bucculis, & re-
 nidentibus crinibus, & flagrantibus pa-
 pillis, & hiantibus osculis ? Possis vel
 ipsum *Catonem* in fervilem modum addi-
 ctum, atq; mancipatum tenere volentem.
 PAL. Fateor, si nuplissem homini : sed vi-
 rum meum genuit — *cautibus horrens*
Caucasus, Hyrcanaq; admorant ubera tigres;
 Ejus amor degeneravit in zelotypi-
 am, & mox in furorem & odium : cum
 me ambiret, solitus fuit collo meo amba-
 bus

a Pedem
preffit.

x Molles.

y Instar lienis
turgidi salie-
bat, & turba-
bat virum.

z Ob labo-
rem.

a Excusit.

b Concedere.

c Ut tege-
rem mulie-
bria, quibus
dignoscimur
à viris.

d Unguen-
pilosum.

e Omnicon-
tentione.

f Quod alfe-
rit, Antiphra-
sis.

g Insigniter
còmentus est.

h Quid pe-
culiare.

i Edonem,
feu lurconem.

k Navim o-
nerariam.

bus manibus implexus osculo excipere,
osculo demittere; & fateri, cum me tan-
geret, sibi mel lingere videri: quoties
mihi u institit plantam, amplectebatur
& suaviabat vulpinaris amasio; sed post-
quàm illi nupsi, & mores ejus x Mafsi-
lienses modestè reprehendi, cor illi y li-
enosum esse cœpit, & z de labore pectus
tundere; mox vestes laceravit, & me
a exposivit cubito; exiit me laciniis
omnibus, & nudam foribus ejecit; neque
veniam b prosperare voluit, ut sapiorem
veste id c qui sumus, aut saltum d ob-
sæptum haberem, donec vicini mei mi-
serti accurrentes effringerent fores, & il-
li præsens exitium minitarentur, nisi me
iterum uxoris loco haberet. ERO. Quid
ille interea? Nonnè & pudore erubuit,
& metu dirigit? PAL. Ille veritus nè
e vorfis gladiis dimicarent pro me, &
quod corculum ejus f assudâssit metu,
rogavit scutigerulum, qui illi lumbifra-
gium minatus est, ut manus abstineret,
& se recepturum me in gratiam: g sed
insignitè commentatus est, me corporis
mei usuram aliis dedisse, furacem esse,
cum non deceat probam habere quid
h peculi: præterea, insignem esse me
i estricem mentiebatur, & k corbitam
cibi

cibi comesse posse : At vicini, quibus vitæ meæ integritas fuit nota, non habuerunt ei fidem ; sed, indignantes, coegerunt illum culpam suam tandem agnoscere, & mihi reconciliari. Sed quàm inhumaniter me postea exceperit & tractarit, non est nunc operæ ^l narrare : toto quinquenio quo secum post illa vixi, nunquam mihi suppeditavit vel numum plumbeum peculi : quare quàm ^m im- ^m Percè. percè & duriter mihi vivendum fuit, potes facile conjicere. E R O T. Ego plus satis tuarum ærumnarum audiui ; puto cor mihi ⁿ delecuisse hæc audiendo, ne- ⁿ Liquefactum esse. que possum temperare à lachrymis ; Dii te valdè infelicitârunt in tali viro, qui merebatur ut ei supponeretur hircus unctus nautea, non uxor quæ munditie, formæ venustate, & bonis moribus alias longè ^o antideat. Sed vir meus ^o Superat. p amisit domum nuncium, qui mihi ^p Misit, narraret se convivas aliquot in cœnam ^q Introibo, vocasse ; quare ^q inibitur, nè fortè ^r frifubiliat, exclamet, & irascatur, gutiat, si cœnam imparatam invenerit.

COL. VII.

ECISTELLARIA.

Threnius. Paramythius.^a Antecire.

^b Tàm difficilis ad memorandum: est hîc Activû.
^c Me exerceas, & fatigas.

^d Juvare.^e Deprimunt.^f Animum a-

missum redde-

rem meâ elo-

quentiâ. Sipa-

re est jacere,

hinc dissipa-

re. Animo de-

ficientes spar-

gimus aquâ.

^g Minuti qui

Cur ego te, *Threni*, tàm squalidum conspicio, qui alios ^a antedire munitiæ solebas? *THR.* Immundas fortunas æquum est squalorem sequi. *PARAM.* Quid, num incendio, vel naufragio, vel quovis alio infortunio rerum tuarum fecisti jacturam, quòd tàm altè ducis suspiria? *THREN.* Hei mihi! utinàm hic esset rupes unde me possem dare præcipientem. *PARAM.* Quæso nè sis tàm ^b immemorabilis, neque tàm abhorreat à te hilaritudo; nam lachrymis tuis mihi ^c exercitum imperas. *THR.* Est mihi cordolium, pectus cæco carpitur igne; nemo est qui potest, si vellet, aquam frigidam ^d suffundere, tot anxietates cor meum ^e eunt depressum. *PAR.* ^f Ob-
 siparem aquulam suadelâ meâ, si mihi monstrares doloris illud incendium, quod animum tuum corripuit. *THREN.* Non omnes Dii ^g patellarii, non ^h Medioxumi, non Supremi, mihi pos-

^h Medii, seu Dæmones.

sunt

sunt opem ferre; dolor, instar convol-
 vuli vermiculi, qui se implicat intortum
 Pampini foliis, cor meum exedit; dam-
 nificam hanc bestiam sola mora inter-
 mit, nullus enim dolor est quem non
 longinquitas temporis minuat, atque
 molliat: quare jam, quæso, me missum
 facito, nam hoc tempore i tui nullarum i In nulla re.
 rerum indigeo. PAR. Cur me tibi ami-
 cum ^k crevisti, si non vis amico tuo, cum ^k De crevi-
 opus est, uti? Amico periclitanti non ^{sti.}
 ferre opem, est amicitiae tesseram frange-
 re: amara mihi ^l oggeris, cum meam ^l Aggeris.
 opem nihil pensi habeas: amicus alter
 idem est; quare, nè celandi pertinaciâ do-
 loris causam, in me etiam mœrorem ra-
 pias, profer in linguam quod pectore
 penitissimo occultasti, & tristitiæ cau-
 sam quam fecisti ^m sepelibilem: Osten- ^m Corde oc-
 de morbum, adest medicina. T H R E N. cultatam.
 Largiloquus es, & me verbis tuis conte-
 ris; ⁿ confragosum quæris. Immanis ⁿ Saxosum,
 ille *Promethæi* vultur, relicto *Caucaso*, ad ^{difficile.}
 me transvolavit, jamque sub alto pectore
 habitat, & jecur meum adunco rostro
 tundit. Utinam hoc ^o lumen jam lin- ^o Jam mo-
 querem. PARAM. Ipsâ inscitiam eris ^p in- ^p rir.
 scitior, nisi vulturem ostendas, uno vel ^p Stultior.
 altero conficiam jaculo. An ad istam

- q Ad istum modum. q faciem semper ales morbum tuum ?
 r Infanum reddit. THREN. Importunitate tuâ me r dele-
 f An vino inebriatus es ? nis : An f completus es flore *Liberi* ?
 t Aufugere. Certè, nisi desistas mihi molestus esse, co-
 u Tecum fre- ges me t per fugium pedibus parere. PAR.
 quenter ero. Fuge quò voles, sequar, & tibi u fre-
 * Aquâ di- luum. contingere soleo nisi * infuscatum. Quo-
 x Cogitatio. modo hæc x mens animi tibi inest, ut me
 y Cibo vel putēs y saburratum, & sic sine causa cul-
 vino repletum pites ? Itane amicos tuos z vorfare soles ?
 z Tractare. Mallem ut a peculatum in me faceres,
 a Pecuniæ publicæ fur- aut, ut diceres, imminuisse pudicitiam,
 tum. quàm me vinolentiæ accusares ; quum
 b Præponere soleam sobrietatem aliis virtutibus b præ-
 c Tàm cru- c severum, aut crediturum me tuæ tristi-
 dele quid. tiæ causas rimari, ut d lubens sim tuo
 d Ut later. malo. THREN. Ignoscas, quæso, teme-
 e Invitò. rario sermoni qui e ingratis mihi exci-
 f Intelle- dit ; si f intellexes quot quantisque cru-
 xisses. ciabilitatibus animi torquear, non mihi,
 sed doloris impatientiæ, hunc linguæ
 g Id est, g ta, lapsus adscriberes : verum ne plus nego-
 vel g ta, vice ; tii vel tibi vel mihi facessam, cum quinto
 id est toties. vel sexto g pedatu jam causam mei do-
 Pedatus à pe- loris rogaveris, dicam uno verbo quid sit
 da, humani quod me malè habet : Miser, in amoris
 pedis vestigio. rota

rota verſor. P A R A M. Quid audio ? An
muſtulus aliquis ^h æſtus nares tuas ^h Odor.
attigerat, ut ⁱ adhinnires equulam, quæ te ⁱ Ad equam;
faſtidivit, & calcibus tibi inſultavit ? vel,
ut apertiùs loquar, An *Thais* illa quam
amabas, te rejeſto, cum ^k quiquam alte- ^k Cum quo-
ri viro conſuevit ? T H R E N. Bona verba :
non meretricius, ſed caſtus amor me tor-
quet ; duos enim candidiſſimos amicos
immaturâ morte ereptos deſeio. P A R A M.
Fateor nullum eſſe dolorem huic parem,
qui naſcitur ex deſiderio veri amici im-
mature letho prærepti. Sed quo caſu
hoc accidit ? T H R E N. Alter, lapſu teſti,
dum ^l inquiniferet ad faciendum pue- ^l Dum ſe in-
rile officium, miſerè ſuffocatus eſt ; alter,
dum in æſtu diei natabat in flumine, vel
ſpaſmo correptus, vel aquæ vertigine ab-
ſorptus, ſubitò exſpiravit. Quidam no-
tus qui hâc ^m primo luci iter ⁿ inſti- ^m Primâ luce
tit, narravit mihi ^o ambo occidiſſe ; ⁿ Hâc ibat.
ſequè è ^p conſpicillo vidiffè amicum ^o Ambos.
meum, fruſtrâ auxilium implorantem, a-
quarum gurgite immerſum. P A R A M.
Reliqueruntne uxores & liberos ? T H R.
Unus eorum cœlebs vixit ; alter tres
uxores duxerat, quarum ^q medixuma ^q Inedia.
in luculentam familiam collocata, fecit
maritum — ſeptenâ prole parentem. Hæc

Nunquam
anus fiet.

juvencula quam proximè duxit, jam gra-
vida est; præ dolore vereor nè abortum
faciat: certè nunquam ætate & *Hecale*
fiet. PAR. Æquo animo feras oportet,

Quicquid corrigere est nefas;

lachrymæ tibi volvuntur inanes: non
hoc dico quòd damnem in totum affe-
ctum tuum, (homo enim es humani à te
nihil alienum puto)

*Sed quòd te nolim nimium
indulgere dolori.*

Nec ficci sint oculi, nec fluant: quicquid
amicis tuis contigit, hoc omnibus; hoc
Patri tuo contigit, hoc Avo, hoc Majo-
ribus; hoc omnibus ante te, hoc omni-
bus post te; nullum sine exitu iter: ad
unam metam properamus omnes; qui-
dam gradu diducto, quidam spisso, seu
tardo & fornicino: utcunque

Omnes eòdem cogimur, omnium

Versatur urna; seriùs, ocyùs

Sors exitura, & nos in aeternum

Exilium inpositura cymbæ.

Nè invidas felicitati amicorum tuo-
rum; non amissi sunt, sed emissi ex hu-
jus corporis ergastulo, & in concilium
cœtúmque animarum profecti: quod in
illis dilexisti, adhuc vivit, nempe anima;
si virtutem amasti, ea non interiit: non
frueris

frueris eorum præsentia, at recordatione non minùs jucundâ potes te oblectari: illi amici te reliquerunt, alii succedent, fortassis non minùs jucundi quàm hi; neque tu solus es, quî amicos amifisti; *David Jonathanem, Hero Leandrum, Nysus Euryalum*, immaturâ morte amiserunt: Propterea dolori tuo frânos injice, præsertim cum mors nullis moveatur

Fletibus, aut voces ullas tractabilis audit:

*Non si tricenis quotquot eunt dies,
Amice, places illachrymabilem
Plutona tauris. —*

COL. VIII.

EX EPIDICO.

Nestorius. Polygamus.

Quis hic quî pauxillatim ad nos accedit pedibus ^a pulmoneis? Caperrat frons severitudine: Puto *Polygamum* esse, vicinum nostrum; adibo, & orationis ^b aciem conferam. ^c Salvâ salute colloquar. impertit *Polygamum* suum *Nestorius*: ^e Summâ. Ut vales? POLYG. Non athleticè, aut pugilicè. NEST. Quî sic? POL. Quia ^d Egrediè ^e funditus. basilicè interii; nam ære alieno obrutus

* E quo loco etiam, ^c elo-
^f Trapezii ^f Danitis satisfaciā. NEST.
 fœnuratorib^{us}. Certè malim in furno mergi, quàm in
^g Ære alie- ^g foro. POLYG. Rectè; nam ego mihi
 no obrui. videor semimortuus: Qui enim nuper
^h Audiebam, ^h cluebam Senati columnen, qui in hono-
 dicebar colum- ris fastigio collocatus eram, quid jam
 men Senatus. aliud sum quàm ⁱ damnosus & ^k de-
ⁱ Damna qui ⁱ passus sum. floccatus senex, & reverà ^l gravistel-
^k Detritus ^k sine floccis. lus? Nemo est jam meorum Parasito-
^l Terræ pon- ^l rum qui ^m imbitit meam domum, cum
 dus. videant nihil superesse quod ⁿ pappent:
^m Intrat. meorum autem æqualium vix ullus est
 Bito, is. (anti- oratione beneficus; ad rem autem, eorum
 quum) id est, auxilium prorsus emortuum est, qui ta-
 Eo. men in secundis meis, summo honore
ⁿ Edant. prosequabantur. NESTOR. Velum vor-
 titur ut in alto ventus est; variantur ho-
 minum affectus secundum diversum for-
 tunæ fiatum. POLYG. Sed expetesso con-
 silium à te, quomodo nomen liberabo,
 cum in ^o multis sententiis positus sim;
 * Damnis, nam non minùs miser est homo ære op-
 nam Judicium pressus alieno, quàm qui ^p hostium est
 sententiis, dā- potitus. Mihi ^q usus est pecuniâ, osten-
 nati damnis- de unde possem acquirere. NEST. Ego
 augebantur. potestatem ^r pol nec consilii copiam, nec auxilii ha-
^p In hostium ^p beo. Non est ^r malleus sapientior ma-
 potestatem ^r nubrio; jam nimis serò flagitas consili-
 venit. um,
^q Opus est.
^r Neuter alie-
^r prudentior,
 Proverbium.

um, cum ^f plaustrum perculisti, & do-
mo argentum omne ^t egurgitasti. POL.
Attamen si restet apud te guttula, pectus
hoc, quæso, ardens asperge, & solare
inopem; eris mihi ^u obnoxiosus. NEST.
Ego planè quid dicam nescio; Aliter ca-
tuli longè olent, aliter sues; alii longè
expeditiores sunt aliis in comparandâ re:
ego paulò tardior sum, neque calleo artes
illas, quibus quidam subitò ditescunt.
Vides quosdam non ita pridem nudiores
Liberide, jam magnas opes ^x indemptos
esse arte duellicâ. Alii sunt qui centones
sarciunt, id est, mendacia consuta vendi-
tant. Quidam ^y versutiores sunt quàm
ullâ rota figularis, ^z permeditati malis
dolis, qui ^a tenebras popello credulo
trudunt, profitentes Chiromantiam,
quosdam fatuos prædictionibus amplæ
fortunæ ^b articulatim concidunt, &
quasi ^c mucidos emungunt. Vidēsne ju-
venem illum qui jam ^d præterbitit tem-
plum, qui chlamydem quassando ^e un-
dantem facit? Ille non ita dudum debe-
bat animam, & nihil aliud quàm carce-
rem & ^f copulas metuebat; jam incedit
holosericatus, anellos gestat aureos &
lunulas; nunquam illi deest aurum
quod circumductat ^h peratum aut fol-
lutum.

^f Rem ever-
tisti, Prover.
^t Effudisti.

^u Me reddes
tibi obnoxios.

^x Adeptos.

^y Vastiores.

^z Exercitati.

^a Fallunt.

^b In frustra
comminuunt,
id est, pesun-
dant.

^c Infantes &
stultos, quo-
rum nares
macore ple-
ni sunt, com-
pilant.

^d Præterit.

^e Agitat, ut
ventus undam.

^f Vincula.

^g Gemmas
lunam refe-
rentes.

^h In pera,
seu culeo ser-
vatum, aut in
folle.

i Desidio-
sum.

k Qui peras
scindit.

l Cum de-
decere.

m Fur.
n Detraha-
tur.

o Ingenio
tardis.

p Postea.

q Cædi, &
in pistrinum
dari.

r Plagas,
symbolæ sunt
pecuniæ col-
lectæ in cor-
nam.

s Acalce ad
caput.

t Pellem me-
lis animalis,
cineritii co-
loris.

u Manticam
scorteam.

v Cædi, in-
star victimæ.

y Adibō.

lutum. POLYG. Hominem mihi nar-
ras minimè i murcidum : Sed quibus
technis usus est, ut tantas opes compara-
ret? Fortasse k perenticida est; diviti-
as amo honestè partas, non illas quas
cum l flagitio cogar reddere. Non cu-
pio mihi aures eradicari, aut ab *Apelle* a-
liquo & *Zeuxæ* corium pigmentis ulmeis
pingi. Nolo m furtificus esse, nè fortè
mihi corium n degatur de tergo. Mal-
lem cum o bardis ostiatim mendicare,
quàm malis artibus ditescere, & p po-
stideà loci plagis q irrigari, & pistori
tradi; qui, sine meo sumptu, r symbol-
as parabit scapulis. Vidi nudius ter-
tius in foro miseram quendam Crumeni-
secam apprehensum, cujus tergum, ab
s unguiculo ad capillum, totum factum
est cicatricosum. Præstat inanem t me-
linam habere, aut n vidulum, quàm
x piacularis fieri: nunquam hoc pericu-
lum y accedam. NESTOR. Non est
quod verearis; ego non minus quàm tu,
ab istiusmodi inhonestis artibus abhor-
reo, quibus quidam, veluti machinis
bellicis, *Plutonem* oppugnant & expu-
gnant; neque hic, de quo loquimur, ju-
venis ullo malo artificio (quod sciam)
opes suas adeptus est; hæc suspicio te
z abscedat:

z abscedat : Cave, ^a firis quidquam tale tibi in mentem venire ; hoc solum accepi à ^b Scutorio, vicino nostro, quòd hic invenis, importunitate, & verborum lenociniis, pellexerat opulentam viduam in sui amorem ; neque destitit instare verbis, & ^c milliculare literas, donec voti compos factus est ; & ^d ave sinistra matronam cum luculenta ^e pecunia maritali nactus. POL. Ille est—*gallina filius alba*, cui contigit tam ^f liquidum auspici-um : fortasse usus est philtro aliquo, aut pecunia sibi viam fecit per pedisequas (aurum enim perrupit turrim aheneam) & in ipsius *Danaes* finum illapsum *Jovi* referavit pudoris claustra ; qui per voluptatem ^g obsevit gravem in virgine ærumnam :

Aurum per medios ire Satellites,

Et perrumpere amat castra potentiùs

Ictu fulmineo : — Quid mirum igitur si pudicitiam sexûs imbecillis ^h perculit ? NES. ⁱ Quid blatis ? ^k divortunt mores virgini ac lupæ. Quasdam novi adeò modestas & pudicas, ut

— *ipse Theti prognatus Achilles* non possit eas expugnare : Aliæ sunt suæ pudicitiae tam prodigæ, ut non vereantur, exigui lucelli gratiâ, cuilibet viro

^l nubere. Quotidiè mihi duæ sunt filiae ¹ Cum viro nubiles cubare.

^a A te discedat.

^a Siveris.

^b Scutorum fabro.

^c Literas frequenter mittere.

^d Bono auspicio. Sinistra, à *sinendo* fieri. Pars Orientalis mundi nobis est sinistra.

^e Dote.

^f Clarum certum.

^g Gravidam fecit.

^h Prostravit.

ⁱ Ineptè loqueris.

^k Diversi sunt mores.

nubiles domi, vultibus adeò modestis,
 moribus adeò pudicis, ut nihil suprâ;
 hæc nullis (scio) machinis, cuniculis,
 obsidionibus ad deditionem cogi pos-
 sunt. Nolunt falli ^m sermonis blandi-
 ullorum; ita educandas curavi, ita fan-
 ctis præceptis instruxi, ita otium, luxu-
 riam, ingluviem, & juvenes, ⁿ varias
 res impensè improbos, à meis ædibus ar-
 cui; ut mihi videantur pulchrè munitæ
 adversùs impetus & insultus otiosorum
 juvenum, quibus civitas hæc abundat;
 hi enim vel philtris, vel blandis verbis,
 vel pecuniis ^o calidis, & ^p pretioso
 pretio, virgines nobiles, liberaliter edu-
 catas, ad naufragium rei omnium pretio-
 sissimæ stimulant & sollicitant. POLYG.
 Mirum est Magistratus non ^q exonerare
 hos civitate. NEST. Digni reverà sunt
 quos omnes viri boni calcibus ^r apo-
 bactizent, quòsque ulmi Parasiti facti at-
 tondeant, ut solent mensas divitum Gna-
 thones, ni ocyùs ^f abitant hinc: nam
 hoc genus hominum, moribus caprige-
 num, & vestibibus ^r pantherium, semper
 odi. Quàm liquido, & defæcato essem
 animo, quàm voluptabilis esset & jucun-
 dus nuncius, si quis mihi narraret ejectos
 esse ex urbe hujusmodi amatores, cum

nona-

^m Decipi
 sermone blan-
 do.

ⁿ Ad res.

^o Præsentibus, & nuper
 acceptis.
^p Summo.

^q Non exo-
 nerare civita-
 tem his: Hy-
 pallage.
^r Summove-
 ant.

^f Abeant.

^t Ob varios
 colores.

monariis suis meretriculis ! POLYG. Ma-
 cra equidem spes est hos ex urbe exigen-
 dos, quamdiu apud nos tot sint viri pri-
 marii, qui

—— *talia verbis*

*Herculis invadunt, & de virtute loquenti,
 Clunem agitant : ——*

cani nomen u nunc ademptum. Sed u Qui antea
 nolo hunc morbum diutiùs x attigere, canes, nunc
 nè fortè pro benefactis malam messem lacones vo-
 metam ; nam præstat incidere in *Vulcani* cantur ; i. e.
 irati filios, qui quod tangunt ambu- Libidinosi di-
 rant, quàm in eos, x Attingere.

*Qui Curios simulant, & Bacchanalia
 vivunt.*

Sed, ut ad propositum redeam, lætum
 y fac ut fiat hunc diem ; fac ut mihi
 z remigret animus, antequàm oculis tu-
 is a concessero : edoce quibus honestis
 artibus queam tantum argenti conflare,
 ut me à captivitate trapeziticâ liberem,
 alioqui travolandum est mihi in longin-
 quam aliquam regionem, aut in perpetuam
 servitutem eundum, ubi tergum
 meum emptorum libidini cogar subdere
 b succedaneum : cum enim solvendo non
 sum, non audeo me facere c vadimoni-
 um. d Miseresco miser ex animo, nec
 quid agam scio. NESTOR. Ego nullum
 fanè

y Fac ut sit
 lætus.

z Ut redeat.

a Discessero.

b Cæsar pro
 eorum libidi-
 ne, hostia suc-
 cedanea quæ
 priori succe-
 dit.

c Me sistere
 in judicio.

d Valdè mi-
 ser evado.

e Incertum
reddidit.

f Ut bona
mea publice
vendam.

g Nummos
auferunt.

h Tributum.

i Efferti di-
cebantur ad
sepulturam.

k Exequiis
honoravi.

l In memo-
riam redigere.

m Tecum
per otium fe-
riari.

sanè præsentius remedium, ad pellendum
morbum tuum, novi, quàm ut opulen-
tam aliquam matronam tibi connubio
jungas stabili. POLYG. Brevi absolviſti:
sed hoc tuum consilium me e incertat.
Septem namque hætenus duxi uxores,
quarum opera tantum abest, ut num-
tior evaserim, quòd contrà, ad extremam
reductus sim pauperiem; me subigerunt
f auſtiones facere. NESTOR. Fateor ta-
les esse quæ g exenterant maritorum
marsupia, &, quasi hircudines, exugunt
sanguinem; incedentes eorum fundis
exornatæ, qui vel venduntur, vel oppi-
gnorantur, ut uxorum luxuriæ inservi-
ant: hinc est quòd cum h tributus im-
peratur, tot mariti negent potesse pendi.
POLYG. Credo tales maritos libenter
sacrificare orco hostiis, ut liberentur citò
ab hujusmodi uxoribus. Mea ultima,
quam nudiusquintus i extuli, & k pu-
dore exequutus sum, Quàm prodiga in
vestibus fuerat? Liceat mihi tuæ l me-
morix interpretari, quando jam datur
paulisper m possidere tuas ferias: certè,
dum vixit mecum, *Hercules* fui, nec sexta
ærumna *Herculi* acerbior, cum decerta-
ret cum *Hypolita*. Si singulis mensibus
non auxissem ejus mundum, novis &
pretiosis

pretiosis vestibus involasset in capillos,
& effodisset mihi oculos : me redegit, ut
vides, ad ⁿ mendiculam, suis indu-
culis ^o regillis. Quid referam tibi ve-
stes ejus ^p impluviatas, tunicas ^q ral-
las, ^r linteola cæstita, vestes ^s pata-
giatas, ^t caltulas, & crocotiatas; ^u sup-
para, subucula, vestes ^x subminias,
^y ricas, ^z basilicas, ^a exoticas; ^b cu-
matilia, ^c plumatilia, ^d cerina, mel-
lina? Sed nolo te turbare diutius his
^e gerris. NEE TOR. Gratias debes agere
Orco, quod hanc ^f adempserit : Ego
uxorem habeo nec ^g graphicam, nec
prodigam; quæ ^h solens gestare vestem
ⁱ immutabilem, exemplum modestiæ &
frugalitatis aliis præbet; domi se conti-
net, rem domesticam curat, munditiæ
studet, & liberis honestè educandis tota
incumbit, & servos meos ad fidem & taci-
turnitatem semper hortatur : hoc illis
assiduè inculcans, *Plus scire satius est,*
quàm loqui servum hominem. Quare sis
animo bono, omnes mulieres non sunt

ⁿ Mendico-
rum vestis.

^o Vestibus
regiis.

^p Quasi gut-
tis, aut stellici-
diis plenas.

^q Raras.

^r Oris cir-
cumcisis.

^s Quibus pa-
tagia, seu cla-
vi aurei infi-
gebantur.

^t A calthæ,
& croci co-
lorè.

^u Vestes e-
rant lineæ, al-
tera superior,
altera inferi-
or.

^x Subrubras,
à colore mi-
nii.

^y Sudaria;
quibus Roma-
no ritu, mu-
lieres inter
sacrificandum

caput velabant. ^z Regales. ^a Peregrinas. ^b Cæruleas vestes;
^c *Κύμα* Græcè, fluctus est. ^c Quidam purant plumatile esse vestem cla-
varam, Ego, vestem astivam, puro fuisse, levem instar plumæ. ^d A
ceræ, & mellis colore. ^e Nugis, gerræ propriè *crates viminea*.
^f Ademerit, id est, quod mortua sit. ^g Picam. ^h More solito,
ⁱ Vestem imputatam.

ejusdem

ejusdem farinae, nè metiare aliorum uxores ex tuis ; potes tandem incidere in matronam, & piam, & divitem ; quæ, fortasse, tuæ fortunæ miserebitur. POLYG. Gratiam habeo, mi *Nestori*, nam animum reddidisti ; volo consilio tuo morem gerere, cum primùm domum rediero, jam enim mihi proficiscendum est pedibus Romam, quæ hinc trigesimo lapide distat : vereor nè lassitudine ^k flemina me invadant in genua. NESTOR. Diversare apud me hac nocte, & cras maturè tibi suppeditabo gradarium meum, qui te, sex horarum spatio, facilè devehet in urbem. POLYG. Ego humanitatem hanc tuam libenter accipio ; equus tuus diligenter in via tractabitur, & cum gratia ^l reddebitur, confecto itinere : hinc ergo ^m abscedamus ; te sequar.

^k Nè labore
vix fluor sanguis fiat.

^l Reddetur.
^m Discedamus.

C O L. IX.

E B A C C H I D E.

Pater, } } Filius,
Pampirus. } } *Pamphilus.*

^a Oculis
transversis.
^b Ausculto.

A Desdum, *Pamphile*, sta erecto corpore, nè me intuearis ^a limulis. PAMPHIL. En ! adsum mi Pater, ^b aurium tibi operam dico. PAMPIR. An tibi ^c emer-

emeritum est studendi tempus? An ^e Exatum.
 putas te excessisse ex ^d Magisterio, vel ^d Assumptis.
 ex ephæbis? PAMPHIL. Quid ita, mi ^d se virilem to-
 Pater? PAMPIR. Quia hodiè non es ex- ^{gam.}
 pergefactus, priusquàm clarum mane fe-
 nestras intraret, & angustas distenderet
 lumine rimas. PAMPH. Matutino som-
 no nihil est ^e inlecebrosius. PAMPIR. ^e Plenius il-
 At nimio somno nihil est perniciosius, ^{lecebrarum.}
 corpus enim debilitat, & noxiis humori-
 bus replet, & ipsum animum hebetat,
 redditque hominem non minùs insipi-
 dum, quàm est fungus putidus: nolo te
^f malacissari; quid enim lectus aliud ^f Ut fias
 suadet, quàm ^g malaciam? Metuas o- ^{molles.}
 portet lectum non minùs quàm ^h inle- ^g Molliciem.
 ctum; nam ^h Illecebras.

— vitiis alimenta ministrat

Biclinium. —

Ipse *Lycùrgus* corrumperetur, si somno
 indulgeret; & *Thale* sapientior, nimio
 sopore ⁱ Potitio barbaro futurus est ⁱ Antiquis
 stultior. Si jam in adolescentia vivas ^{sacerdotibus}
^k malacum in modum, si somno indul- ^{Nam antiqua,}
 geas, si tempus, rerum omnium precio- ^{stulta dice-}
 sissimam, è manibus elabi sinas sine fru- ^{bantur. ἀρχαῖ-}
 ctu; quid de te fiet, cùm matura adole- ^{κός, stultè.}
 verit atas? Inambulabis ^k odium terræ, ^k Molliter,
 ut ^m blennium & bucconem te omnes ^{delicè.}
 ut ^m blennium & bucconem te omnes ^l Inutile cer-
 ut ^m blennium & bucconem te omnes ^{te pondus,}
 ut ^m blennium & bucconem te omnes ^m Ut stultum,
 ut ^m blennium & bucconem te omnes ^{& stupidum.}

E

boni

n Nihili,
milius precii,
id quod in bu-
ce oleæ est, di-
citur naucus.

o Perlege-
rint.

p Illo, id est,
consumpserunt
q In mere-
trices.

r Loca ad de-
fidiam.

s Desudatur,
certatur.

t Curabant.

u Verecundi-
am : Helle-
nismus.

x Ramento
plumeo gravi-
or. Ramenta
sunt quæ ra-
duntur à me-
tallis.

y Totâ curâ
incumbam,
quantum in
me est.

z Anteponam.

a Mori.

b Exagitare.

c Molestiæ.

d In crucem
salientes.

boni despicient; homo n nauci, & nihil
eris. PAM. Rectè dicis, Pater; nam novi
quosdam, qui, cum essent mei condisci-
puli, adeò dediti erant somno, otio, &
voluptatibus, ut libris rarò incumberent,
lectiones vix unquam o pellegerint;
si quando Parentes ad eos argentum mi-
sissent, statim p illud abusi sunt in q or-
ci januas, humanum sanguinem sorben-
tes, sæpiùs r defidiabula frequentabant,
& lupanaria (ubi s damnis desudasci-
tur) quàm palæstram literariam: nec
t concurabant Præceptoris monita vel
supplicia, sed tandem eò devenerunt, ut
omne u vereri perdidissent. PAMPIR.
Cui periit pudor, illum ego periisse pu-
to: Si mihi talis esses filius, non solum
aculeatis dictis animum fodicarem, sed
curarem ut fieres de mea pecunia x ra-
menta plumea propensior. Præterea,
virgis corium tibi redderem tam maculo-
sum, quàm est nutricis pallium. PAMPH.
Certè, Pater, y accuratum habeo quod
in me est, ut tibi obsequar, & studiis bo-
narum artium dem operam; z antevor-
tar tua mandata rebus aliis: mallet
a colere regiones Acherunticas, quàm
te b ciere ullis malis moribus, aut tibi
esse c dividiæ, ut quidam filii d cruci-
fali

fali sunt, quibus non pluris sunt Paren-
tum monita, quàm si ad sepulchrum
mortuo dicant jocum. PAMPIR. Tales
filii, nisi maturè resipiscant, fient ^e die-
recti. Novi enim complures qui Paren-
tibus immorigeri & Præceptoribus, pri-
usquam latinè sciant, pergræcare discunt;
tunc ^f inciti, capeffunt se ad amores
præcipientes, hinc bona paterna ^g disti-
mulant in ^h lutulentum aliquod cænum,
& ⁱ pretiosas operarias: nec pudicum
est ^k factis quæ faciunt; sic tandem e-
vadunt omnium flagitiorum ^l geruli
figuli, donec vel ^m capitis perdantur, vel
ⁿ ferrati conterant ætatem. Nostine
Auriperdum, vicini nostri filium, qui
olim fuit tuus condiscipulus? PAMPHIL.
Cur opere tanto ^o quæsis, Pater? PAM.
Is ^p vadatus amore cujusdam scorti,
quod illum ^q extextuit omni suo auro,
& emunxit, & ex homine fecit arietem
Phryxi, quem totondit nummis usque
ad vivam cutem; jam miser ^r addictus
est. PAMPHIL. Memini contubernales
nostros olim irridere solitos *Auriper-*
dum, quòd captus tum fuerat amore cu-
jusdam ancillæ domesticæ, à cuius
amplexibus, vix verbis aut verberibus
divelli potuit: Ipse Præceptor semel of-

e Suspendi.

f Stulti se
præcipient.g Stimulo
confodiunt, id
est, dissipant.h In lupanar.
i Meretrices,
quæ carè lo-
cant suas ope-
ras.k Ob facta sua
l Qui gerunt,
& fingunt fla-
gitia.m Damnentur
n In ferreis
vinculis.

o Rogas.

p Obligatus,
quasi datis va-
dibus: Passivè.q Extexere,
est telam tex-
turâ, aut la-
nâ nudare.r Addicti e-
rant, & dati
in potestatem
creditorum,
qui solvendo
non erant.

f Cum scorto. fendit eum f accumbentem scortum.
 PAMPIR. An in illa ætate cor ejus amoris stimulo fessum fuit? Æquius erat nates fodi ulmorum stimulis, quàm jecur telo *Cupidinis*: Si meus fuisset, tam frictum reddidissem, quàm frictum est cicer, & versâssem, ut coquus versat pisces in sartagine. Sed quomodo tractavit Præceptor t propudium illud? PAMPHIL.

t Impudicum illum, quasi porro pudendum.

u Iratus extemplo.

x Accidit injuriis.

y Atticissimus.

z Divulgatur.

a Maledixit.

b Movisse.

c Nolim in mercedem accipere, nè castigem.

d Imbecillis robustum.

u Sufflatus extempulo fuit, & cor x aceto redditum; sed quia illius Pater fuit intimâ necessitudine ipsi conjunctus, nolebat y turbas turbare, sed diu factum celavit, nè vulgò z dispalesceret; neque a loquitatus est malè, sed per eum literas ad Patrem scripsit, de filio amoris visco tacto; sic *Auriperdum* fecit *Bellerophonem*. PAMPIR. Mirum est Ludi-magistrum non perforâsse eum sævis dictis, aut b terebrâsse, nec verberibus in eum animadvertisse: Ego alterum tantum auri quantum ille insumpsit & amisit non c mæream, ut talem non castigem. PAM. Vix Pædagogus convaluit à morbo cum hoc accidit; ipse, adhuc d vacivus virum, non audebat afflictere juvenem plenum sanguinis: si pancraticè valuisset, non dimisisset eum impunè. PAMPIR. Sed jam abundè luit supplicium suæ stultitiæ;

titia; miseram enim servit servitutem,
in qua assidue plagas patitur & inedia:
cui quondam lepidè erat ^e victibus, jam
jejunat: qui antea tam opiparè vivebat,
qui attagenis & phasianis pastus est, jam
(credo) panem atrum ^f tris pedes latum
comesse potest, si haberet: non audet
tres unos passus à pistrino degredi,
vix ^h forem aperire: it aliquando ⁱ un-
cto linteo expretus, quasi lucernâ; quique;
peculium suum olim promptavit, non
potest jam sua mala ^k promptare pro-
mum: Proinde, mi fili, ejus exemplo
fuge luxuriam, somnum, & otium; no-
lo ut ^l comedis & congraces immodi-
cè: si id jam in adolescentia ^m capsis, de
te actum est: mallem te ⁿ exanimabilem.
Fuge meretricios dolos, semper enim
incautæ ætati ^o tendunt balistam lupæ;
sunt enim probri ^p perlecebræ & per-
suastrices, quæque homines securos ^q cir-
cumducunt pecuniis. Cave ^r amissis
verecundiam, & bonam famam. Si otiosi
juvenes te rogent ut lupanar, aut ænopo-
lium frequentes, ^s negito: malim ut ta-
les amicos inconcilies, id est, incites in
iram, & inimicos reddas, quàm ut, eo-
rum vestigiis insistens, pectus habeas me-
retricum incantamentis præligatum, aut

^e Epulis ac-
ceptus.

^f Trium pe-
dum latitudine

^g Tres solos
passus.

^h Fores.

ⁱ Capite fra-
cto & obliga-
to, it exper-
tus, id est, ten-
tatus si bene
luceat, pro-
pter o. cum
quo vulnus il-
linitur.

^k Promere, id
est, insumere
suas misérias,
qui insumpsit
pecunias.

^l Ut edas, &
inebrieris.

^m Cœperis.

ⁿ Exanimatus.

^o Pallaciam
struunt.

^p Ad probra
illicientes, &
persuadentes.
^q Circumve-
niunt.

^r Amittas.

^s Sæpe nega-
to.

c Vim habent
illiciendi.

u Transenna,
funis extensus,
vel tendicula.

x Parvo cin-
ctu, id est, dil-
cincti, disso-
luti.

y Habendum.

z Infirma fide
& frivola.

a Tendiculum,
vel arcus ex-
tremum cor-
nu, id est, fal-
laciā.

b Fieri potest.

c Injustius,
despectius:

Impensa sunt
res viles, &
parvi pretii.

d Lucrum in-
commodum.

e Copiosum,
divitem.

f Soleas foc-
corum auro
substratas.

præoccupatum: sunt enim scorta c exle-
cebræ; acerrimè, & æstuosè absorbent,
quem tangunt. Dum turdus ab u transen-
na lumbricum capit, capitur, & escā de-
cipitur. Non me latet quàm multi sint
juvenes x cincticulo non præcincti, qui
non gerunt animum sincerā mente; qui-
bus, arbitror, y parum fidei, qui sunt
z sublestā fide, inmò falsi falsimoniis:
intendunt a tenus ut bene moratos, &
liberaliter educatos juvenes, trahant in
consortium suorum flagitiorum & sup-
pliciorum: horum tu consortium fuge.

PAMPHIL. Faciam, mi Pater, quantum
b potest: mallem me exhæredem vitæ
meæ facias, quàm ut in tali consortio
deprehendas: Ingratus essem si tuis, &
tam salubribus, præceptis non obtempe-
rarem. PAMPIR. Ingrato nihil c im-
pensius: Cave nè sis avaritiæ deditus, nè
affectes compendium d haud optabile.
Pecuniæ studium, quasi malis venenis
imbutum, corpus animumque virilem
effeminat. Rem satis amplam tibi reli-
cturus sum; si quod te dignum est facis,
faciam te e copem: nolo tamen ut opes
tanto meo labore, industriâ, & frugali-
tate partas, in luxuriem & superbiam
profundas, sic ut solent ii, qui f foccis ha-
bent

bent auro suppositum solum, & septi Gnathionum turbis, incedunt in viis ut solent Principes, qui non prodeunt absque corporis & integumentis. Quàm malè multi juvenes ^h navem agitant, qui Parasitis, & lupis auscultant? Citiùs deerit lusciniolæ cantio, quàm talibus fucata oratio, quâ sese insinuant in juvenum incautorum consortium, quos tandem, ut accipitres palumbem, eviscerant: Cave nè horum ⁱ arundo alas verberet tuas; nève te illis ^k emancupes:

Fronti nulla fides, —

nec linguæ; linguas enim habent multipatentes, quæ corpus vulgò publicant: non fuit ^l *Pelides* tormento Trojæ, ^l *Achilles* prout illæ te expugnabunt; primò loculos tibi exhaurient, tunc ^m oppidò exforbebunt animam; immò te ⁿ confosforem reddent foricina nœnia: quare vide horum memineris quæ nunc tibi præcipio, nam omnia hæc scire salus est adolescentis, neque ^o demoliberis culpam, si monita patris, *Pampiri*, negligas, & te è ^p stega in mare dederis præcipitem. Quot ego observavi juvenes qui nunquam ^q statuerunt navem, donec naufragium & corporis, & rei familiaris fecerunt; donec creditoribus, in quorum

^g Stipatoribus, satellitibus.

^h Rem gerunt.

ⁱ Nè te capiant, ut aves viscata arundo.

^k Tradas.

^l Achilles non æquè fuit tormentum.

^m Occident statim.

ⁿ Quàm infortunium foricis cum in mulcipula foris rex prehenditur.

^o Demolieris, amovebis.

^p Stega est navis tabulatium, in quo nauta ambulat.

^q Stiterunt cursum.

r Tres iudices ære fuerunt, Prætor daret r Recupera-
 qui de privatis tores, & adhibiti sunt senes cœmptio-
 negotiis pecu- nales in auctione vel emptione faciendâ
 niariis iudica- illorum bonorum, quæ non illi, sed
 bant.

Da operam ut te agglutines bonis viris,
 & Deum timentibus, neque solus obam-
 bules, cum tot ubique circumcursitant
 nequam homines, nè fortè in eorum la-

Errans à queos incidas; nam ovis si palitans præ-
 grege. da sit lupis: sed ante omnia Deum vere-

* Illuminavit: aris, & quotidie, priusquam t Sol il-
 Adivè. luxit domum, in nudis genibus illius te-
 tutelæ commendes; nam nisi divinâ ma-
 nu manitus, pericula & infortunia effu-
 gere non potes. PAMPHIL. Aspersisti,

u Lac. Pater, aquam tam sanctis & salubribus
 præceptis, nunquam avidius u lactem
 hansi, quàm jam tua consilia, quæ toto pe-

* Rumor ad Ætore imbibo. Nunquam ut spero, x nun-
 te perveniet. cius te tanget à me, qui arguet me dege-
 nerem, aut tuorum monitorum obli-
 tum; ejus os non longè erit ab infortu-
 nio qui audebit me sollicitare ad flagitia.

Est quidam condiscipulus mihi, sed puer
 perditus, qui volebat me in ænopolium
 deducere, immò, invitum & sæpe recu-
 santem cogere; certè, dentifrangibula
 hæc y gestiebant meis manibus, & re-
 verà,

y Pugni hi
 cupiebant
 comminere
 dentes.

verà, nisi tandem destitisset, excussissem
 z nucifrangibulà ex malis, nisi tres vetu-^{a Dentes,}
 læ^a thymia^a intervenissent & sepa-^{a Siccæ, & a-}
 rârissent nos. PAMPIR. Laudo virtutem^{ridæ, ut thy-}
 tuam: dubiò procul cum puer ille (qui^{mia.}
 tam maturè potare discit) ad virilem
 pervenerit ætatem, futurus est reipubli-
 cæ inutile membrum: qui pro machæra
 turturem capiet, pro cæsu cantharum,
 pro galea^b scaphium; dignus cui pro^{b Cymbium,}
 insigni sit coralla^c plectilis. Multi jam^{poculi genus,}
 sunt hâc tempestate milites, quibus pro^{c Plectilis.}
 hasta talus est, pro lorica pallium mala-
 cum, pro equo lectus, scortum pro scu-
 to: utinam in regiones alias se hinc reci-
 perent, libenter illis darem cœnam viati-
 cam. Sed jam tempus est, mi Puer, ut
 te recipias in pædagogium. PAMPHIL.
 Vale, mi Pater. PAMPIR. O I pede fau-
 sto, & bonis literis jam in hac ténera æ-
 tate incumbito, ut posthac sis quod dice-
 ris, nempe, *Pamphilus*.

COL. X.

E M O S T E L L A R I A .

Miles, } Monachus,
Harpax. } *Conradus.*

^a Qui fert
 restem.

^b Qui jam
 obviam venit.

^c Intra dies
 paucos.

^d Qui lucro
 studet.

^e Rusticus.

^f Suaviter vi-
 vere.

^g Laure & o-
 pipare visita-
 re.

Q Uem ego ^a restionem hîc video,
 qui mihi jam est ^b advorsitor? Pu-
 to *Conradum* esse, qui, ^c cis paucas tem-
 pestates, ex urbano ^d lucripetâ factus e-
 rat ^e frutex; nunc, ut audio, *Francisci*
cucullum induit: adibo hominem, & sa-
 lutabo. Salve, *Conrade*. CONRAD. S.
Franciscus tibi salutem impertiat, *Har-*
pax. HARP. Quid mihi cum *Francisco*,
 cui religio fuit numos contrectare? Ego
Harpax sum, qui sub *Mercurio* furum
 deo, bene fortunante *Marte*, alienas o-
 pes mihi harpagare soleo. CONRAD.
 Regula nostra vetat pecuniæ tactum.
 HAR. At regula non vetat vos ^f musicè
 agere, & ^g pollucibiliter obsonare: vos
 estis pauperes, & tamen omni deliciarum
 genere ac opulentiâ luxuriatis. CON.
 Fruimur iis quæ nobis gratis donantur,
 non prædamur, ut vos milites. HA. Verum
 dicis: Ego *Harpax* sum, sed tu *Conradus*:
 ut nos vi & apertè prædas agimus, sic vos

COR-

corraditis opes fictâ sanctimoniâ ; mutatur solum prædationis modus. Miles est lupus, sed Monachus ^h tarmes, secans & exedens lignum : i lineas mittitis, quibus captatis divites : non tangitis nummos, sed ædes, & fundos ^k mancipio poscitis. CONRAD. Vos milites impunè populum ^l pessum premitis ; tu unus ^m *Herculi* conterere quæstum possies, ⁿ præ quam alios dapfiles sumptus facis, triginta minas vi extortas insumpsisti. Haud ^o intermissum apud te essi & bibi, quamdiù tibi restat nummus : oles unguenta exotica, & holosericus incedis, & molliter in culcitis plumeis foves corpus ; cum nos interea humi cubemus, sacco amicti, & fenestratis calceis pedes muniti, atq; cannabæo fune cincti, mundo valediximus ; hâc simplicitate contenti, & victitantes ^p volupe parsimoniâ, tempus in Orationibus, & Sacrarum literarum lectione terimus, dum inter vos ^q estur, bibitur, scortatur, luditur aleâ. HARP. Orationis quæso operam ^r compendi face. CON. Nè me interpella ; possum, si volo, detegere ^s turpe tuum, & ^{*} manipularium tuorum : novi in exercitu vestro *Thrasonem* quendam, qui nudiù octavus vitiavit virginem primò, &

mox

^h Tarmes est propriè vermiculus in carne, qui in ligno, teredo est.

ⁱ Hamum demittitis, quo, ut pisces, sic hos capratis.

^k Jus, & dominium in ædes.

^l Penitus, funditus.

^m Dirissimum quemque ex spoliis, & decimis exhaustire potes.

ⁿ Præ sumptibus aliis, quos sumptus dapfiles facis, i.e. largos.

^o Semper editur, & bibitur : Passivè.

^p Cum voluptate duriter viventes.

^q Edicere.

^r Breviter absolve.

^s Turpitudinem.

^{*} Eiusdem manipuli militum, seu cômilitonum.

e Matrem; mox ipsam e mammam. HARP. Tace,
 Antiquè. u carnificinum cribrum; despeream, ni
 u Digne; mo- * enecâsso te jamjam hâc machærâ, si ver-
 re cribri, per- forari virgis
 carnificum.
 * Eneccavero.

Clodius *accusat mæchos*, Catilina
 Cethegum?

Vos Monachi estis inutibiles fuci, qui
 otiosè in cellis degitis, vescentes aliorum
 cibis, labore & sudore partis; placentis,
 * Piscibus. tragematis, & opiparo * piscatu fagi-
 y Alliato pa- nati estis, cum y alliatum potiùs fungi
 ne vesci. deberetis, si detur pabulum vobis di-
 gnuni: generosum bibitis vinum, cum
 nobis sæpe vix suppetat vappa: tibi
 corpus solidum est, & succi plenum; ru-
 bent buccæ, vigent oculi, pugilem te esse
 putarem; velut nidor, semper es in culi-
 na; assiduè z comes, cum mihi sæpe
 pernoctandum sub *Jove* frigido, & pere-
 undum a algu fit: cum oporteat nos
 z Comedis. milites falas b subire, trium nummo-
 a Algore. rum causâ, vos Monachi agitatatis argu-
 b Turres li- gnas oppu- gnare, parvæ
 mercedis cau- sâ.
 c Corpora.

e facta etiam contrectatis, & medullitùs
 amatis. CONRAD. Putâsne *Cupidinis*
 carbunculum corculum meum, in res
 cœlestes

cœlestes intentum, amburere posse? HAR.
 Si datus esses ^d quæstioni, & tormentis
 coactus fateri verum, non cœlares quoti-
 es sacrarum virginum ^e crines caperes,
 basiares, & molliter tractares, & noctu &
 * interdius. CONR. Venisti huc ^f ex-
 tentatum, aut criminatum? Tu non es
 & gnarieris vitæ monasticæ, quæ reverà
 est angelica. HARP. Imò, nè vel evan-
 gelica vita est: quid enim aliud estis,
 quàm erronei? Huc & illuc circumcurfi-
 tantes quibusdam magicis preculis ^h pul-
 tifagorum Barbarorum linguâ scriptis,
 opulentas viduas decipitis; &, specie pie-
 tatis, incauto populo imponitis. Una
 cornix, qualis tu es, potest ⁱ ludificari
 duo vultorios: estis profectò mali servi,
 pro auro & argento cuditis nummos
 plumbeos, quibus mundum fallitis: me-
 diâ nocte ^k sepelitis somnum, ut pre-
 culas ad numerum murmuretis, quas ipsi
 non intelligitis. Perreptatis variis regi-
 onibus, in aulas principum vos ingeritis.
 Nulla in foribus potentiorum ^l coa-
 gmenta tam arcta sunt, quæ vos non pene-
 tratis. Nulla est arcanorum consiliorum
 sera tam firma, quam vos secretæ confessio-
 nis clave [†] laconica non reſeratis: *Alci-*
noi hortos, ædes ^m speculo claras, & fun-
 dos

^d In quæstio-
nem.

^e Crines ap-
prehendebant
amatores, cum
osculari vole-
bant.

* Interdiu.

^f Ut exten-
das vocem.

^g Gnarus.

^h Romano-
rum, qui pul-
tibus vesci so-
liti.

ⁱ Illudit du-
os vultures.

^k Evigilatis.

^l Conjuncti-
ones.

[†] Dolosa.
^m Ut specu-
lum.

n Emitis.
o Impuratum,
cruentatum.

p Qui plagas
patiuntur.

q Qui versan-
tur in terreis
vinculis, à
seipso zero.

r Parum sa-
nus.

s Loris, pelli-
bus.

t Die crasti-
no.

u In Ache-
runtem.

x Re aliquà.

y Prorsus im-
mundus.

z Bubulci fun-
gi munere.

a Bucædæ,
qui bubulis
coriis cædun-
tur.

b Sub dio e-
rectus.

c Furcifer.

dos uberrimos non n destinatis, possi-
detis tamen : si tergum o insinceratum
semel in anno feceritis, putatis vos *Chri-
sti* passionis factos esse participes. Si ju-
re vobiscum ageretur, non solum p pla-
gipatidæ essetis, verum etiam q ferri-
tribaces. CON. Certè tu homo r cere-
brofus es, vinciendum te censeo, & ca-
stigandum s bubulis exuviis, donec ad
te redeas ; aut t die crastini suadeo na-
viges *Antyceras*, nam demiror Orcum
non jamjam te accipere u Acheruntem,
qui sic debaccharis in viros bonos : quo-
rum professio est Seraphica, & clarior
merus, tu linguæ atræ veneno inficis &
obfuscas. An illi te x aliqui offende-
runt, ut sic bilem y Germana lues, quæ
pejus alio obolet, in eos evomeres ? De-
bes z bubulcitarier, potiùs quàm mili-
tarier : bene cum viris probis ageretur
si tu, tuique similes, a bucædæ, aut b di-
recti essetis ; nam vestro magisterio pal-
mam in omni nequitia genere possidet
juventus : incenditis domos, diripitis
templa, spoliatis viros bonos, vitiat
sacras virgines ; cædibus, rapinis, perju-
riis omnia fædatis ; religionem omnem
conculcatis pedibus. HARP. Quid ais,
plagigerule c patibulate ? Nisi te exer-
ceas

ceas d ad cursuram, ego reddam te tam
 e liquidum, quàm liquida esse tempestas
 solet. Curre f curriculo, si non vis fer-
 re infortunium; si g mantas donicum
 gladium evaginavero, affigam te terræ,
 & tam placidum reddam, quàm est aqua.
 CON. Liceat mihi tunicam abjicere, &
 baculum ex sepe hâc diripere, senties
 haud scelestum esse hunc diem * augen-
 do fœnori plagarum; sortem enim cum
 usura recipies: ego non te demittam, nisi
 probè dolatum; videbis me hominem
 minimè ingratum; h nolo infecta tua
 dona facere: propterea, vide quid agas,
 & priùs Senatum consilii in cor i con-
 voca, quàm gladium distringas; nam ad
 idem k saxum te fluctus ferunt. HARP.
 Túne, genus l ferratile, minaris mihi,
 qui hâc dextrâ tot hostes sub Tartara
 misi? Non te * amittam donec ut m Sal-
 pam verberavero, & trituvavero; qui, ve-
 lut messis magna, accedes n horno: ni-
 miùm in anginam verti me velim, ut tibi
 stimulatrici ad superstitionem fauces pre-
 hendam. CONRAD. Abi domum, & pre-
 hendende fauces o adminiculi tui; illud, te
 absente, p immigrare solet in suum in-
 genium, & amatores allicere; nam cerus-
 sâ, aut q melino, aut aliâ quâpiam r of-
 ficiâ

d Te in fugam dederis.

e Tam mitem & tranquil- lum.

f Celeriter: Adverbium.

g Manes do- nec.

* Elocando.

h Indonata quæ donas.

i Consulta te. cum.

k Ad idem periculum.

l Qui ferro vincti sunt.

* Demittam. m Ut asellum arefactum,

Anglicè Stock-fish.

n Frugibus hujus anni.

o Uxoribus tuæ.

p Suo more vivere, & an- tiquum obti- nere.

q Auripi- gmento ex in- sula Melo.

r Fuco se pingere, & renovare,

fuciâ se interpolare solet more meretricio ; tum unguentis delibuta incedit uxor tua, cum rectius oleat mulier, quando nihil olet ; & frustrâ ornata est, quæ malè morata est. Pulchrum ornatum mali mores pejus cæno collinunt. HAR. Tunc declamas in muliebrem impudicitiam, cum nulli magis infidentur nostris uxoribus, quàm vos Monachi ? Neque mirum, cum otio, & opiparis cibis, & generoso vino, quod lac *Veneris* est, *Cupidinis* faces velut oleo alatis. Non diu est quòd vicinus meus, peregrè rediens, reperit vestri ordinis Seraphici quendam parùm decorâ consuetudine utentem, sub prætextu confessionis cum uxore suâ ; quem, nullo respectu habito ad *Francisci* cucullum, in ^f ferricernuum ire coëgit, detractâque tunicâ, sic proprio fune variavit tergum, ut corium illi reliquit parùm sincerum ; sic absolvit hunc vomitum. CONRAD. Mendacium egregiè ^u calidum ! Sed quid mirum viros bonos traduci à *Thrasone* impio ? Hoc novum non est. Sed nimis diu inquinavit aures cornicando hic sceleratus verbero ; volo me in Monasterium recipere, & permittere hunc canem adversus lanam latrare. HAR. Abi citò, alioqui corium tibi

^f In compedes : Cernuus est calceamenti genus.

^t Hunc impurum demisit.
^u Subitum.

tibi reddam non minùs fenestratum,
quàm sunt calcei; neque

— *posthac castiges turpia, cum sis
Inter funigeros notissima fossa
Cinædos.*

C O L . X I .

E M E N Æ C H M I S .

Democritus. Christianus.

CUR incedis, *Christiane*, tam a for- a Tardo-
micino gradu? CHRIST. Quia de-
bilis sum, & senectute b confitus. DEM. b Valdè se-
Ætas hæc mala merx: Sed quot annos nex: Meta-
c autumas? CHRIST. Octoginta tres. phora.
DEMOC. Bellè ferè ætatem; nisi quod c Numerus.
rugæ & canitiès monstrent ætatem decli-
vem: tam canus es ac si cycno fuisses pro-
gnatus patre. CHRIST.

O mibi prateritos referat si Jupiter
annos!

Si fas esset ex hac ætate repuerescere, me-
lius vitam meam instituerem, quàm in a-
dolescentia institui; nam juvenes omnes
maximè d mori sunt, voluptatibus & d Stulti,
intemperantiæ dediti, corpus reddunt
effectum senectuti; sed plurimi sunt qui
senectam nunquam contingunt, quos
ebrietas & luxuria vitæ * devolvunt * Dejecti.

F

suâ:

suâ : ego quidem malo consortio, velut
 contagio infectus, à labore ad libidinem
 proclivis factus sum, & bonam ætatis
 partem insumpsi in voluptates, quibus,
 nisi maturè valedixissem, ad hanc æta-
 tem non pervenissem. DEMOC. Nihil
 dignius meo risu duxi, quàm videre tot
 juvenes, monita Præceptorum, Paren-
 tum, & Sapientum spernentes, præcipi-
 tes in suam ruinam & perniciem tendere :
 Senes delirare credunt si dissuadeant ;
 Parasitis autem, omnium scelerum magi-
 stris & suasoribus, se totos dant, donec
 in leoninum ^e cavum inducant, ubi ab
 illecebris ^f argentariis & pecuniâ e-
 munguntur, & valetudine privantur.
 CHRIST. Ego jamdiu vixi,

— *Res siqua diu mortalibus ulla est ;*
 nec à morte longulè absum, cujus janua-
 am utroque pede protero ; paucissimos
 tamen observavi juvenes qui seriò senum
 consiliis auscultent & obtemperent, sed
 illorum potius qui eos ^g frustratui ha-
 bent, & teneram ætatem vitiorum vene-
 nis imbuunt, immò, in ipsos Parentes

^h Immorige-
 ros & rebelles.
ⁱ Servare à
 damno sal-
 u, id est, à pe-
 riculis.
^k Præbere.

^h Titanos faciunt. Quot volui ⁱ elice-
 re salvos ex damni saltu, qui mihi nole-
 bant vel ^k præhibere aurem ? Unicum
 ipse adolescentem habui, quem senectutis

mez

mea scipionem futurum credidi; is malis
suis moribus hos canos acceleravit. Est in
hâc urbe *Gnatho* quidam, qui oculum
per solum habet, natione Italus; hic in pa-
trîa sua capitali aliquod fecit, & huc tan-
quam ad asylum, migravit; domum non
audet redire, illinc enim exclusissimus est:
nescio quo malo fato incidit in filii mei
consortium; quem observans multum au-
ri in pera degerere, primum in cen-
opolium pellexit, ibique cœna cereali
accepit; tunc, vino obrutum, in fornicem
deduxit, ubi valetudinis & auri jacturam
fecit. Quid multis? Ex nimia *Venere*
& *Baccho* inflammatis meningibus cere-
bri, & diaphragmate, in maniam incidit;
quasi larvatus, aut cœtus, aut lym-
phaticus in plateis incessit, in obvios
quosque impetum faciens, oculis & vi-
rentibus formidabilis, in prætereuntes
& compingebat lutum aut lapides, aut
sementem in ore faciebat, & pugnos
obserebat. DEMOC. Nōne hanc rem
consultisti medicos? CHRIST. Consu-
lui, & quidam curam ejus suscepit; sed
dum propius accederet medicus cum
pharmacopola, ut filii brachia constri-
gerent, postquàm diu cum eo velita-
ti sunt, tandem robustus juvenis medi-

1 Unoculus
fuit, seu luscus

m Facinus ca-
pitale, vel
morte luctu-
dum.

n Deferre.
o Opipara
cœna.

p Alarvis ter-
ritus, aut
Cerere, aut
Nymphis ve-
xatus.

q Luridis, &
eriter intentis.
r Conjiciebat
s Seminabat,
& cooperie-
bat pugnis.
t De hâc re

u Leviter pu-
gnavit.

z Artus.

y Non cum
tanto pericu-
lo abstulit bal-
tham ab A-
ma^z Comius re-
ginâ.

z Contudit,
& commenta-
tione seu stu-
dio ora de-
mò finxit.

a Antevertif-
sent, maturè
venissent.

b Exoculatus
fuiſſet.

c Intravi.

d Fixam te-
nuis.

e Occurristi
mihi.

f Curam ha-
bere.

g Valdè re-
ſtor.

h Remis.

i Extentus, &
pandus.

ci scipionem eripuit, ejusque x artua
comminuit. DEMOC. Quomodo evasit
Pharmacopola? CHRIST. Evasit, ro-
gas? Non fine vitæ discrimine; conaba-
tur eripere filio baculum, sed frustra;
y *Hercules* ab *Hyppolita* succingulum haud
æquè magno abstulit periculo: tam mi-
serè z pugnis caput pexuit, & ora com-
mentavit, ut, nisi vicini quidam, audito
clamore & tumultu, a occupâſſent adi-
re, actum fuiſſet de Pharmacopolæ ocu-
lis; sine dubio oculorum b locus in ca-
pite apparuiſſet. DEMOC. Quid tu in-
tereà? CHRIST. Ego? Cum primùm
c penetravi pedes intra, me agnovit, &
compellavit nomine, & diu utrâque ma-
nu dextram meam d attinuit: Venisti,
inquit, Pater, e advorsum tempori, nam
video te jam f curassere filium; g de-
testor Deum me tibi morigerum fore, si
exemeres filium tuum captivum è mere-
tricis nave prædatoriâ, quæ me, ut lem-
bum, ducit dierectum ad interitum. Suc-
curre, Pater, chorda tenditur, ventus
navem deserit, en pyratæ adsunt, qui me
h pedibus navalibus agent in perniciem.
Hoc dicto i pandiculans oscitatur, &
quasi aliquo dæmone fuiſſet afflatus, spu-
mare cœpit & tumescere;

— non vultus, non calor unus,
Non compta mansere coma, sed pectus
anhelum,

Et rabie fera corda tument ; —

simulque ruptis quibus tenebatur funi-
bus, ex ædibus ^k numero se proripuit, ^k Subito, citò
& horrendum in modum vociferans, re-
cta ad pontem currit, indeque in rapi-
dissimum fluvium misit se præcipitem, u-
bi aquarum vorticibus abreptus & suffo-
catus interiit. DEMOC. Horrendam mihi
narras tragœdiam : si flere scirem, ex *De-
mocrito* faciliè fierem *Heraclitus*. CHRIS.
Nescio quid tu fieres; sed ego libentissimè
fierem, cum *Niobe*, ex homine saxum,
qui unicum gnatum sic amiserim. Uti-
nam alii adolescentes ejus exemplo di-
scant sobrietati studere, Præceptorum &
Parentum monitis obtemperare, & Pa-
rasitorum consortium, non minùs ac pe-
stem, effugere. DEMOC. Sed quid factum
est illi unoculo Italo ? CHRIST. Certè, ^l Solis occa-
eodem illo die, ante ^l solem occasum,
curavi urbe ejiciendum ; postquam car-
nifex dedolâisset ^m assulatim viscera, jam,
ut audio, longè ⁿ distat hinc, ad *Per-
sas*. DEM. Non possum me à risu tem-
perare, quoties cogito quàm inepti sint
Parentes & frivoli, dum queruntur de

^l Solis occa-
sum.

^m Comminuit-
set minutatim
assula sunt
fragmenta à
marmore, dum
à rupibus ex-
ciduntur, di-
filientia.

ⁿ Discessit, à
verbo distat,
distat.

liberorum malis moribus, quorum tamen ipsi sunt maximè fautores, dum indulgentiâ corrumpunt, & malo exemplo illis præeunt. CHRIST. Verissimè dicis;

nam quâ fronte exiget Pater sobrietatem à filio in victu & potu, cum ipse apparat opipara & proilia, & obsonetur tot scitamentorum genera, & polimenta porcina, & suillam glandionicam, & perones quæ milvinam suggerant? Apud triensam plenam, in qua apponuntur porci & sacres & sinceri, Parentes sua uolunt, & epiculeos agunt; vino se ingurgitant, & suos filios x cyathissare volunt, & struices patinarias concinnant. An putas hanc esse viam liberandi filios à vinculis escariis? DEMOC. Non, per Risum; sed reddendi eos insignes & belatores canthario, aut Vespillones, qui opipara prandia a sepeliant. CH. Quales putas juvenum doctores esse nostri temporis Philosophos, qui inter calices sepulchra habent ad b comburendos dies? DEMOC. Puto tales non Philosophos esse, sed peniculos, quibus extergantur c baxeæ dignos. Novi quosdam in schola Chrysippi insignes, qui mihi — movent petulanti splent cachinnum: nam quamvis sit

o Prælia, i.e. prandia.
p Emat sciti
saporis cibos.
q Testes porcinæ à politione segetum: Metaphora.
r Suillam ex glandiis, seu glandibus, gutturis partibus callosis.
s Pernas, quæ famem immodicam excitent.
t Sacri, quia porci soliti sunt immolari
u Ora solvunt & aperiunt.
x Kuaθισειν est vinum in poculis ministrare.
y Structuras patinarum fascium.
z Baxæes.
a Consumant.
b Ad infumens dies mittere.
c Baxeæ sunt Philosophorum & sacerdotum calcei.

*Rarus sermo illis, & magna libido tacendi,
Atq; supercilio brevior coma; —*

tamen sæpe, priusquam dies ad umbelicum sit ^d dimidiatus mortuus, somno vinóque sepeliuntur; & aliquando in ipsa stoa ^e cantherino ritu stantes somniant: Nec à Diva Cypria abhorrent, nam nocte superiori ^f condixeram foras aliquò; dùmque à me exirem, observavi unum clanculo gradu intrantem fornicem, & ^h stalagmium in manu deferentem ad amicam, cuius, ut aiunt, nasum basiendo penè abreptum mordicus tenere solet. CHRIST. Miror sapientiæ Professores, nec sibi nec aliis sapere; nam semper odi homines ignavâ operâ, sed philosophâ sententiâ: quorsum enim attinet sobrietatis præcepta auditoribus tradere, & ebrietatem exemplo suo comprobare? Faciliùs sanè ducimur exemplis quàm præceptis: longum iter per præcepta, breve & efficax per exempla. Indiligens est ille dominus, qui vicini ædes ruinosas reprehendit, cum interea suas reddere ⁱ alias nevolt. DEMOC. ⁱ Tales ^k datant occasionem Turcis debacchandi in religionem nostram. CHR. ⁱ Fateor; propterea non tam ^l spurcatur nasum odore illutibili, quàm animus

^d Ante meridiem.

^e Id est placidè, ut equi castrati.

^f Conam, id est, denunciarum me conaturum.

^h Genus insurium.

ⁱ Reficere non vult.

^k Sæpe dant.

^l Leditur, inficitur odore illuto, qui elui nequit.

meus offenditur talium sodalities. Qui Christiani dici volunt, Christum imitari debent; ille jejuniis se maceravit, pane hordeaceo, & minutis pisciculis contentus vixit, ut nobis sobrietatem in victu commendaret: quinetiam, post resurrectionem, cum m^o occaecatus est Sol prae candoribus corporis ejus, comedit ex piscibus illis quos Apostoli ad *Vulcani* violentiam apposuerunt, ut nobis ostenderet regnum Dei non consistere in ciborum deliciis: Ob hanc causam noluit Apostolos viaticari vel *o* æstivè, aut p^o vidulum & baculum circumferre, ut toti ab ejus providentia penderent; neque hæc Judæis solum scripta sunt, sed nobis etiam Gentibus, qui eramus illi extra numerum & quasi *q* adscriptivi. DEMOC. Disertè quidem concionaris, sed mihi aliò properandum est. CHRIS. Quò? DEM. Ad forum, ibi hodiè futura est auctio. CHR. Quis *r* licebit merces? DEM. Nescio, sed merces, ut audio, ibi hodiè *f* vanibunt: Auctor, sine dubio, capiet *t* quinquagesies; si me conventum sub vesperam cupis, invenies in ædibus contiguas ædi pellionis, ubi palus palo proximus est. CHR. Bene vale, & feliciter tibi faveat *Mercurius*.

Callidus,

m Oblivatus

n Igni admo-
verunt

o Viatico vel
tenui instrui.
p Sacculum.

q Milites ex-
tra ordinem
adscripti, vo-
cabantur ad-
scriptivi.

r Pretium in-
dicabit.

f Vanient.

t Quinquagi-
es centum
millia sester-
tium.

*Callidus, quicquid placuit jocosò
Condere furto.*

COL. XII.

E MILITE GLORIOSO.

Eutyclus. Heraclitus.

^a **C**Onferre pedes gestio cum *Heracli.* ^a Congredi
^{to}, atque eccum video sub arbore
 sedentem, & ^b cassantem caput, quasi ^b Quassantem
^c panniculam tectoriam : os habet ^c co- ^c Caput aru-
 lumnatum, & quasi ædificans ^d mento ^d dinis, mistar
 suo columnam suffulsit; aliquando digi- ^e floris.
 tis ^e pectus pulsat, quasi cor esset evo- ^e Brachio
 caturus foràs; lachrymæ distillant in ge- ^d suffultum.
 nas : volo scire quid rei sit. Salve, *Hera-* ^d Cogitabun-
clite : Quid sibi volunt tuæ lachrymæ, & ^e dus est.
 digitorum implicatio ? An adversæ & ^e Cogirat, im-
 sævientis fortunæ procellis jactatus es ? ^e patienter do-
 HERAC. Tu, quis es, qui me alloqueris ? ^e let.
 nam lachrymæ objecerunt ^f glaucoma ^f Excecerunt.
 ob oculos, ut vix discernere valeam. ^f Glaucoma est
 EUT. Sum *Eutyclus*, amicus tuus. HER. ^f cum exicca-
 Certè *Atychus* subitò fieri potes; nescis ^f tur chrystalli-
 quid serus vesper vehat, propterea fortun- ^f nus humor.
 nam reverenter habe; nam in hoc mun-
 do versamur omnes, ut in loco Neptu-
 nio, & templo turbulento, fursùm & ^g In mari.
 deorsùm jactamur : in præcipitio stant
 quibus fortuna maximè favet, nec ullus
 stabili

^a Accuratè. stabili stat gradu; ego ^b meditatè novi
 hujus mundi præstigias & vanitates. Eu.
^c Proverbium ⁱ Qui hortum habet, olitori non sup-
 plicat; qui bonis fortunæ affluit, quid est
 quod metuat? HERAC. Immò nulli ma-
 gis metuunt, quàm quibus fortuna favet.
^d Diligenter ^e EUTYC. Hoc ostende, quæso; ^k per-
 antcultabo. purgatis auribus tibi operam dabo. HER.
 An non

*Sapius ventis agitur ingens
 Pinus, & celsa graviore casu
 Decidunt turres, feriuntq; summos
 Fulmina montes?*

Nónne aliquando fures & mures metuis?
 Nónne uxorem & famulos? Nónne sæ-
 pe umbram tuam & insomnia?

*Si foribus laxam suspendat aranea cassem,
 Nónne putas numis retia tensa tuis?*

ⁱ Despicis, cum tamen videas infimæ fortunæ ho-
 mines, quos tu supercilio superbo ^l spi-
 cis, securè & placidè vitam agentes, nul-
 lisque territos & turbatos insomniis, aut
 imaginationibus. Nónne

— *canit vacuus coram latrone viator?*

Quorsum adhibent potentes & divites
 satellites armatos, custodes canes, ostia
 duplicata, tot & tam firmas seras, si sibi,
 & amicis opibus non metuerent? Si Re-
 ges

ges non confisterent in ^m loculo nimis ^m In loco.
 lubrico, non opus haberent tot ⁿ ma- ⁿ Cohortibus
 nipularibus centuriatis, corporis tuendi ⁱⁿ centurias
 gratiâ. Quàm miserum habent vitæ exitum, ^{ordinatis.}
 quàm subito deturbentur de summo
 honoris gradu, quàm brevi fruantur voluptatibus suis hujus mundi Principes;
 testis est *Cæsar* ^o urbicapus, qui domuit ^o Expugnator
 tot gentes immanitate barbaras, multitudi- ^{urbium.}
 ne innumerabiles, locis infinitas,
 omnium copiarum genere abundantes,
 quique ex hostibus Romanorum, ^p ^p Hostes
 ta fecit machærâ suâ, non diu feriatâ, cum ^{comminuit}
 omnes turre, castra, ^q ^q gladio non
 pugnacula, solo ^{dimotioso.}
 æquâisset, remque suo ^r ^q Loca undè
 remigio aliquan- ^{pugnatur,}
 diu gessisset, omniâque lepide ^r ^r Suis artibus,
 sub manus successissent; tandem viginti tribus ^{suo Marte.}
 vulneribus confossus, ad *Pompei* hostis ^f ^f Ex animi
 sui pedes mortuus cecidit. Eut. Triste ^{sententiâ.}
 narras exemplum inconstantia humanæ:
 sed perge, obsecro; nam, ^r ^r Auceptor, &
 auctori tuo, aures meas dedo in dediti- ⁱⁿ ⁱⁿ potestatem
 onem tuam: Sed cohibe, quæso, lachrymas, nè ^{do} ^{do} aures, i. e.
 fortè ^u ^u lucitiosus fias. HERAC. Jam- ^{diligenter au-}
 diu ^x ^x stultivividus fui; si tu verè conscius ^{scultabo.}
 esses humanarum miseriarum, ut ego sum, ^u ^u Qui parum
 non posses à lachrymis temperare. Non ^{videt.}
 possum ^y ^y cum catalogo loqui, vel nu- ^x ^x Qui stultè,
 merare quot infortuniis & vitiis homo ^{vel qui stulta}
^y ^y Ordine. ^{videt.}

^a Se addicit. ^z se dat mancupio. Quid illo perjurius,
 aut gloriarum plenius? Nec lingua ejus
 solùm ^a falsijuria est, sed facta etiam ^b de-
 lenifica sunt. Nulla bestia tam ^c ebbri-
 aca est. Quas ^d vineas agunt homines,
 & pluteos, ad fallendum alii alios? Quis
^e junix homine impotentior & lascivi-
 or? Quis tam ^f Acherunticus & capu-
 laris est, qui corradendæ pecuniæ non
 dat operam? Quid est hoc, nisi quod mi-
 nus restat viæ, plus quærere viatici?
 Quis tam ^g lepidè juvenis ingenuatus
 est, aut cui inest tam ^h amussitata indo-
 les, qui ⁱ regionem consiliis sanis dat,
 qui non in ^k diem extollat resipiscentiam,
 qui non vires prosternat, & sanita-
 tem periclitetur, dum bacchatur ^l ha-
 mât? Novi unum cui ^m aqualis bili-
 bris vini in cœnâ non sufficit. Novi alte-
 rum qui ⁿ demoritur puellam defor-
 missimam; ^o pithecium diceret, vel
^p spinturnicem, si videres. Præterea,
 mancipium est puella ista, nec ^q inge-
 nua, nec festuca facta. Eutyc. Hæc est
 ratio, ni fallor, cur tot ^r insignitos pu-
 eros Matres jam pariant; nempè, ^s va-
 ros, ^t valgos, ^u compernes, ^x pe-
 deformes. ^f Curvis cruribus. ^t Versis suris. ^u Junctis plus justò
 genibus. ^x Oculis semiclusis.

^g Bene mo-
ratus.

^h Ad amussim
facta, id est,
perfecta.

ⁱ Locum.

^k In longum
tempus disse-
rat.

^l Vase aqua-
rio coreacco.

^m Vas aquari-
um continens
duas libras.

ⁿ Perditè a-
mat.

^o Simiolam.

^p Avem tur-
pis figuræ,
quidam incen-
diariam pu-
tant.

^q Nec liberis
Parentibus
nata, nec virga
Prætoris liber-
tate donata.

^r Deformes.

^f Curvis cruribus.

^t Versis suris.

^u Junctis plus justò

ros aut broncos. HERAC. Rectè conje-
ctas ; nam ex inscitis y admissariis, & e-
quabus similibus, nascuntur deformes
pulli equini ;

y Equi qui ad-
mittuntur ad
equas.

Est enim, ut ait ille, in juvencis,

est in equis patrum

Virtus : nec imbellem feroces

Progenerant aquila columbam.

Sordidi tamen Parentes, spe lucri ex am-
pla dote illecti, liberos suos disparibus
jungunt connubiis ; & ipsi juvenes, in

z nutritatu venereo educti, excœcantur,

z Apud Vene-
rem educati.

ut ranam *Dianam* esse putent. EUTYC.

Ego a voluntate nollem talem uxorem

a Sponte:

ducere ; mallem b nihili fieri, quàm

b Castrari.

c hibus copulari, qui deformi sunt cor-

c His, antiquè

pore, & moribus perversis ; nunquam

possunt illi onerari hilaritudine, nec

possunt d ductari labiis : Est mihi vici-

d Allici La-
bris ad oscula

nus quidam, qui in e festis quinquatri-

e In festo Mi-
nerve, Martio

duxit ; hæc f valgis suaviis est, & domi

f Ore obtor-
to, seu osculis

afsiduè oblatratrix. Cum maritus insa-

f Ore obtor-
to, seu osculis

nè esuriens redit ad ædes ex agro, ubi

obtortis.

g epityrum comedere solebat, vesci co-

g Polentam
cascatam, ab

gitur lolio, cum vile sit triticum, ne-

dm, & tu-
ebs.

que quidquam obsonii unquam gustare

h Minis.

permittitur : h minaciis fœmineis, &

sævis verbis afsiduè tunditur miser ; imò

ali-

i Est locus in
superiore æde
ad accipien-
dum solem,
Heliocaminus.
k Conveire.
l Frustratus
suum.
m Serenus.

n Quàm po-
test fieri.
o Negligens.

p Stertit.

q Qui genus
immortale
reddunt.

r Tam dura
quàm lora.

s Mulcarem.

t Duro, an
molli.

aliquando crepant manu malæ : hæc au-
dio, penè indiès, per i solarium nostrum.
Sæpe tentavi ut eos k convenas face-
rem, sed l frustra fui. HERAC. Quo-
modò intereà se gerit maritus ? EUTYC.
Ille tam m liquidiusculus est, quàm
Favonius ; immò suppalparier solet illi
quando maximè sævit ; cùmque tam ferox
est uxor quàm n potis, ille o indili-
genter est, nec magis turbatur illius vo-
ciferationibus, quàm nos strepitu ejus
qui p sorbet dormiens ; naso enim non
dormit, sed magnum clamat. HE. Quis
ex tali muliere educeret liberos q generi
monumentum ? EUT. Fateor esse mari-
tos qui illi latera facerent r lorea, poti-
ùs quàm paterentur illius petulantis lin-
guæ contumelias : ego ipse malè s mul-
cassim, & tentarem bonis fustibus num
t elephantì corio circumtecta esset. Sed
quid iterum prorumpis in lachrymas ?
HERAC. Quia tam malè convenit uxo-
ribus cum maritis : si inter tales tam a-
troces excitantur tragædiæ, tam irrecon-
ciliabile fit odium, ubi invenienda est
vera amicitia ; sine qua, quid vita homi-
num quàm miseria ?

*O curas hominum ! O quantum
est in rebus inane !*

Quan-

Quantâ solitudine & curâ nascimur, & educamur à Parentibus ? Cúmque sperent se beatos & æternos fore in nobis liberis, ecce, vel infœlici matrimonio, vel flagitiosâ vitâ, vel quovis infortunio, eorum spem fallimus ; curas omnes & impensas perdimus, & sæpe mortem tam nobis quàm illis acceleramus. ^u Recordamur vitæ nostræ ^x antelogum : Nónne flentes ex materno utero in hujus vitæ theatrum prodimus ? Quanto imbecilliores & imperfectiores sumus bestiis ? Quàm diu sub tutela ^y Gerariarum sumus ? Postea mittimur in scholas, discendi gratiâ ; ibi multos annos terimus, non sine summo metu & multis plagis ; ^z agitamur sæpè virgis varii : surgendum est ante lucem, nec studendum somno illis, qui nil ^a morantur negotiosum tergum ; ^b sublegere oportet sermones Præceptorum, & valedicere sermoni ^c proletario, ni volumus supplicium ulmeum de nobis dari : cúmque ad virilem ætatem pervenimus, Deus bone ! quot curis angimur ? quot vitiis inquinamur ? Alii ebrietati se mancipant, &, lege ^d talariâ, capacia vini pocula exhaurire discunt. Alii delicatioribus cibis student, & condimentis quibus irritetur gula: Cum Majores glan-

^u Recordari
^x Prologum.

^y Gerariæ sunt
ancillæ quæ
gerunt pueros

^z Efficitur
varii coloris.

^a Qui nolunt
verberari.
^b Auscultare
sermonibus.
^c Plebeio.

^d Regna vini
fortiuntur ta-
lis.

de

e Offas por-
cinas cum cau-
da quam vete-
res vocabant
penem.

f Qui sub pro-
mo sunt.

g De suo coe-
nent.

h Sternunt se
& procumbūt
i Horum con-
siliiorum parti-
ceps.

k Qui illece-
bris fallunt.

l Inclinabant.

m Fabricantes.

n Fures ficu-
um.

o Tondere,
vel radere be-
ne comatum.

de contenti fuerunt, nunc e offas peni-
tas vorare didicimus; olim aquâ sitim se-
dare sufficiebat, nunc aromatitè, & omni
vinorum genere ingurgitamur. Quot
in Magnatum ædibus promi & f suppro-
mi? Quot otiosi ventres, digni qui ejici-
antur saginâ cellariâ? Hi cogendi sunt
manibus laborare, ut de vesperi g vivant
suo. Alii meretricio capiuntur amore,
totos dies se cum amicis h percellunt:
ipse in juventute i harunc Baccharum fui,
& in earum laqueos inductus consiliis &
facetis fabricis nonnullorum k capitum
illecebrosorum, sæpe etiam cum combi-
bonibus pernoctavi in cella vinaria, po-
tantes donec l cadī casabant, & m do-
lantes dolos, quibus irretitam teneremus
puellarum pudicitiam, præcipuè unius,
quæ tum mihi videbatur formosa, ac
esset *Veneris* neptis. Quoties hæc, aliâque
juventutis meæ delicta cogito, toties a-
nimus per oculos desit, & in lachrymas
solutus abit. Quid tibi memorabo invi-
diam, odia, sycophantias inter homines,
quibus auritis plagis alii alios capiant?
Qui in pueritia n Sycolatronidæ erant,
in virili ætate fiunt Sycophantæ: Est qui-
dam haud procul hinc, qui sycophantiis
suis valet o admutilare militem usque
cæsari

cæsariatum. Si mercatores adeas, videbis
 plerosque *Mercurio*, furum deo, man-
 cipatos; quorum merces non vāniunt
 pro sua ^p virtute cum ^q dispenduntur, ^p Pro digni-
 sed pro libitu vendentis, qui malas mer-
 ces pro bonis obtrudit, & mentiendo vel ^{tate non est}
 pejerando emptori imponit; sed sæpe ^{pretium,}
 iusto Dei iudicio ipse venditor fallitur: ^q Expandun-
 nam observavi malas merces pretio quan-
 doque ^r pauperare ipsum dominum. Si ^r Pauperem
 iustitiam quæras, oportet ^r munerari ^r reddere.
 patricam; sed, incio marito, nè ille vi- ^r Patriciæ da-
 deatur repetundarum reus, cuius non so- ^{re munus.}
 lum dentes ^t dentiunt, sed fauces etiam ^t Dolent.
 obvolutæ linteo, laborantes anginâ, vel
 argentanginâ potiùs cum *Demosthene*; sed
 fortè quidam inclamabunt, si hos ^u vul- ^u Turbæ di-
 gem volgo; quare nolo crabrones con- ^{vulgem.}
 movere, aut cicadas alis corripere: ^x he- ^x Heri pre-
 re namque quidam notus me reppendit ^{hendit.}
 pallio, clàm admonens, ut me in *Harpo-*
cratem verterem; tutum, inquit, est si-
 lentii præmium; hoc tempus ^y tis non ^y Tui, Antiq.
 eget, nec consilii tui: ^z hice sunt mo- ^z Hi.]
 res hodierni. Ego mecum reputans satius
 esse jam pauciloquum, quàm vel magnidi-
 cum, vel multitidicum; egi gratias & abii.
 Sed ^a altrinsecus, si tibi depingerem vi- ^a Ex altera
 tam ^b stratioticam, si rapinas, sacrilegia, ^b parte.
 furta, ^b Militare

furta, perjuria, scortationes, cædes, ali-
 æque sceleratorum militum flagitia ob o-
 culos ponerem, mecum solvereris in la-
 chrymas : non tamen omnes reprehendo,
 scio quosdam esse duces cum *Aenea*, pie-
 tate insignes, & armis ; sed gregarios, &
 mercenarios illos intelligo, qui spe præ-
 dæ, non pietate in militiam ruunt ; qui-
 bus non plus ^c humani est, quàm vol-
 turiis. Nec minus fienda est nautarum im-
 pietas ; hi ^d causam gerunt, & palliolum
 ferrugineum, qui ^e colos thessalicus est,
^f expapillato brachio ; ob oculos habent
 culcitram ^g laneam : hoc habitu navi-
 culatores distinguuntur à reliquis morta-
 libus ; sed si vitam eorum inspicias, nihil
 differunt à profanis Atheis ; inebriantur,
 jurant, scortantur, prædantur, & se totos
 malo dæmoni dant, neque maris irati
 minis terrentur : horum carina melius
^h lineata quàm vita est ; navis ⁱ profunda-
 ta periculo est vicina, at illi in profundo
 vitiorum volutantes nil metuunt. Quid
 tibi senectam nostram referam ? Quàm
^k famia sunt nostra tunc corpora ? quot
 morbis obnoxia ? Nec animæ tunc à vi-
 tiis tutæ sunt, præcipuè ab avaritia ;
 quinetiam nonnulli, licèt morti proxi-
 mi, in *Veneris* tamen castris militare au-
 dent,

^c Humanita-
 tis plus quàm
 in vulturibus.

^d Pileum fer-
 rugineum.

^e Cæruleus.

^f Renudato ad
 papillam.

^g Pannum
 mollem con-
 futum.

^h Directa.
ⁱ Profunda
 facta.

^k Fragilia.

dent, & uxores ducere; cum decrepiti senes sint aridi cineres, & adolescens quæ ferri nubit, nil aliud quàm vidua simul & nupta est. Dies me deficeret si omnes humanæ vitæ calamitates tibi recenserem; quare nè mireris, si horum malorum consideratione lachrymis indulgeam. Eut. Aures meæ admiserè orationis tuæ
^l moram, & jam uxoris ^m celox adven-
 tat, puto ⁿ materiarium desiderare me; oportet ^o venari oculis tigna quæ tran-
 slineat parietes ædis disjunctos, nam
 usus mearum ædium vetustate ^p nequi-
 or factus est; quare reficiendæ sunt: Inte-
 rèa vale, nec diutiùs fluant oculi, nam

^l Orationem longam,
^m Internum-
 cius.
ⁿ Qui ligna,
 &c. ad ædifi-
 candum parat.
^o Collustrare.
^p Inutilior.

—— *lachrymæ voluntur inanes.*

Vulpes pilos mutat non mores: quam-
 diu homines sumus, peccatores & mi-
 seri sumus.

COL. XIII.

EMERCATORE.

Sophobulus. Spudæus. Nauta.

CUM animus ephæbis ^a ætate exit, ^a Per ætatem.
 Cùmque res paterna ^b exulatum a- ^b Periit, fugit.
 biit, bene facis, *Spudæ*, qui studiis bo-
 narum literarum das operam, quibus
 possis non solum veram sapientiam con-
 sequi,

c Longè pel- sequi, sed paupertatem etiam c prote-
lere. lare, aaudio enim te multò primùm labo-
d Ante omnes rare d omnium condiscipulorum in
condiscipulos, *Aristotele*. SPUD. Si non tam citò c re-
cecessisset. cesset vita patrio corpore, nunquam for-
tasse vidissem Athenas; nam decrevit me à
ludo literario in officinam pannariam
transmittere, ubi non *Minerva*, sed
Mercurii sacris initiandus eram: verùm
Avunculus, advertens indolem meam ad
Musas propensam, voluit me in earum
castris militare. SOPH. Ergo cave nè
focordiâ finas tempus, auro pretiosius,
tibi elabi; neque sis ex eorum numero
qui Athenas navigant, non ut in lycæo
studeant, sed ut f peplum videant, non
advertentes annos juventutis præteritos,
auro & gemmis nunquam g expenden-
dos: quare h collocabis te in otium Mu-
farum dum potestur. SPUD. Dabo ope-
ram nè tempus hoc mihi datum sine fru-
ctu transigam; ingenium i facturus sum
meum, & lecturus quantum est librorum
Aristotelicorum. SOPH. Distrahit ani-
mum librorum multitudo, itaque cum
legere non possis quantum habueris, sat
est habere quantum legas: Hoc etiam te
monitum velim k altrinsecus, Nè ni-
mio studio te maceres;

f *Minerva*
pallium, in
quo ejus vi-
ctoria, aliâque
multa erant;
intexta.

g Redimen-
dos.

h Dum potes,
in Musarum
societatem te
tradas.

i Usurus sum.

k Ex altera
parte.

Est modus in rebus : ———

illud enim in vita est apprimè utile, ut
 nè quid nimis ; multi enim assiduis lu-
 cubrationibus, & intempestivis studiis
 morbos contrahunt, & mortem accele-
 rant. Cave ergo pigritiæ ¹ præverteris,
 cave etiam nè nimiâ spirituum intensi-
 one corpus maceres ; sunt enim quidam
 in hoc Musarum ^m phrontisterio ven-
 triosi, bucculenti, & ⁿ pansi, qui se to-
 tos crapulæ, otio, & somno dant ; sunt
 autem alii squalidi, macilenti, pallidi,
 quos nimium studium ^o eluctavit, quo-
 rum corda guttatim contabescunt, quasi
 in aquam indideris salem. SPUD. Est in
 proximo mihi cubiculo optimæ spei ju-
 venis, sed nimium studiis deditus ; hic,
 cum sociis nunquam p eunt discubitu
 ante noctis medium, semper ante quar-
 tam matutinam surgit ; adeò strigosus &
 macer est, ut putares curas q ambadedi-
 se illi cor : videbis illum assiduè vel hi-
 antibus oculis inspicientem *Aristotelis*
 opera, vel cum *Scoto* tenuia nentem
 r subtemina philosophica. SOPH. Ejus
 industriam laudo, sed nimiam diligentiam
 non amo ; nec suadeo ut totam æta-
 tem teras inter Doctores Scholasticos, à
 quibus plus subtilitatis, quàm veræ pie-

¹ Nè te ad
 pigritiem ver-
 teris.

^m Scholâ, à
 phrontisterio, cura,
 studio.
ⁿ Lati, ex-
 tensi.

^o Eluctatum
 est, i.e. pro-
 stravit, super-
 avit.

^p Diversi in
 cubicula cubi-
 tum.

^q Circume-
 disse, ab *Am*,
 id est, circum,
 ad, & *Edo*.

^r Subtemen,
 quod subit sta-
 mini.

Verberati.

t Ego, is, vel
idem.

u Quò magis
moraris, eo
magis pericli-
taberis.

x Corpus con-
jungere, com-
miscere.

y Vehementer
amare.

z Elogia car-
bonibus scri-
bentur, ut mos
fuit apud Ro-
manos, in fo-
ribus formosa-
rum mulierum

a Ex omni
parte com-
ptam.

b Ad sum-
ptum illexif-
se.

c Addere.

d Tumescere
irâ.

e Assentiantur

tatis hauries. Ante omnia autem, te præ-
moneo, ut à perditorum juvenum con-
sortio abstineas, qui nec consiliis, nec mi-
nis, nec bene f pisti flagris, possunt à vi-
tiis in virtutis tramitem revocari; à qui-
bus, sine dubio, salus exulatum abiit.
Si horum sodalitio te immisceas, & ex-
empla sequaris, ardentes malorum mon-
tes in te jacent: quare t is mando tibi,
ut ab illis, tanquam à peste, fugias: quàm
u enim in talium consortio resistis, tam
res tua in periculo vortitur; illi namque
te ducent in œnopolia, & lupanaria, sua-
debunt potare, & stupri causâ cum mere-
triculis caput x limare: cum autem se-
mel y efflictim perire incipis, actum est
de studiis; implebuntur fores z eclogi-
orum carbonibus, si in quam a paficom-
psam incideris: Præterea, scias tales ju-
venes illexe multos in b dispendium;
cum autem pecunias tuas decoxeris, non
potes huic summæ c accudere plus auri.
SPUD. Quid si cogant me importunitate
suâ cum illis aliquando conversari & col-
loqui? An obsequar? Fortasse d in fer-
mento jacebunt si recusam, & dicent me
superciliosum esse, & eorum sodalitium
contemnere. SOPH. Dicant quid velint,
minentur, e palpo percutiant, nè tamen
tu

tu auscultes, aut eorum obsequaris studiis;
 sed modestè respondebis te ^f paritare ire ^f Parare.
 ad amicum, te rebus à tutoribus mandatis
 prævorti velle, includas te in cubiculum, ^g Priùs exe-
 aut musæum, nec aperias ostium, licèt ^{qui velle man-}
 calcibus insultent, licèt faciant fores ^{data.}
^h assulas, exclament, & vociferando rum- ^h Frangant in
 pant ⁱ ramices si volunt, obturato au- ^{asseres parvas.}
 res; nec ^k sint bibulæ, licèt ipsæ Syre- ⁱ Intestina.
 nes occurrent ostium: si autem tales ^k Nè audiant,
 in plateis vel campis tibi fortè occur- ^{licèt contrà}
 rant, da ^l celerem fugiendi copiam, ^{ostium canta-}
 non aliter quàm fugit navis ante ventum ^{rent.}
^m imbricum. SPUD. Habeo tibi, *Sopho-* ^l Fac citò fu-
bule, ingentes gratias pro sapiente tuo ^{gias.}
 consilio; spero me observaturum, & co- ^m Austrum.
 nabor pro virili, non solum ut navis fu-
 gere, sed etiam consilio tuo ut ⁿ vorso- ⁿ Instrumen-
 riâ regi. Utinàm semper liceret frui tuo ^{tum quo navis}
 colloquio & præsentia. So. Ego liben- ^{vertitur, cla-}
 ter tecum diutiùs commorarer, si occa- ^{vus.}
 sio permetteret;

— *sed crepitans vocat Auster in altum.*

Mihi navigandum est domum; si diutiùs
 in his regionibus mansero, uxor putabit
 me illam ^o exegisse matrimonio; sextus ^o Repudiasset.
 jam hic est mensis ex quo huc appuli.
 SPUD. In qua nave futurus es vector?
 SOPH. In cercuro nave Asianâ prægran-

p Mensuras.
Metreta con-
tinet 100. sex-
tarios.
q Sit.

r Habere, ac-
cipere.

s Fac ut spiri-
tus sursum du-
ctus emineat.

t Rudens.

u Spiritum
ducere.

x Inutilis.

y Turbat me;
Metaphora.

di, quæ tollit trecentas p metretas. Sed
quid fies ? SPUD. Animi pendeo quid
de me fiet, postquam hinc discefferis:
Estne quis qui lætus lætitiâ q fuit amit-
tere amicum talem qui mihi consiliis lo-
co parentis est; ni oculos lachrymæ de-
fendant, jam ardeat credo caput. Hic ad-
vena sum, quis est qui vult me r redhi-
bere in consortium suum, & tam fanis
munire consiliis adversus improborum
assultus ? SOPH. f Emicato suspiritus;
ego non tibi deero per epistolas solari &
admonere; &, si Deus mihi vitam largi-
atur, sequente anno te rursus invisam:
interea, horum quæ dixi sis memor. Sed
video nautam huc cursitantem quantum
potest. NAUTA. *Sophobule*, tibi proper-
andum est, nam t prymnesium solvitur:
Nauclerus stomachatur & furit, minitans
se navigaturum sine te; ego autem cursi-
tando u animam nequeo vertere: x ni-
hili tibi ceu siem ob defectum anhelitûs;
tum cursu lien y seditionem facit. SOP.
Tace, quæso, discedo tecum. Vale, mi
Spudæe, sisque bono animo. SPUD.

Sic te, diva potens Cypri,

Sic fratres Helena, lucida sidera,

Ventorumq, regat Pater:

Et servant animæ dimidium meæ.

COL. XIV.

C O L . X I V .

E P S E U D O L O .

Endemus. Apodemus.

Quis hic qui meis oculis obviàm
^a ignorabilis objicitur, chlamyda- ^a Ignotus,
 tus cum hircuina barba ? Vultu refert ^{quem video.}
 cognatum *Apodemum*, quem audio ab
 Antipodibus tandem rediisse ; adibo, &
 salvere jubebo. Salve, *Apodeme*. APOD.
 Te resaluto, *Endeme*, licet vix mihi salus
 restat ^b dataria. END. Quamobrem, ^b Quam dem
 quæso ? APOD. Quia ex tam longa &
 longinqua peregrinatione nihil com-
 paravi nisi morbos, inopiam, & miseri-
 am ; nec mihi suppetit consilii gutta.
 ENDEM. ^c Babæ ! putabam te ^d prom- ^c Papæ !
 ptasse thesauros *Jovis* : An nihil refers ^d Præfuisse.
 præter zonam inanem ? APOD. Quidam
^e sociofraudus, in quo mea ^f confiden- ^e Socii frau-
 tia fuit, totum argentarium commeatum ^{dator.}
 suppilavit furtificis manibus, seu milvi-
 nis potiùs, aut aquilinis ungulis. END.
 Nullus ergo fructus extat tuæ peregrina-
 tionis ? APOD. ^g Satias solum suppe- ^g Satietas.
 tit, prætereà nihil ; neque ex toto meo
 auxilio argentario quidquam restat, præ-
 ter nummum : hoc empturus sum restim,
 statui

^h Mortem ante noctem.

ⁱ Infortunio quo curæ crescunt, i. e. vitæ sollicita.
^k Tragicum actorem refert

^l Ineptus.

^m Punestum.

statui enim me pensilem facere, & ante
tenebras persequi tenebras. END. Mi-
feret me tui, qui tantum laboris & peri-
culi frustra subiveris : præstitisset domi
mansisse, quàm tot annos in exteris regi-
onibus insumpsisse, ubi ⁱ curio infortu-
nio te macerasti, & jam reversus ^k para-
tragœdias. Quis non ad hæc flebit, nisi
qui pumiceos habet oculos, qui nequeunt
exorari ut unam expuant lachrymam ?
Tibi est uxor domi, & numerosa soboles,
quæ gaudebunt te rediisse incolumem,
quamvis nudum : potestis labore & in-
dustriâ victum & amictum parare ; nam
labor jugis est thesaurus. Nónne supre-
mus ille mundi Regnator divitias dat
quibus vult, easque, cum volet, aufert.
Qui cœli volucres pascit, & leonibus vi-
ctum suppetit ; an eos derelinquet qui
fiduciam in eo locant ? Dynamis om-
nem habet in cœlo & in terra ; nihil boni
deerit timentibus Deum, ergo nè sis tam
inanilogus, neque tam ^l morologus
fermo excidat ore tuo, ut dicas te restim
empturum ad suspendium ob rei pecuni-
ariæ jacturam, & facturum hunc diem tui
reditûs ^m emortualem. Nónne vides
quo splendore Deus vestiât solstitiales, &
vernales herbas, quæ repentè oriuntur,
&

& repentinò occidunt ? APOD:

*Nil habet infelix paupertas
durius in se,*

*Quàm quòd ridiculos homines
facit. —*

Omnes, mihi antea noti, intendunt in
me digitum ⁿ medium, & falibris suis ⁿ Irridebunt,
me ^o lamberabunt; immò, mihi p po ^o Diceris la-
tandus est fructus fullonius: unusquisq;
^p legirupus, & ^r bustirapus mihi insul-
tabit, & dictis ^r differet; unaquæque
^r cluda diobolaris anus, cum sciverit me
laborare rei argentariæ inopiâ, flocci fa-
ciet. ENDEM. Certè nullus bonus est
qui non potius miserebitur tui, & adver-
sam deflebit fortunam, (nisi sit ex genere
ficcoculo) cum viderit te ^u intervor-
sum omnibus opibus, non tuâ culpâ, sed
^x tragulâ à falso & furaci sodale injectâ.
APOD. Sed dolet videre eos qui olim
mihi inserviebant, & ^y flagritribas Gna-
thones insumere dies ^z prothymè, cum
mihi interim sudandum sit panis lucran-
di gratiâ: eorum. ^a carnaria grava ter-
goribus sunt oneri uberi, madefaciunt
^b panticem vino, deportatur illis oleum
in ^c cullæis, cum domi meæ vix sit far
modicum: illi habitant in palatiis, eo-
rum januis munerigeruli manipulatim
adsunt;

ⁿ Irridebunt.
^o Diceris la-
cerabunt.

^p Calcandus,
ut vestes à ful-
lonibus.

^q Legum su-
ptor.

^r Bustorum,
aut mortuo-
rum raptor.

^r Dictis vulne-
rabit.

^r Claudia, &
vilis.

^u Privatum.

^x Dolis. Tra-
gula est mili-
taris hasta.

^y Qui flagra-
serunt.

^z Hilari ani-
mo.

^a Vasa, vel lo-
ca ubi carnes
asservantur

magno onere,
sunt plena.

^b Omassum.

^c In vasis ex
corio viginti
amphorarum.

d Taberna.

e Pax.

f Loco cibi
erit meus ser-
mo.

g Vinum ex
uvīs pāsis,
mellina ex
melle fit.

h Vinomadi-
disunt, seu e-
brii, à *μαδάω*.
i Vindemias
in parva hora.

adsunt ; me autem contentum esse oportet d pergulâ, ubi nemo est qui mihi, vel uxori, & liberis salutem impertiat. END. e Prox ; ego tibi f obsonabo sermone : qui his externis bonis abundant, fœliciores non sunt, quin plerunque deteriores. *Dives* ille evangelicus epulabatur quotidie splendide, cum interea bonus *Lazarus* fame laboraret ; cuius anima tamen per Angelos delata est in cœlum, at *Divitis* anima per malos Genios ad inferos. Utrum ergo malles *Divitis* grandes patinas tucetâque crassa, an *Lazarus* famem & inopiam ? Quid prodest indiès vesci pulmone & luctibus unctis, vel pulmento unctiusculo ? Quid prodest malsicum, g passum, & mellinam hîc bibere, cum apud inferos non sit vel aquæ gutta ad refrigerandam linguam ? Apod. Væ ergo strenuis nostris potato-ribus, qui quotidie probè h madulsam habent. Credo vicinum nostrum, *Tri-
congium*, potesse ebibere quatuor i uber-
rimos fructus Malsici montis in una hora hyberna. END. Apud inferos bibiturus est sulphur, & amnem illum qui ambit Tartara flammis torrentibus : quare discant justitiam moniti, atq; utinàm maturè saperent mortales, qui vitam transfigunt
veluti

veluti pecora, quæ naturâ prona, atque
ventri obedientia finxit; qui inter pocu-
la & scorta diobolaria ^k lustrantur, ri-
dentes, & tamen sub regno *Veneris* sæpe
vapulantes. An præstat ^l exporgi lum-
bos hic, cum sine fine flendum sit in tene-
bris? Multi jam jacent molliter in lectis
eburneis, qui apud inferos nulla alia ha-
bitura sunt ^m præsterga, nisi flammea;
nec alios ⁿ lectisterniatores, nisi dæmo-
nes. Multi jam sunt quorum nomina cu-
bant non in ^{*} cera solum, ut olim; sed in
ære ac pario marmore, quæ nihilominus
æternâ oblivionis nocte prementur, quo-
rum magnificas ædes & monumenta
o vastitues insequitur. Certè fœlicior est
p excetræ, quàm mali hominis conditio,
quanivis divitis: mallet me q caudi-
cali provinciæ, quàm Romano imperio
præfici, si in æternum me r perbitere o-
portet. Fœlicior est vir probus & Deum
timens, cum vescitur betâ absque pipere
& sale, quàm impius dives, vescens sua-
vissimis *Neptuni* s pecudibus optimè
conditis: in die Judicii æquior erit t ca-
latoris, quàm Imperatoris conditio, sine
Deo & conscientia bonâ. Præterea, quàm
brevis & fugitiva est hæc vita nostra?

— Fugit illicet ocyûs Euro;

aut

^k In lustris
versantur.

^l Exporgi,
i.e. ridere.

^m Serata.

ⁿ Qui lectos
sternunt.

^{*} In tabellis
cereis scripta.

^o Vastitas.

^p Viperæ.

^q Lignis fin-
dendis. Cau-
dex est arbo-
ris truncus.

^r Perire.

^s Piscibus.

^t Qui portat
militibus li-
gnum.

aut — *ventos aquante sagittâ:*
 dum impius voluptatibus suis indulget,
 dum mammas ^u maniculis premit, dum
 capacia exhaurit pocula, & regna vini
 fortitur talis, ^x lemniscis ornatus;
 — *en, subito tremor inter*

Vina subit, — calidumq; trientem.
Excussit è manibus. —

^y Quasi ex
 ballista detur-
 barur.

E misero corpore ^y exballistatur mise-
 rior anima, & in momento ad inferos
 descendit turbo non æquè citus: quare
 affectibus tuis moderare, neque te solici-
 tudine maceres, quòd opibus non affluas;

Multa petentibus desunt multa:

^a Largis.

Bene est cui Deus obtulit parcâ quod satis
est manu. AR. Ego ^z pro dapnilibus tuis
 dictis gratiam habeo; ædes enim mearum
 aurium diligenter feci ^a vacivas. Sæpe
 audiui concionatores hæc eadem dictan-
 tes è suggestis; multi sunt qui his aures
 quidem ^b præhibent, sed egressi templo
 oblivioni tradunt:

^a Vacuas, i.e.
 sedulò auscul-
 tavi.

^b Præbent.

— *aure*
Omnia discerpunt, & nubibus
irrita donant.

Improbi homines non magis hujusmodi
 dictis à peccando coërcentur, quàm fugi-
 tiva canis agninis lactibus alligatur; nam
^c eursim currunt in omne flagitiorum
 genus,

^c Celeriter.

genus, sic ut Ministri divini verbi mihi videantur dicta sua ingerere quasi in pertusa dolia. Quidam sunt decrepiti senes, qui templum assiduè frequentant, adeò tamen avari, ut citiùs è faxis, quàm ex talibus ^d sepulchris aurum effodies. Alii ^d in templo dant ^e operam somno: alii ipso concionis & precum tempore concenturiant sycophantias in corde, quomodo forcillent ^f fidem, & aliis imponant; sunt enim ^g copi pectore ad talia facinorà, & malorum omnium ^h heuretæ: plebescitum non est scitius illis in malis artibus inveniendis; ⁱ contechnari norunt quodvis flagitium; ^k centuriata sæpe comitia habent piorum capitum, student quomodo alii alios ^l intervortant pecuniis, & nomina sua ad omnes iniquitates, tanquam ad colonias, dant. END. Sæpe miratus sum ^m pastorum edictiones non detertere eos, & extremi Judicii meditationem non revocare à malo vitæ instituto. APOD. Multi putant si dominicis diebus templa frequentent, se posse tota reliqua septimana impunè ⁿ clepere, inebriari, scortari, fallere: si autem stipem erogaverint egenis, putant se posse malè partis opibus tutò frui, & se Deo pulchrè satisfecisse; haud absimiles Sacerdotibus

^d Talibus senibus.

^e Dormiunt.

^f Quasi furcis torquant.

^g Copioso.

^h Inventores.

ⁱ Machinari.

^k De capite ac vitâ piorum habent summa & instructissima consilia; inferiora consilia dicebantur Curiata, & Tributa.

^l Quomodo pecunias ab aliis avertant ad se.

^m Quæ edicunt.

ⁿ Furari.

cerdotibus Chinenſibus, qui illius ſolidioris cibi fumo paſcunt deos ſuos quo ipſi veſcuntur ; apertis enim calentibus patinis, odos dimiſſis pedibus in cœlum volat, quaſi in eum odorem cœnaret *Jupiter*. ENDEM. Mortales
 o graphici ſunt, qui putant Deum crepundiis placari poſſe : Hôccine de Deo cogitare fas eſt ? Ipſe Ethnicus hoc abhominatus eſt, cum ait ;

o Homines
 venuſti.

*Quid juvat hoc templis noſtros
 immitere mores,
 Et bona diis ex hac ſcclerata
 ducere pulpâ ?*

Sed an hoc de Chinenſibus obſervâſti in peregrinatione tuâ ? APOD. Maximè : eſt quoque apud eos, atque Americanos, genus hominum plagigerum, haud abſimile Papifticis monachis, qui p tergina circumferunt plagis retuſa, & q ſtilis ulmeis conſcripta : hi putant ſe probè Deo ſatiſfeciffe, ſi ſemel, aut ſapiùs in anno, pro ſuis & aliorum delictis, corium faciant r phœniceum ; ſi varient latera, ut nè æquè periftromata piſta ſint Campanica, aut tapetia Alexandrina f belluata, conchyliata. ENDEM. Video ſuperſtitionem ubique vigere ; ſed audio gentem

p Terga retuſa.

q Ulmeis virgis verberata.

r Puniceum.

f In quibus ſunt acu piſte belluz.

gentem illam Chinenſem ingenioſam eſſe. APODEM. Audifti, & verum eſt ; nam typographicam, horologiorum, & tormentorum conficiendorum artes diu habuere ante nos : inſpice hos caracte- res, hic eſt eorum ſcribendi mos. END.

Hæ literæ quærunt ſibi liberos, alia aliam ſcandit ; puto gallinam eas ſcripſiſſe.

APOD. In belli artibus non minùs peri- ti ſunt quàm nos ; ſciunt quibus modis ſuperandi ſunt hoſtes, ^u admœniendæ urbes ; habent ſua ſtratagemata. ENDEM.

An eorum ſermonem ^x legis ? APOD.

Non exactè, nam apud eos non diu man- ſi, neque licebat ; omnes enim advenas ſuſpectos habent. ENDEM. y

Quot- mos annos inſumpſiſti in peregrinatione tua ? APOD. Non quot *Ulyſſes* : hic jam annus eſt ſextus ex quo patriam reliqui.

END. Sed narra, quæſo, ſi videbitur, ſummam tui itinæris. APOD. Certè non

eſt mihi terminus ad ^z detexundam te- lam certus, nec jam ſat temporis habeo ;

eſt enim nunc ^a multum die, & adhuc jejunos ſum ; neque enim hoc menſe præ- terito quidquam opſonii guſtavi in Gal- lia. END. Quid cauſæ fuit, cum Lutetiæ

ſint tot coqui ? APOD. Sunt quidem co- qui, & coquina, ſeu furina potiùs, & co-

quorum

^c Chinenſes
& Americani
non dextror-
ſum, & ſin-
iſtrorſum, ut
nos Europæi,
& Aſiatici, ſed
ſurſum, & de-
orſum ſcri-
bunt.

^u Circumval-
landæ, obſidi-
one cingen-
dæ.

^x Intelligis.
^y Quot.

^z Ad præte-
xendam, i. e.
neſcio unde
incipiam.

^a Dici, id eſt,
ſerum dici.

^b Coquorum
ministri ad lin-
gendas pati-
nas.

^c Ferrent.

^d Hippofeli-
num, *Anglicè,*
Louage.

^e *Anglicè,*
Betts.

^f *Anglicè,*
Sourdoch.

^g Nocturnis
avibus.

^h Torquent.

ⁱ Promiscuè.

^k Paratum fu-
it ad fugam.

^l Bonum o-
men, auspici-
um.

^m Ubi aquæ
dulces calidæ
venduntur, à
*Disputat cal-
dè, & πωλῶν
vendo.*

ⁿ Vehiculis.

quorum ^b sublingiones; sed quales Or-
cus nollet recipere, ut mortuis coquant
cœnam. END. Quamobrem? APOD.
Quia non solum fordidi sunt, iisdem di-
gitis mungentes nares quibus tractant ci-
bos, sine ulla lotione; verum etiam sudo-
res aliquando miscentes iusculis, allium
in patinas eructant, & hircum ab alis
^c sapiunt, fungos & ranas vœnales expo-
nunt pro cibis solidis, & condita prata
proferunt in patinis, quasi boves habe-
rent convivas; herbas oggerunt tenuiori-
bus hospitibus, scilicet, ^d atrum olus,
^e blitum, ^f rumicem, brassicam, laserpi-
tium, agnoselum, quæ condimenta ^g stry-
gibus quàm hominibus aptiora sunt; nam
^h exedunt vivis convivis intestina, & om-
nia penè condiunt sceleratâ sinapi, quæ
terentibus facit ut oculi extillent; herbas
salubres & insalubres ⁱ promiscam exhi-
bent: ego semel post esum talium herba-
rum incidi in vomitum; cor, colligatis
vasis, expectabat ut ^k exulatum fugeret
ex pectore: bona ^l scæva fuit, quod e-
vaseram mortem; sed propè erat ^m ther-
mopolium; aquâ cinnamomi haustâ, &
menthâ, revalui. END. Ego tales coquos
dignos puto qui alligentur ⁿ tintina-
bulis, & per publicas urbis plateas ulme-
arum

arum virgarum ° gregibus lacerentur. ° Fascibus.
 Sed jam quò properas ? APOD. Rectà domum, ut salutem uxorem & liberos, utq; tunicam hanc p manuleatam exuam. p Manicatam.
 END. Eas, cras tecum colloquar rursus, & fortè suppeditabo argenti nonnihil, quo tibi veltes novas emas, quamvis totus hic præteritus mensis mihi fuerit q cœcus, nec unus in eo dies contigerit oculatus ; argentum quidem quotidie * expenso, sed non accepto : præterea, vereor nè lege r quinâ vicenariâ perdam pecunias eas quas mutuò dedi nobili juveni, Senatoris filio, à quo nondum fœnuscum accepi. APOD. Tibi plurimùm devinctus sum, nam languentes spiritus refecisti, & in corde meo thermopolium fecisti. ENDEM. Sed, heus tu, cave nè sis in f quæstione cum te arcessam. APODEM. f Nè querendus sis.
 Meminero ; nolo me domo amovere.

C O L . X V .

E P O E N U L O .

Acolastus. Glycerium.

Salve, mea *Glycerium*, mea a colustra, Samica mea b mammeata. GLYCER. in mammis.
 Et tu c vicissatim salve, *Acolaste* d blandice : hæc tua oratio e creta est, quam mollibus mæmis.
 H 2 tamen e Vicissim.
 d Blandiloque
 e Candida.

^f Cum nefas est hæc verba enunciare: Quid tu Londini jam agis hoc ^f ne-

*Do, Dico, Ad-
dico; Anglicè,
Claration
time.*

^g Terme
time.

^h Conferre.

ⁱ Viduum &
cultum quæ-
runt.

^k Romani, à
pulre.

^l Gestabant
olim tympa-
na Semiviri
illi.

^m Verè viri.

ⁿ Seponamus
in aliud tem-
pus.

^o Abstineamus
acutè loqui in
eos qui non
audiunt.

^p Veras nu-
gas, & res in-
anes.

^q Inops.

^r Quod op-
portunè usur-
patur.

tamen aures meæ non libenter devorant.
Quid tu Londini jam agis hoc ^f ne-
fasto tempore? A c o l. Quid agerem
hîc ^g comitali tempore? nihil mihi cum
juris coëtoribus (doctoribus volui dice-
re.) Hoc non est tempus nefastum, si te-
cum fas sit ^h copulare sermones & labella.
GLYC. Labris utor ad sermonem, non
ad oscula; utere earum labiis quæ per ea
ⁱ vivunt & colunt. Acol. Nónne fas
est amatorculo figere *Glycerio* basium?
GLYC. Minimè gentium, multò minùs
Acolasto; hîc *aphròdisia* non sunt: si vis
Veneri sacrificare, eas Romam; ibi, per-
missu Pontificis ^k pultiphagonidis, lustra-
ri licet. Acol. Lustrationem relinqua-
mus Sacerdotibus. GLYC. Audio ibi
jam nullos esse Gallos Sacerdotes *Cybelles*
cum ^l tympanis, ut olim, sed post lu-
strationem referre vasa salva. ACOLAST.
Certè ^m mares homines sunt; sed ⁿ se-
gregemus sermonem hunc, & ^o tempe-
remus tinnire voce canorâ in eos qui no-
lunt nobis facere audientiam: impertire
amanti suavium. GLYC. Mitte gerras
^p germanas, & lyras lyras; & quia ju-
venis es, ^q inopiosus consilii, & scitum
est dictum omne quod per ^r tempus it
obviàm; liceat mihi paucis tuæ inscitæ
consulere.

consulere. Acol. Age, permitto ; nam
boni consultores pro ^r spisso eveniunt. ^r Rarò.

GLYC. Tu es adhuc imperitus juvenis,
facile seducendus in flagitia, & perni-
ciem tuam, malis consiliis : hæc urbs sca-
tet Parasitis & Sycophantis, qui linguas
bisulcas habent ; hic non desunt ^u le-
nunculi, genus hominum dignum quod
tangatur ære militari ; hic sunt ^x profe-
dæ, seu prostibulæ ; hic sunt ^{*} reliquæ
quæ ^y olant ^z stabulum, sellam, & ses-
sibulum, quæ merentur terere corios
bubulos in tergis ; si pecuniis abundas,
hic sunt nebulones ^a volatici, & tene-
briones, qui te emungent, & ^b ludifica-
turi habebunt : si hic maneas, fortunæ in te
tendetur balista ; periculum est nè ^c per-
deas, & redigaris ad ^d incitas : quare,
si sapias, nè ^e præter horum os obambu-
les, sed ^f recentivè te hinc subducas, re-
vertaris ad Patrem, vel Athenas ad stu-
dia. Acol. Mallem me Romam reci-
pere ad lustra. GLYC. Sic ex fumo in
flammam incidēs ; ibi omnis nequitia
balistarium est, ibi te tanquam prædam
captabunt ^h alicariæ, vel ⁱ schœnicu-
læ meretrices, quas non ductares ^k nebu-

id est, eorum qui vendunt alicam, *Angli. Frumentie.* ⁱ Undæ schœno,
seu unguento nucario pessimè olente. ^k Inani poculo.

^r Bilingues
sunt.

^u Lenones,
digni ut occi-
dantur gladio.

^x Meretrices
ante stabula
sedentes.

^{*} Aridæ & ve-
tulæ meretri-
ces.

^y Quæ oleant.

^z Toto die
stant aut se-
dent.

^a Fugitivi.

^b Ludibrio.

^c Pereas.

^d Alinopiam

^e Ante os, in
eorum præ-
sentia.

^f Scatim, re-
pentè.

^g tibi balistæ
asservantur.

^h Sedentes
ante pistrina
alicariorum ;

1 Vultus de-
formes.

m Fucata.

a Parvæ Ma-
rz.

o Vilia instru-
menta, quibus
coqui despu-
mant ollas
sordentes.

p Vestis est
Sardinia fœti-
da ex luporū
pellibus.

q Anglice,
Mulle gar-
lick.

r Postea.

s Gemere o-
portet : Me-
taphora à sor-
bentibus.

t Morieris si-
ne mummo.

u Pedem.

x Id est, nun-
quam. Amise-
rit, pro emise-
rit.

y Id est, sub-
mergi, super-
impositā crate

z Te fordi-
dius.

a Salis acer-
vus.

læ cyatho, quarum ¹ ora nocturna ab-
horreret, nili essent ^m nimbata, inter
quas mera sorditudo habitat : quædam
tam nigræ sunt quàm ⁿ Morulæ, atri-
tate repletæ ^o ligulæ sunt ; foris nihil
comptius videtur, at domi ^p masirugâ
vestiuntur, vescuntur atro pane & allio ;
cum videris, putabis te videre hamas ple-
niores allii ^q vipicique, quàm sunt Ro-
mani remiges : te depilabunt omni pecu-
niâ, scabie hispanicâ pulchrè ornabunt ;
^r postillâ, totâ vitâ tibi ^s victitandum
erit forbilo, & tandem pauper ^t abibis
ad Acheruntem sine viatico. ACOLAST.
Non tu jam mulsa, ut expectabam, sed
laterculos, sesamum, & papaverem lo-
queris mihi. Ego nolo unum ^u calcem
hinc ciere, nisi me osculo demittas. GLY.
Ergo tibi hîc perpetuò manendum est ;
cum enim orcus ab Acherunte ^x mortuos
amiserit, tunc votis tuis respondebo : ego
mallem me sub ^y cratem supponi, quàm
pudicitiam violare ; semel in Baptismo
elauta fui, nolo me scortatione illa utam
reddere. ACOL. Digna es odio cum tua
religione ; puto nullum esse lutum te
^z lutulentius : credo tibi fœtidam esse a-
nimam, quòd verearis os mihi admovere,
^a hals agoras vix te suavem reddet. GLY.

Sim

Sim quicquid suggerit tibi splendida bi-
lis, *Glycerium* tamen ero, & tu *Acolastus*;
sed si mihi est tam olidus spiritus, cur
volebas impransus huc incedere ^b ses-
sum juxta me, & tot verbis ambire
osculum? Ego suspicarer te potius olere
hircum, cum repletus sis ^c unguentum
eccheumatis, quasi ^d unguentariam fa-
ceres. ACOL. Heu, mea *Glycerium*, quod
dixi imprudentius nè in malam accipias
partem; neque, si quid offendi, plumbeas
iras geras, ego equidem jocabar tecum:
licet ^e migidilibs esses, licet corpus ha-
beres ^f aquilum, aut ^{*} badiolum, imò,
si ^g hallex esses, & si falsis ^h muriaticis
malè maceratis putidior, non possum te
tamen non amare. GL. Quæso nè affectum
abjicias in eam quæ nescit redamare; in-
venies à me gratiam plumâ levio rem.
ACOLAST. Video te in ⁱ Lautumiis na-
tam, & ipsa robora duritie vincere, alio-
qui miserta fuisses liberalis juvenis amo-
re tui pereuntis: ego de me decrevi su-
mere supplicium; aut ad Africa ^k ma-
galia me recipiam, aut in navem galeatam
me tradam, ubi tergum ulceribus ^l ostre-
atum reddetur. GLY. Potes esse miser,
quando voles, domi: quid opus est tam
longinquum iter suscipere in tuam per-
niciem?

^b Ad seden-
dum.

^c Unguento-
rum effusioni-
bus.

^d Hanc ar-
tem exerceretur.

^e Mixta lybs,
id est, misti
generis.

^f Nigrum.

^{*} Badiolum
à Badiis, Ang.
Biotone co-
loured, taw-
nle.

^g Piscis con-
diti muria.

^h Salsamentis.

ⁱ In Latomiis.

^k Tuguria.

^l Durum ia-
requalc.

^m Merge fur-
culæ sunt, à
mergendo,
quòd immer-
gantur acervs
frugum, vel
sceni.
ⁿ Negotiorum
multitudo.

^o Pervetus,
quod vigo-
rem perdidit.
^p Amphoras
fictiles literis
inscriptas.
^q Longitudine
cubiti.

^r Valdè tar-
dus.

^s Naves oner-
ariæ.

^t Circumcisa,
vel glabra, in-
fana.

^u Minimo
pretio rem vi-
lem, id est, vi-
le scortum.

niciem? Præstat redire ad musas tuas,
aut rus ad Patrem, qui jam ^m mergis
laborat in conficiendis frugum acervis:
si tibi esset ⁿ negoti vis, diverteretur a-
nimus à *Venere*;

*Otia sitollas, periere Cupidinis
arcus.*

Incumbe diligenter lectioni Sacrarum li-
terarum; assiduis precibus, & crebris je-
juniis ferocientem carnem domabis; à
vino abstine, nisi sit vel dilutum, vel
^o edentulum; lege *Paulinas*, & *Seneca*
epistolas. Acol. Ego legere soleo ^p li-
teratas fictiles epistolas, in quibus literæ
sunt longè ^q cubitum inter combibo-
nes meos. Gly. O perditum adolescen-
tem! quàm præceptis ruis ad interitum,
sed ^r spissigradissimus es ad bonam fru-
gem; in virtutis tramite tardior es quàm
^s corbitæ sunt in tranquillo mari? An
pater te alit in Academia, ut sic corrup-
paris, cum in tenera ætate ad virtutem
formandus esset animus? Undè tibi sup-
petit pecunia? Acol. Mater mihi in-
dulget, sed nudius tertius in diversorio
meo ubi pernoctavi, ^t deglupta quædam
Mænas, quæ solet ⁿ arrâ emere pisa, è
pera sex coronatos aureos subduxit clan-
culum. Glyc. Multæ tales sunt vene-
ficæ,

tuas, ^o Verſutiores.
 hergis ^p Hoſpitibus
 ervis : tua , nullum aurum tibi ſuppeditarem prædam, i. e.
 tura præter q comicum. Matres plerunque argenti-
 corrumpunt liberos : ſed quid pater in- ſerunt.
 terea ? Acol. Ille ſemper monendo, & q I. e. fictum,
 minando r ravit, cum domi ſum ; cum adulterinum.
 abſens, per epistolam mihi ſolet conſu- r Ad ravim
 lere. GLYC. Sed videtur eumſe lavare clamat, rau-
 laterem, & oleum cum opera perdere : ceſcit.
 certè me miſeret illius, qui filium habet
 ingenio tam pravo præditum : Quid de
 te fiet, ſi hætenus *Veneri* & vino indul-
 geas, ſi ſtudia negligas, ſi parentis moni-
 ta ſpernas ? Quid reſtat, niſi ut tandem,
 omni flagitiorum genere coopertus, in
 crucem f ſuſtollaris ? Quare, me moni- f Sursùm tol-
 trice, redeas tandem in viam, dum tem- laris.
 pus anniq; ſinunt ; nunquam ſera eſt ad
 bonos mores via: adhuc potes & parentes
 exhilarare, & teipſum fœlicem reddere ;
 nam quiſquis ſuæ eſt fortunæ faber : &,
 quia juxta Proverbium, *Qui nescit viam ad*
mare, querat amnem comitem, en comitem
 tibi do, qui te & comitabitur, & deducet
 ad fœlicitatis oceanum. Sunt meditation-
 nes & ſoliloquia D. *Augustini*, ex his
 diſces cum Deo colloqui, qui omnis eſt
 conſilii, ſapientiæ, & bonitatis fons ;
 post-

postquam cum Deo crebris precibus contraxisti familiaritatem, incipies sapere cœlestia, & hæc omnia sublunaria despectui habere : nescis quantâ dulcedine afficietur animus ex rerum cœlestium amore & meditatione. A COL. Ego munusculum tuum recusare nolo ; perlegam, & periculum faciam, quàm vera sint hæc quæ narras. GLYC. Dominus Jesus faueat nostris conatibus, & secundos det successus.

COL. XVI.

E PERSA.

PRANDIUM.

Pædagogus. Discipuli. Puer.

- J**Am mensa consecrata est, accumbite ordine quisque suo ; qui major natu est asideat ^a princeps : Expedite cultros. ^a Primus.
- Ubi reliqui ^b coëpuloni vestri ? DIS. Nondum egressi sunt ludum. PÆDAG. An adeò ægrè divelluntur à libris ? I, ^b Coëpulses.
- ^c Non sciunt *Puer*, voca eos ad prandium : ^c parùm sapient ad genium ; debebant interesse consecrationi ciborum. PUER. Adsunt : dicunt se non audivisse vocem campanulæ. ^c Non sciunt quomodo genio satisfaciendum.
- PÆDAG. Tu ^d scelus puer, nonne hanc provinciam ^d Scelste.

provinciam tibi demandavi, ut tintina-
 pulum ante cibum pulares ? PUER.
 Non potui pulsare, quia ruptus est fu-
 niculus. PÆDAG. Dignus es ut fias
 præferratus, & f Tribunus vapularis.
 PUER. Certè hæc servorum militia me
 diu jam habet g exercitum ; h cata-
 pultis ulmeis satis assuefactus sum : uti-
 nam adessent i eleutheria, nam tædet me
 hujus k stabuli servitritii. PÆDAGOG.
 Tace, l nugipolyloquides, nisi vis ite-
 rum à prandio m subiculum flagri fieri,
 ut pistrinorum * civitates. Pu. Ergone
 n perenni-servus ero, & o ulmitriba
 perpetuò ? *Herculis* labores inferiores
 sunt meis. PÆDAG. p Frustum viri, &
 in nuptiis repudiosis nate : A prandio
 te manu mittam, sed primùm tergo tuo
 † erit ; nam postquàm Atrienſis tibi nates
 q expunxerit, foribus excludet, tunc r a-
 lienum cœnabis ; si hoc molestè feras, ti-
 bi licebit inducere injuriarum actionem :
 in hac re nolo s inconciliare, si libido
 est t cœpere. PUER. Spero te nolle me
 demittere nudum, sed u peculiaturum,
 cum hætenùs inserviando tibi jam fermè
 sexennium nihil x compendi feci ; for-
 tuna nunquam adhuc faculam lucrificam
 alluxit : plagas sæpe accepi, & logos, sed
 non

e Ferro vin-
 ctus.

f Ut occupe-
 ris in ferendis
 verberibus, ut
 Tribuni in mi-
 litia.

g Diu agitat
 & exercet.

h Virgis.

i Dies festus
 ob libertatem
 partam.

k Vitæ servitu-
 te trita.

l Qui multas
 nugas loque-
 ris.

m Subjici fla-
 gro.

* Ut ii qui in-
 colunt pistri-
 na.

n Semper ser-
 vus.

o Qui terit ul-
 mos in corio
 cum cæditur.

p Parve vir.

† Malè erit.

q Depilaverit,
 excoriaverit.

r Alienum ci-
 bum comedes

s Adversari.

t Incipere.

u Peculio or-
 naturum.

x Lucrifeci.

- non nummos. PÆDAG. Aquam è pu-
 7 Sub honesta^a nuce petis, & frustra y albo rete oppu-
 specie captas. gnas crumenam meam, neque poteris
 2 Vi extor- 2 exterebrare nummum. PUER. Quid i-
 quere. gitor vis faciam ? PÆDAG. Ut primò
 3 Tardum. vapules, dein, ut a bardum illud inge-
 nium exuas ; postideà, ut quod superest
 6 Infirmior. temporis servitutis tuæ, fide & taciturni-
 tate transigas : nam tibi fides est b sub-
 lestior, levissidus es, tipulæ non levius
 pondus. PUE. Remitte igitur hanc no-
 xam, & in omnibus rebus me tibi mori-
 gerum invenies : videbis me, c prognari-
 ter facturum officium ; nam non cupio i-
 4 Cadavero- terum incidere in manus illius d mor-
 sa facie. ticini Atrienfis, qui me non ita pridem,
 ob levissimam culpam, dolis duxit in
 e In laqueum. e transfennam, & virgis ulmeis tergum
 excoriavit. PÆDAG. Agè, remitto ; sed
 hac lege atque omine, ut ites pollicitis,
 & officium facias ; alioqui corio tuo in-
 vitabile malum excoques : intereà, f an-
 pullam huc adfer ex g apotheta, &
 f Oleareum h scaphium reple cervisiâ : agite, mî
 vas. Discipuli, edite, dum ventris i focula
 g Abaco. fumant : qui delectantur frigidis, sibi su-
 h Vas unde mant ; frigida enim æstate quibusdam
 bibitur. plùs arrident, & meliùs k oppectuntur :
 i Nutrimenta. hoc jus epicrocum tenue admodum est,
 k Manibus
 quasi pectini-
 bus carpuntur
 & discerpua-
 tur.

iuream esse decebat: quidam tamen ¹ Spissum, ut
 mallent hoc quod in ^m vesicam, quam ² Placenta.
 quod in ventrem it. Vide, *Puer*, an sit a- ^m Id est, liqui-
 qua in ⁿ scutris quâ temperetur vinum, ^{da} quàm soli-
 & ^o calamum injice vino. Tu, nepotu- ^u In vasis, in
 le, an mensæ incumbis? Sede erecto cor- ^o scutellis.
 pore: quid ita ^p turbicinaris? Festina ^o Odoratum.
 lentè, nè tangas ^q causeam inter eden- ^p Raptim vo-
 dum; nè pingui carniū inficias, nè ^q ras.
 ve capilli devolent in patinas. *Piso*, nolo
 te hic in mensa ^r vitulari, nè fortè mox ^r Lascivire.
 affleas: reverentiam volo in mensa & ^r Fleas.
 modestiam; qui secus gesserit se hìc, reji-
 ciendum censeo cum bobus in ^t bubi- ^c In bovine.
 lem. *Nugo*, quid nugaris? Hoc est pran-
 dium Pythagoricum, tibi tacendum est.
 Quid autem, quasi dominaster, sedes ^u au- ^a Lacertis sub-
 latus, & subnixis alis. At, *Dromo*, quis ^{latis, & mani-}
 crederet te esse tam ^x matulam, qui ma- ^{bus ad latus}
 nicis labra abstergas? An tibi deest man- ^{admotis.}
 tile? Quis potest ^y traloqui tuas impu- ^x Tam sordi-
 ritias? Hæc ^z collyphia palato grata ^{dum.}
 sunt: demiror Atriensem non ^a de- ^y A Principio
 stinavisse plura. *PUER*. Hodiè manè vidi ^{loqui.}
 in foro tria ^b sarraca horum plena, ^z Panes cum
 pretii tolerabilis; erant etiam ^c collyriæ, ^{recenti calco}
^d strethea, ^e coluthæa, aliâque com- ^{mixti.}
 plura, quæ tamen ille nolebat emere, li- ^a Emisse.
 cèt vili pretio oblata. Si, Magister, ille ^b Vehicula.
 tam ^c Panes oleo
 conpersi.
^d Quincez,
^e Anglicæ.
^c Tragemata.

tam notus esset tibi quàm mihi ; si scire
 quibus modis te fallit, statim exigeres e
 um ex ^f decuria : solet ^g astu tibi im
 ponere. PÆDAG. Tace, nebulo ; tūc
 hætenus discis ^h quadruplari ? Tibi fi
 dem neutiquam adhibeo, cum hætenus
 te in manifesto deprehenderim menda
 cio, quando non ita pridem eum apud
 me accusares ⁱ incubatus, quo vitio
 nullum detestabilius. Quidam est hu
 jus flagitii reus, jam in ferreis catenis,
 unà cum fele ^k virginariâ ; cras, ut au
 dio, passuri sunt vivicomburium. PUER.
 Imò unus eorum hætenus Orcum adiit.
 PÆDAG. Quomodò hoc contigit ? Pu.
 Dicunt custodem carceris pecuniâ corre
 ptum, illi bibendum dedisse, quod nun
 quam eum ^{*} transiit. PÆDA. Audisne
 pultari ostium ? Vide quisnam sit. Pu.
 Est tabellarius quidam, qui dicit se attu
 lisse ad te ^l abietem obsignatam ; est eti
 am alter circumforaneus saltator, qui
^m passerem marinum habet ostendendum
 nummo ; dicit etiam se saltare velle ⁿ sta
 ticulum. PÆDAG. Apagè otiosum ven
 trem ; hujusmodi sunt oneri, non usui
 Reipublicæ : jube ut honestæ alicui voca
 tioni se applicet, quâ victum & ami
 ctum sibi quærat, utque laboret officiis

^f Ex officio,
 ex dignitate
 expelleres.
^g Callidè.
^h Delator esse

ⁱ Pædicatus.

^k Raptore vir
 ginum.

^{*} Venenum.

^l Epistolam
 abiegram.

^m Struthio-
 camelum.

ⁿ Choreæ ge
 nus statarium.

pietatis, quibus cibum ° perennitatis ° Perennem.
 adipiscatur. Heus, tu *Corydon*, qui sedes p In sella se-
 in p hemicyclo, quid tibi vult illa q o- mirotunda.
 scedo in mensa, & r pandiculatio? Pu q Oscitatio.
 tāsne te jam in caula versari? Sede cor- t Membrorum
 pore erecto, non verò, ut soles, r obsti- r Cello rigi-
 po capite, aut t cernuus. Tu verò, u *Lon- do, & capite
 furio*, sedes quasi x pterugodes esses aut in alteram
 alatus: admone *Pumilionem*, vicinum partem incli-
 tum, ut dextrâ utatur, non sinistrâ, nè nante.
 scæva, vel scævola vocetur. *Puer*, ef- t Pronus.
 funde in scutellam hanc plus aceti ex u Ineptè lon-
 y nimbo vitreo, & reple z ooscyphium gus.
 illud cervisiâ lupulatâ; operculato culul- t Cui scapula
 lum istud quadrâ vel orbe, nè pulvis se extant.
 immisceat potui nostro, aut incidat ara- y Vas vitreum
 nea. Ubi sunt oculi tui, Furcifer? Tū angustî oris.
 ne a patus es? Nōne vides deesse hîc z Poculum
 vinum? An omnes orcas & serias rele- oblongum, in
 vimus? Accipe ocyûs b epistomium & ovi formam.
 c siphunculum, & perforato recentem
 cadum aut cupam; nam hoc vinum quod
 imbibimus videtur meo palato subaci-
 dum esse: subjicito excipulum, nè quid
 liquoris inter promendum pereat; aufer
 hoc oxybaphum seu acetabulum, tolle ca-
 tinos, lances, & paropsides ordine; mitte
 enophorum in d aquinarium, ut refri-
 geretur vinum; appone fructus & c hy-
 potrymmata.

d Vas aquari-
um.

e Bellaria sac-
carata.

f Grandia,
parva, præco-
qua, &c.
g Anglice,
Ducene Ap-
ples: Mustea,
St. Johns
Apples.
h Pear-war,
Dens.
i Apricoches
k Raspices.

potrymmata. Hortus noster suppeditat omnia pomorum genera, f decumana, nana, præcocia, serotina, fugacia, mustea, chrysomela, sanguinea, g claudiana, pyra h volema, regia, persica, i armeniaca, cerasa, pruna, nuces, avellanos, basilicas, mora, castanea, fraga, sorba, k mora rubi, ficus, mespilla, racemos, uvas corinthiacas, crispas, &c. Fueri, si pransi estis, surgite reverenter à mensa; agite gratias, & deambulate in viridario, donec campana vos in scholam revocaverit; nè autem ambulate in sole, nè forte causus vos corripiat, aut cephalia, aut odontalgia.

COL. XVII.

E RUDENTE.

Georgus. Alimns.

a Multò minùs.
b Quæ exanimant.
c Crispantia, trepidantia.

SI hæc vera sunt quæ narras, ego nolo Svehī equo ligneo per vias cæruleas. ALIM. Immò, a nimio minùs narraui quàm sunt; nescis quot b exanimales curæ comitentur vitam nauticam. GEOR. Multa præ timore c corusca fabulatus es. ALIM. Ex his quæ audivisti conijcere potes quàm formidabilis sit navigantium vita, quantisque periculis obnoxii sunt d conchy-

ditat
ana,
mu-
udi-
ar-
nos,
rba,
s, u
i, si
fa;
rio,
ve-
orte
o-

olo
as.
avi
cu-
R.
us
re
m
nt
y-

d conchyta & hamiota. GEORG. Mihi
nunquam arrisit piscatus, nec hamatilis,
nec saxatilis. Gula & avaritia coegerunt
homines se *Neptuno* committere. Cur
Deus e disparat mare à terra, & f scam-
mosum pecus ab hominibus & quadrupe-
dibus, si fas esset homini impunè navigare?

Nequicquam Deus absceidit

Prudens oceano dissociabili

Terras, si tamen impia (vada.

Non tangenda rates transiliunt

ALIM. At Deus docuit *Noahum* navi-
gandi artem: ipse *Christus* etiam sæpe na-
vem conscendit, & g proreta docuit
populum; sæpe mare Tiberiadis trajecit.
Sine navigatione non potuerunt Indi
cognitionem Evangelicam h apisci; nec
nobis possibile fuit i fruisce commodis
illis, quæ utraque suppeditat India. Na-
vigationis beneficio habemus medica-
menta k cathartica, cardiaca, therapeu-
tica, quæ nostræ regiones ignorabant.
l Maguderis, teste *Dioscoride*, *Theophra-
sto*, & *Galeno*, sugillatis, strumis, tuber-
calis, schiadicis, & veneno infectis con-
ducit; ut nihil dicam de reliquis, nec de
earum artium cognitione, quas ab exte-
ris gentibus didicimus. GEORG. At in-
vecta sunt exoticis cum mercimoniis il-

d Qui conchas
legunt, & pi-
sces capiunt
hamo.

e Separat.
f Pisces.

g Qui stat, aut
seder in prora.

h Adipisci.
i Frui.

k Purgativa,
cordalia, Gna-
tiva.
l Radix laser-
pitii.

l 7r

^m Capacibus
poculis, instar
urnæ.

ⁿ Supplicati-
onum.

^o Subnigra.

^p Comptæ, &
nitidæ, expo-
sitæ paganis,
seu rusticanis
& urbanis.

Pollucere, ad
Herculis sacra
pertinet.

^q Adipiscun-
tur.

^r Apparatus
opipari.

^s Ludibrio
habitos.

^t Legum ru-
ptionem.

^u Edacibus :
Manduco eti-
am fuit effi-
gies ridicula
in pompis fer-
ri solita.

^z Interim
floccum non
dederint. Cic-
cum est mem-
brana mali pu-
nici distin-
guens cellulas
^y Perz ex sac-
co.

^z Præcipites.

larum gentium vitia ; nempè, ebrietas,
idololatria, gula, superbia, &c. Didici-
mus à Germanis & Græcis bibere ^m a-
nincaïs ; à Romanis superstitiosa ⁿ sup-
pliciorum genera habemus ; ab Italis di-
dicerunt nostræ fœminæ corpora ^o sub-
vulturia cretâ & cerussâ pingere, ut ap-
pareant ^p polluctæ & pagis & urbibus.

Multi sunt, cum domum redeunt, qui
nullum alium suæ peregrinationis fru-
ctum referunt, nihil aliud mercedis ^q in-
depiscuntur, nisi peregrinos modos
^r pollucti in ædibus, & luxuriæ in vesti-
bus ; &, quod pejus est, invehendo novas
opiniones, seditionis ignem conflant,
religionem, & viros pios ^s ludos pessi-
mos demittunt ; ^t legirupionem faci-
unt, rem suam in scorta, & in eos qui se
locant pro ^u manducis miserè effun-
dunt : si autem ab his quid roges, quod
in pauperes, aut alios pios usus erogetur,
^x ciccum non interduint. Quidam ni-

miâ *Veneris* & vini intemperantiâ helle-
borosi fiunt ; parasiti eos exugunt, ut pe-
nicillus novos exugeri solet ; sic ut ^y sac-
ciperiâ à parentibus relicta distenta, sta-
tim exinaniant, & se ^z præcipes in om-
nem miseriam repellunt. Præterea, no-
vum morbi genus ex America, veteribus

inco-

incognitum, in nostram patriam inventum est. ALIM. Hæc vitia, quæ narras, non imputanda sunt navigationi, sed navigantium corruptis moribus; sunt enim quædam ^a flagitii flagrantia, quæ ^a Flagitio flagrantia, peregrinatione non redduntur meliores, nam

*Cælum, non animum mutat qui
trans mare currit.*

Si imperitus, aut malus medicus occidat hominem, an propterea damnanda est Medicina? Non omnes qui navigant erga patriam se ^b impiant. GEORG. At ^b In patriam impii sunt. *Neptunus* periculorum plenus est,

*Qualia multa marinante
patiuntur in alto?*

Quot sunt, qui non solum in mari ^c e- ^c Bona perdunt. ^d Exportatio luunt, quibus mercium ^d exagoga raro salva venit; qui non tantum bonorum, sed vitæ etiam jacturam faciunt? ALIM. Fateor:

Plurima nam latus tristia pontus habet;
divinum tamen imperium non minus cernitur in mari, quam in terra. Nonne *Christus* imperavit undis & ventis, cum discipuli exclamant præ timore submersionis,

*Præsentemq; viris intentant
omnia mortem?*

Non solum in magnis tempestatibus ex
 e Nave pesca- mari in portum e salute horiarum redeo,
 toriam salvam. sed etiam praeter spem Deus me saepe
 f Compotem f compotivit uberi piscatu. Quoties
 fecit.
 g Navis penes g gaulum meum fluctus adfyrtes & vada
 rotunda, & affixit, ut piscator *Polypum*? Quoties ci-
 poculum ad stellam h caudeam in mare dejicere, &
 hujus formam. i Ligneam. malum ad thecam usque i explicare co-
 i Exsecare. actus sum? Ego tamen precibus k hosti-
 k Precum ho- atus incolumis evasi. GEORG. Quot an-
 stis instructus. nos piscaturam exercuisti? ALIM. Penes
 1: qm 5:

1 Tres annos me 1 trimum secum ad mare duxit, &
 natum. jam implevi annum septuagesimum. Sa-
 m Servitorem. pe aceto & sale pransus sum. sine pulmen-
 n Comitatus sum, cum to bono: jam ultra quinquaginta annos
 usus sum, cum duram m servientiam toleravi, saepe mi-
 mihi non fue- hi colaphos in cerebro abstruxit herus,
 rat copia. quos sine murmurillo passus sum; n co-
 o Dentibus miter enim a me facta sunt, quod non co-
 orbavit. pia valebat. Semel mihi malas o edenta-
 p Quem pugi- vit; saepe me fecit follem p pugillatori-
 les pugnis ca- um, & pugnis incurfavit: spatio decem
 dunt. annorum ulmeam q virgidemiam in me
 q Quasi vir- infumpsit; habeo in tergo adhuc r of-
 garum vinde- fermentas multas, adhuc tamen vivo &
 miam. vigeo, & tyrannus ille jamdiu in orco
 r Vibices ver- computruit. GEORG. An non hero tuo
 berum obla- nomen fuit f *Silennus*, admodum t statu-
 tas. Offerru- tus,
 menta sunt
 quae offerun-
 tur.
 f Id est, simis
 naribus, instar
Sileni.
 e Staturae ma-
 gnae.

tus, qui ^u tegillum gestare solebat? Habi-
 tabat in platea regia, è regione ^x aulae
 extaris. AL. Ille ipse fuit. GE. Memini
 olim furem illi furripuisse clanculùm
 magnam vim auri, y seorsùs in pasceolo
 absconditam. ALIM. Vera narras; ille
 fur postea apprehensus, missus est in ^z co-
 lumbarium, & exinde actus in crucem fu-
 it. GEORG. Sed quomodo Acheruntem
 petiit herus tuus? ALIM. Non ficcâ mor-
 te, nam occisus est à combibone quodam
 ebrio, qui ^a epichysin in cerebrum in-
 pegerat, ob nescio quæ jurgia inter eos
 nata super vino. GEORG. Hic est fructus
 ebrietatis; neque immeritò vocatur *Bac-*
chus crudelis, & vinum dicitur carere cla-
 vo. ALIM. Herus meus, *Silennus*, huic vi-
 tio fuit totus mancipatus; nam nunquam
^b ficcè petebat lectum; immò, sæpe gra-
 vante crapulâ pulmoneum vomitum vo-
 mebat, & vinum sine modo haustum fre-
 quenter alvum ^c prodisparavit, nec un-
 quam habuit oculos ficcos à lippitudine.
 GEOR. Ebrietas est omnium penè mor-
 borum parens; sic etiam rixarum, cædi-
 um, inopiæ, &, quod pejus est, ipsius ani-
 mæ, & temporis jacturæ. A. Rectè, cum ex
 ebrietate nascantur tot incommoda, nul-
 lum tamen vitium difficiliùs curatur.

^a Cucullum
ex scirpo fa-
ctum.

^x Olla in qua
coquebantur
exta.

^y Seorsum in
sacculo ex a-
luta, seu molli
corio.

^z Locus seu
foramina un-
de malefici
colla exerunt.

^a Anglicè,
A flagon.

^b Sobriè.

^c Dissolvit,
distraxit, di-
storsit.

GEORG. Verum; sed hoc fit nimia impunitate; si enim parentes, & magistratus severius animadverterent in ebrios, pauciores huic vitio dediti essent. ALIM. Quomodo possunt hi severè illud in aliis punire, quod suo exemplo comprobant?

*Turpe est doctori, cum culpa
redarguit ipsum.*

Certè, si mihi esset filius vino captus, aut servus, ego sobrios redderem circumvinciendo in virgis ut ^d myrteta, aut messem in ore facerem ^e mergis pugnæis.

^d Ut myrteta vincuntur juncis.

^e Dentes excuterem pugnæis. Mergæ furculæ sunt.

GEORG. Utinam Sequester esses, aut Censor in villa nostra, ubi ebrietas regnat penè quotidie, sed præcipuè diebus Dominicis, atque etiam actionis rei divinæ tempore. ALIM. Nullasne leges habetis adversus talem profanationem?

GEORG. Habemus leges, sed sunt quasi ^f tramæ putridæ, seu aranearum telæ; pastores etiam non cessant Dei judicia in tales denunciare, sed eorum verba sunt

^f Putrida fila.

^g Instrumentum quo aures tinnunt.

^h Nè putes, nè censeas.

ⁱ Cœperimus.

^g tinnimentum auribus: nè ^h postules juniores obtemperaturos legibus, nisi nos, qui provectioris ætatis sumus, ⁱ capsumus, bono nostro exemplo, viam præire. Sed quid interea factum est homicidæ?

ALIM. Ille ad aram *Veneris*, tanquam ad asylum

asylum confugerat : sed ^k *Vulcanus*, *Ve-*
neris adversarius, eum inde depulit ; mox
 capitali supplicio affectus est. GEORG.
 Sed ad propositum revertamur ; cum tot
 maris incommoda scias,

^k Quia igne
 & fumo re-
 movebantur
 ab ara Vene-
 ris qui eam
 amplexi sunt,
 quos vi avel-
 lere inde nefas
 fuit.

— Cur te

Expertæ toties tam malè credis
aqua ?

Nónne piscator ictus sapiet ? ALI. Scio
 Deum habere

— *imperium pelagi, sævumq; tridentem*,
 nihilque posse ibi contingere sine ejus
 providentiâ ; neque immuniore esse à
 morte illos qui in terra habitant, quàm
 qui in mari navigant. Decet ut quisque
 Spartam quam nactus est colat : ad pesca-
 turam vocatus sum, hæc mea est Sparta ;
 neque in hac meum solùm commodum
 specto, sed reipublicæ utilitatem, quæ
 sine piscatione & navigatione subsistere
 aut florere nequit. Nónne Deus potesta-
 tem homini concessit in pisces maris, æ-
 què ac in quadrupedes terræ ? quare nè
 mireris si toties *Neptunum* repeto. Non
 mediocri afficior voluptate, cum video

— *tot millia gentis*

Squamigera tremulâ per stagna
liquentia caudâ

Exulsantia ; —

— *tot monstra ingentia, & horrida visu,
Veliferas circum puppes, tot
grandia Cete,
Dum fingunt molles vitreo sub
marmore lusus.*

GEORG. At vos nautæ nunquam per-
¹ Invitaveritis. suasionibus vestris ¹ invitâssitis me ut
animam ventis committam, doloso con-
fusus ligno,

— *digitis à morte remotis
Quattuor, aut septem, quâ sit
latissima tæda.*

^m Dignum. Ego illum ^m donabilem infortunio esse
cenfeo,

— *qui vult illi confidere monstro,
& se credere fallacibus austris,
Cum cœlitoties deceptus fraude
sereni est.*

ALIM. Ego novi genus hominum esse,

— *quod Attalicis conditionibus
Nunquam dimoveas, ut trabe Cypriâ
Myrtoum pavidus nauta secet mari.*

ⁿ Aquam me- Sed ⁿ hydrophobi isti nimium diffidunt
tuentes. Dei providentiæ aut potentiæ,

*Qui mulcere potest fluctus, &
tollere vento;*

qui

qui potuit *Paulum*, licèt navi fractâ, incolumem tamen cum sociis in littus exponere. GEORG. At ego juramento me obstrinxi, nunquam me navigaturum. AL. Omnis temerarii & illiciti jurisjurandi debet fieri o gratiâ : sed mihi properandum est ad p naupegum, ut navim meam q orariam reficiat, & lembum, nam fori reparandi sunt, & in r modium novus malus inferendus est : præterea, commissuras navis f ferruminare oportet musci comâ. GEORG. Nónne soles sentinare navim ? ALIM. Sæpissimè ; alioqui actum esset de navi & vectoribus, cum per rimas marina aqua inbibitur : propterea in quâque nave t antlia est, quâ exinanitur nautea, & aqua aliquando per rimas fugitur, quandoque per u columbaria erumpit. GEORG. Sed quomodo adversum æstum superare potestis remis ? ALIM. Velis etiam utimur ; est enim in unaquaque nave x acatium seu artemon, y dolon, z thoracium ; præterea, si languefcit ventus, siparum : adjicitur etiam infimæ veli parti orthiax, tanquam appendix. Pedem habemus ad transferendum velum, quo etiam utimur ad danda & deducenda carbasa ad obliquandum cursum : habemus clavum quo gubernatur navis ;

o Debet remitti Juramentum.

p Navis fabricum.

q Quæ oram legit.

r Locus est in quem malus immititur.

f Infarcire stuppa.

t Machina haustoria.

u Foramina, per quæ remi emittuntur.

x Majus velum

y Minus velum ad proram.

z Velum in summo malo.

^a Quo fundum maris exploramus.
^b Vexillum est in summo malo.
^c Dens aratri.
^d Curvamen.
^e Manica.
^f Ligo exscindēdis dūmetis.

navis; sunt conti & trudes quibus naves vado inhærentes impelluntur, ut nihil dicam de anchoris, ^a bolide, ^b aplustri, pyxide nauticâ. GEORG. Hæc vocabula mihi non minùs formidabilia sunt, quàm ipsum mare; novi quid sit ^c vomis, ^d buris, ^e stiva, pala, ligo, sarculum, ^f runcina: quare vale; sulcato tu

—*vada salsa carinâ,*

ego in plauistro meo domum navigabo.

COL. XVIII.

E STYCHO.

HERUS. SERVUS.

^a Singulis mensibus, ut quotidie.
^b Admonerem loris.

^c Nequior.

^d Quæque tu-
 pellex.

^e Audis, capis
 mea dicta.

^f Parvum.

^g Libertatem.

^h Fecisses tristem.

SI jure tecum agerem, & pro meritis Stuis, ^a quot calendis commonefacerem te tui officii ^b monumentis bubulis? SER. Quare, mi *Here*? Quid feci, aut commerui? HER. Quia nemo te ^c nequitior est, nemo magis socordiae & ignaviae deditus; nam in æde mea, cum ^d quicque supellectilis nitescere debeat, omnia situ, rubigine, & pulvere obducta jacent: quotidie Sol radiosus superat sese ex mari, priusquam tu à nido divelli potes; neque unquam meis dictis es ^e auceps auribus: emi te puerum ^f pauxillum; brevi ^g eleutheriam tibi daturus eram, nisi me perversis tuis moribus ^h affecis-

fecisses ægrimoniâ. SER. Utra conditio hominis, servi an asini, sit i pensior, me adhuc latet : nam asini aut equi, postquàm lassi redierunt domum, deducuntur in stabulum, iis substernitur fœnum, & avenæ præbentur, fricantur, pectuntur, & aqua munda potanda exhibetur ; at nobis servis, licet assiduis laboribus k perbitit medullas lassitudo, nihil expectandum est præter jurgia, famem, & verbera : decem jam annos tibi inservivi, & cum decuma pars *Herculi* l pollucea offerebatur, me tamen fames ex m semine elephantii opprimit, quasi fame natus essem. n Quærito explementum inanimentis, sed frustra : satur quidem fieri licet ad nauseam usq; plagis, sed non cibus ; cum tu interea unctionibus o malacis, & crapulariis indiès utaris, cibum opiparum contruncas, lavaris in p pyelo, œnopolia & cauponas frequentas, eò cum combibonibus sæpe q condicis in symbolam ad cœnam per me, quando mihi interea cum muribus jejunandum sit domi, ubi citiùs onerabo gulam potione r vinceâ quàm vineâ. HER. Tûne, carnifex, audes *Herro* exprobrare ea quorum ipse reus es ? *Clodius accusat mæchos ? Catilina Cethegum ?* Nemo s disertim te uno mendacior, & edaci-

i Sit melior,
ponderosior.

k Consumit.

l Opipara
pars ciculentorum.
m Decennis.

n Sæpe quero
explere inaniam.

o Mollibus, &
crapulâ laborantibus datis.
p In vase balneario.

q Denuncias
per me. datâ
symbolâ, te
ad cœnam il-
luc venturum.
r Laqueo, à
vinciendo.

s Planè, cer-
tè.

* Obfirmato
animo urgebis
* Vanalem.

* Oculis acu-
tis & serpen-
tinis exquiris.
y Prodiisti
frustrâ. Futile
est vas vestale,
lato ore, fun-
do angusto.

* Numerâsti.

* Non pendi-
tis tributum
quod publica-
ni conducunt.

a E vasis ficti-
libus.

b Vas aquari-
um anatum.

c Edens solus.

* Vinum de-
fecatum.

d Ex patella,
aut hujus ge-
neris poculo.

edacior : Tûne * offirmabis adversum
nos ? Linguam tuam u venditariam ex-
scindam, & oculos illos quibus mea vitia
x excolubras. y Provenisti huc accusa-
tum me futile : tu quereris duram esse
fervorum conditionem, quum plerunque
hi multò suaviùs vivant quàm ipsi domi-
ni ; exules estis ægritudinis omnis, cum
animis nostris sæpe ægritudo obviàm est ;
tu z multâsti misérias fervorum, ego do-
minorum possum ; placidè dormitis sine
omni curâ aut molestiâ, nos sollicitudi-
nes etiam noctu vexant : quare,

Non possidentem multa, vocaveris

Ritè beatum. Vos non im-

penditis * publicum, ut nos, qui assidue
erogamus pecunias in usus publicos & pri-
vatos ; nostris enim humeris & rei dome-
sticæ, & rei publicæ cura incumbit : vos
bibitis è a Samiolis poteriis, nos è gem-
meis aut aureis, at propterea non est noster
potus vestro sapidior ; immò, plus sæpe
voluptatis & delectamenti capit mendicus
potans aquam è b nasiterna, quàm rex
c monotrophos hauriens * liquidum
Liberum, aut aromatiten ex aureo d tri-
blio, aut baliolâ argenteâ. Aqua illa pu-
tealis turbida, quam in fuga bibit *Dari-
us*, gratior fuit ejus sitienti & arido pala-

to,

co, quàm antea merum, vel ^e subme-
rum, quod pro ^f summo bibere solebat.
Suavius, & majore cum appetentia vefci-
tur Agricola suis ^g fabulis, quàm ego
perdicibus. Mallem inhibere ^h imperi-
um in *Libero* & in fontinali, quàm po-
pulis imperare. Suavius vivit ⁱ strategus
convivii, quàm dux & caput imperii:
Ille nihil metuit dum propinat sociis
^k decumo fonte,

— *neq; enim aconita bibuntur*
Fictilibus; —

sed hic venenum timet, cum pocula su-
mit gemmata. Nescis quibus curis & æ-
rumnis panniculus regii diadematis re-
fertus sit: licet innumeros habeat satel-
lites, qui eunt secundum ^l seipsum, licet
plurimos qui quotidie ^m occupant ferre
oscula adversum genua, quique ⁿ allu-
diant; quamvis ^o Sanibucinas audiat,
qui aures demulceant, non tamen à pe-
ctore *Mordaces* — *diffugiunt sollicitudines*.
An fœlicior est regis Turcarum condi-
tio, qui numerosum concubinarum gre-
gem alit, quarum osculis, quando libet,
amplexibusque fruitur, quarum suaviis
animæ suæ ^p falsura evenit, quàm vir
privatus, qui unicâ uxore contentus est?
Servire facilius est quàm imperare, & ars
artium

^e Aquâ dilu-
tum.

^f Largiter.

^g Parvis fabis.

^h Adhibere,
præesse vino
& aquæ. Fon-
tinalis est fon-
tium sacrum.

ⁱ Imperator,
dux.

^k Vino misto
cum decima
parte aquæ.

^l Post se.

^m Qui præ-
veniant illi
occurrere &
osculari.

ⁿ Alludunt,
adblandiuntur

^o Anglicè,
Players on
the dulcimers

^p Hæc in-
sultus falsus
redditur &
suavis.

¶ Saltationibus lascivis.
 † Lascivis.

‡ Diminuatur res.

† Releveritis, aperiveritis.

¶ Minui, consumi.

× Conciliatorum.

‡ Dimisso capite.

¶ An mortuus est pater?

Estne minus in natura uno quàm fuit?

artium regere homines ; quòd non ignorârunt illi, qui vitam privatam, imò servitutem prætulêrunt imperio, ut *Dioclesianus*, & *Carolus Quintus*. Præterea, memineris quòd qui in obscuro vitam agunt, si quid deliquêre, pauci sciunt : contrâ, in excelso degentium facta cuncti mortales novêre ; ita in maxima fortuna minima licentia est. Sæpe privati homines intersunt ¶ staticulis, & cantionibus † cinædicis, quibus interesse magistratibus non licet sine offendiculo. Se. At nihilominùs dura est servitus, durum est fame & siti premi, labore fatigari, verberibus cædi, in assiduo metu versari. He. Hæc quidem dura sunt, sed omnes non adeò discoli domini, nec omnes servi merentur tam duriter tractari : laborate obsequio & fide dominos mollire ; date operam nè ‡ vapulet eorum peculium ; nè † releritis horum cados & diotas, (ut facere soletis) illis absentibus, vos inebriantes, & permittentes integros dies sensim ¶ extabescere sine fructu aut labore. An putas te his moribus × obtenturum amorem *Heri* ? Quid stas mihi jam ‡ ut fungus imbri ? An † uno est patre minus quàm fuit, quòd subitò sic tristis appareas ? Utinam verè ex animo do-

doleres, & in servo corpore liberum animum gereres; sed certè omninò servus es, imò mancipium, idque tot dominorum, quot vitiorum quæ in te perpruriscunt ex unguiculis. In te situm est ex gravissima hac servitute vitiorum te in libertatem vindicare : sed hìc cogo sermonem abrumpere, nam me aliò avocant negotia ; cura ut nè quid in ædibus prætermissum sit horum quæ te monui, nisi cupias ut faciam ^a ob cædes ut catuli ludent. SERV. Dabo equidem operam ut tuis jussis morem geram.

^a Cruentum lulum, qualis est canum, id est, ut ad cruorem vapules.

C O L. XIX.

E T R I N U M M O.

Timothens. Chrysophilus.

ET pudet & miseret me tui, *Chrysophile.*

CHRY. Quamobrem quæso, *Timothee* ? TIM. Quia turpi-lucris cupidus es, quia animam, *Christi* sanguine em-

ptam & lotam, ^a lutilas. CHRY. Non

assequor quid velis. TIM. Quia flavo luto, quod Aurum vocant, te inquinās ;

dum non ^b pausas corradere opes, quas ^b Cessas-

^c albitudo capitis tui admonet mox re- ^c Canities;

linquendas. CHRY. Vellēsne igitur me locum in ^d porta quærere ? TIMOTH. ^d Mendicare.

Minimè

e Sine molestiâ & impensis.

f Avidam, ore aperto prædam captantem.

g Dedecora posteris.

h Ut moriantur, quibus est anima pro sale

Minimè verò, sed velim ut memineris modum esse in rebus; profusionem æquè ac avaritiam odi: Ut nollem te decoquere, more quorundam juvenum qui hæreditatem paternam e sine sacris adepti sunt; sic non laudo gentem f hiulcam, g honori posterorum vibices indelebiles, digniores ut h salillum animæ amittant, quàm ut vitali vescantur aurâ: inutilia sunt terræ pondera; semper hiant, Chamaeleontis instar, & semper esuriunt;

*Crescit indulgens sibi dirus hydrops,
Nec sitim pellit, nisi causa morbi
Fugerit venis. —*

i Avidus.

Nollem ut i cupes sis, semper inhians opibus, quas abscondis in tenebris, nam
*Nullus argento color est avaris
Abdito terris: —*

k Parcum.

l Fer auxilium. Ferentarii milites erant auxiliatores.

m Te obscurabis, nè honore afficiaris.

splendescere enim debet, ut ait ille, temperato usu; non decet te tam opulentum esse k immuniticum, sed facere tibi amicos ex iniquitatis mammonâ, ut *Christus* consulit. Si vicinus tuus egeat, sis illi amicus l ferentarius; si fuit in te munificus, par pari refer, benefacta enim benefactis pertegenda sunt, nè perpluant: si hæc non feceris, quamvis divitiis scateas, omnibus tamen odio eris, & m tute ponè te latebis, nè te inveniat honor.

CHR,

CHRY. At mihi aurum ⁿ ochetæ. TIM. Hic est mos divitum, simulare inopiam quando maxima est copia. Quæ ^o ipsonione tu, quæso, exactus es, qui pronuper magnam vim auri à patre relictum recuperasti? CHRY. Est mihi uxor admodum profusa, & insignis ^p dormitatrix: præstat habere domi ^q sectorem zonarium, quam uxorem tam prodigam. Cum hæc me ^r suaviis suis sagittatis percutit, auro emungit. Quantum mihi ^f disconducat, facile conijcere poteris hinc, quod tot alit ^t vestispicos, ^u fiabelliferas, ^x sandaligerulas, ^y cistellatrices: Mihi surripuit ex ^z apotheca ^a hypothecas quasdam vicinorum, quas apud me auro oppignorârunt; inter quas erant ^b condalia quædam gemmis ornata pretiosis. Suspicabar fures latebricolas irrepfisse clam in ædes, annuente ^c servo meo qui gerit tutelam foribus: eram in illum verberibus animadversurus ob tam ^d immanæ facinus; & sine dubio, bubuli ^e cotabi in eum crebri crepuissent, nisi ex ^f cacula quodam militari, inter cujus herum & uxorem meam parum decora intercedere solebat familiaritas, didicissem dominum suum ad egregiam meam uxorem, me rure absente, commeare solitum,

^a Periit, evanuit.

^o Quo pacto exactæ sunt à te pecuniæ.

^p Fallax, quæ simulat se dormire ut fallat.

^q Crumenifera.

^r Oculis instar sagittarum.

^f Incômodet.

^t Quibus est cura vestium inspiciendarum.

^u Quæ fiabellagerunt.

^x Quæ sandalia gerunt.

^y Quæ cistellas custodiunt.

^z Repositorio.

^a Anglice.

^b Pledge.

^c Annuli.

^d Janitore.

^e Immane.

^f Cortabui.

The last, or sound of the whip.

^f Ex servo militis.

g Libidinosus, luxuriosus
h A terendis
ferreis cate-
nis.

i Ejecissem.

k Telum ex
balista.

l Rem fami-
liarem peri-
isse.

m Qui vexet
& mordcat.

n Fulcimenta

o Solea:

p Aqua calida
ad bibendum
danda.

q Dum res est
recens.

r In memoria
labantur.

domumque redire auro onustum : at si
g campans ille incidisset in manus meas,
cruricrepidam fecissem, aut h ferrite-
rum ; i exædificâssem ex ædibus, ut k ba-
lista jacitur. TIM. Si hæc vera sunt,
quæ narras, non miror rem tuam l egis-
se animam : præstat domi alere m curcu-
lionem exercitorem, quàm uxorem ta-
lem. Sed vereor nè tu ipse, nimiâ tena-
citate & morositate, uxorem provoca-
veris ad profusionem & furtum, ut mul-
ti solent mariti : uxor socia est, non ser-
va ; — *anima dimidium tua* ;
vel corpus, cujus tu caput es : illa vinea
est, sis tu quercus, aut ulmus ; non ad op-
primendum, sed ad fulciendum : debes
subdere soleis n fulmentas, ut sint soli-
diores ; non verò titubandi occasionem
præbere. Bonis consiliis, sanctis præce-
ptis, pio exemplo formanda est, si rudis ;
sustentanda, si imbecillis, in pietatis cur-
su juvanda, non verò currenti surripien-
dum o solum : denique, amore tuo,
tanquam aquâ calidâ p thermopotan-
da. Siqua oritur simultas, q re recenti
sopienda est, nè à verbis ad verbera veni-
atis : omnes injurias debetis r memo-
riâ oblivisci. Si amorem uxoris malis
moribus perdidisti, debes suavitate, &
man-

mansuetudine ^f redipisci. Sed puto te ^f Recuperare
 nuper litigasse cum uxore. CHR. Qui
 scis? TIM. Res ipsa loquitur, nam ^t Oculi pugnis
 culicrepida es. CHR. Rem acu tetigisti,
 namque hoc stigma fero illius ^u Ab ea da-
 tum.
 aliquando enim non linguis solum emi-
 nus, sed manibus etiam & pedibus comi-
 nus inter nos bellum geritur. Si in ædi-
 bus meis quandoq; esses, putares cælum
 terræ misceri, aut mare cælo. TIM. Ego
 malletm degere in locis illis ubi alternæ
 arbores sunt ^x fulguritæ, quàm in ædi-
 bus illis ubi assiduò jurgia resonant &
 rixæ. CHR. Rectè; procul enim à Jo-
 ve, procul à fulmine; propterea statui
 uxorem repudiare: tibi autem gratias ha-
 beo pro salubri tuo consilio, quamvis
 fero & nihil profuturo; uxoris enim
 morbus adeò invaluit, ut medicamen-
 tum respuat: quare Romam petere de-
 crevi, est ibi consanguinitate mihi pro-
 pinquus quidam ex fungino genere,
 y capite se totum tegit; ab eo nullo ne-
 gotio procurabo divortium. TIM. Si ita
 animum induxisti, precor tibi iter fœ-
 lix; verùm desperato morbo adhibes de-
 speratum remedium. Vale.

^x Fulmine
 tactæ.

^y Ob latum,
 sc. gallorum;
 hic Cardina-
 lem intelligo.

COL. XX.

COL. XX.

ETRUCULENTO.

Philomathes. Amathes.^a Adhærens,
incumbens.^b Ploraret.^c Opes cum
vita.^d Meretrix
urbana, quasi
inclusa.^e Ad quod:
Antiquè.

SALVUS sit *Amathes*: Quid ^a patro-
 nus parieti stas tristis? Quid fles,
 quasi *Thetis* lamentando ^b lessum face-
 ret filio, aut victitares sinapi? AM. Hei
 mihi! utinam non esset tristitiæ causa.
 PHIL. Dic sodali, & olim condiscipulo
 tuo, quænam hæc causa est quæ te malè
 habet. AM. Vis dicam tribus verbis?
^c Habentiam, animamque amisi. PHIL.
 An igitur exanimis es? vel, An decedit
 anima in caligas? AM. Certè animam
 habeo pro sale. PHIL. Non es igitur
 insulsus. AM. Voluptatis *Circe* vene-
 ficiis quibusdam animam meam in suil-
 lam transformavit. PHIL. Nónne præsti-
 tisset ut *Photis* metamorphosin fecisset
 corporis tui, sic ut olim *Apulei*, in asini-
 num? AM. Sanè; nam ille animam re-
 tinuit humanam in corpore aselli, ego
 autem suillam mentem gero in humano
 corpore. PH. Sed cui tandem *Circe* tan-
 tum de te licuit? AM. ^d Clusinum quod-
 dam pecus, ^e ar quod incantamentis pel-
 lectus sum, nitidis vestibibus, suaviloquiis,
 pur-

purpurissatis buccis, pallulâ ^f insuaso ^f Colore
 infectâ, puto purpuram fuisse ^g è Sara, ^f splendido.
 quali utuntur ^h Suræ; præterea, ⁱ re- ^g A Tyro, à
 parcis suaviis, & dictis merè ^k nœniis, ^g Sar pitce:
 multisque aliis machinamentis *Veneris*, ^h Hinc ostrum
 blitea illa & lutea meretrix me pessun- ^h Saranum dici-
 didit, ossa omnia exhausit medullâ, & ^h tur.
 loculos pecuniâ. PHIL. Meretrices sunt ^h Syra.
 bonorum ^m hamaxagogæ, & ratio ac- ⁱ Non parcis.
 cepti scribitur meretrici ut ⁿ Acherun- ^k Inanibus
 ti; nulli ^o cleptæ adeò furcantur & har- ^l sermonibus.
 pagant ut illæ. AM. Utinam in hac ur- ^l Nullius u-
 be non esset musca meretricum, sic im- ^s sùs, ut herba
 muniore essent juvenes à scopulis illis ^l blitus, & vilis
 in quos plurimi impingunt, & jacturam ^u ut cœnum.
 temporis, valetudinis, fortunarum, & ^m Quæ bona
 ipsius animæ faciunt. PHIL. Fores me- ^u curribus au-
 reticum obsorbent quicquid venit intra ^u ferunt.
 pessulos. Mavelim ^p patalem bovem me ^p Parentibus
 hamaxari, quàm in tales incidere; novi e- ^p cornibus bo-
 nim plurimos qui mali examen college- ^p vem trahere.
 runt in ^q segestris, quibus ^r magnæ melli- ^q In lecti fra-
 næ est meretricio indulgere colloquio & ^q gulis.
 amplexibus, cum in fine nullum alium ^r Voluptati.
 referunt fructum, præter amarissimum ^r Id est, di-
 absynthium: nemo mihi creduit posthac ^r vinarum, &
 duarum rerum, quin si ^t publicius essem, ^r humanarum.
 lupas has & ^u tympanotribas, quibus ^t Edilis.
 hæc urbs abundat, educerem simul ad ^u Molles, ut
 K 3 x viros ^u Sacerdotes
^u Cybelles, qui
 gestabant
 tympana.

* Ad carnifices, seu loricarios, qui inter verberandum edunt tinnulum.

y Corripere, involarent.

z Comminuam.

a Vastro.

b Busto, seu sepulchro dandandum, omnium testimonio.

c Id est emptu, nexu, gula, seu empti-
onibus, obligationibus, emptulis perditus es.

d Parcus.

e Defraudare genium.

* Cum in fundum mittitur, contrahit finem seu laxitatem.

f Qui bona tuetur. Man-
stutor dictus, quasi manu-
tutor.

g Fructuosus, & manubiarum dator, non sincerus.

h Pane puro, & cribrato.

i Jactantia, & inanis gloriae plenae.

k Partus.

l Ahenis.

m Crebro petunt.

x viros tintinnaculos, ut verberibus concipilarent, & urbe ejicerent. AM.

Certè, si incidam in scortum illud quod me perdidit, hâc machærâ offatim z of-

fuciam in partes minutas, quæ a colubino suo ingenio, & mellitis verbis, me b confessum busteum reddidit. PHIL.

c Emtu es exungula. AM. Imò coactus paupertate, d parcipromus factus sum,

& e genio belligerare disco. Nullæ mihi jam cœnatæ noctes Veneri aptæ, ut

olim; cogor cum reti, quando * pessum abiit, abducere finem, & vela contrahere,

— quondam nimium secundo

Turgida vento.

Non est jam opus f manstutore, bonis meis dilapidatis; nec est mihi amicus ul-

lus, saltem g manubiarius. Qui eductus e-

ram h setanio olim, jam contentus sum fur-

furaceo & atro pane: omnes meæ deliciae i compasticae in fumum abierunt. Domi

habeo uxorem valetudinariam & egestate oppressam, cui k partionis tempus in-

stat, quæ solita erat gestare annulos aureos, jam l henis gaudet, à qua famelici

liberi m increbrant panem, cum nè vel turundum, aut micam habeat quam da-

i Jactantia & inanis gloriae plenae. Κοιρανίζω, est nimium

arrogare. k Partus. l Ahenis. m Crebro petunt.

net.

net. PHIL. Miseret me tui, non solum
quod ex summis opibus in extremam
pauperiem incidisti, verum præcipue
quod *Amathes* sis, & nullam artem cal-
leas quâ possis tibi victum & amictum
parare, cum quævis terra alat artem. Li-
terarum cognitio tam necessaria est, ut
sine ea nihil possis ⁿ exefficere. AMAT.
Miserâ experienciâ didici quid sit juven-
tutem otiosè terere : cum ego studiis in-
cumbere debueram, uxorem ^o ambitu-
riebam; tu interea restitor desidebas inter
Musas : hinc jam divitiis affluis, ego in-
ediâ & pauperie confectus sum. PHIL.
Memini, cum essemus condiscipuli, præ-
ceptorem dicere solitum te

ⁿ Exatè fa-
cere.

^o Ambire vo-
lebam.

— *ad morem discincti vivere Natta.*

AM. Haud sanè fuit illi inexpertum

— *curvos deprendere mores*

puerorum, quibus ostendere solebat lite-
ram illam quæ ramos diducit Samios ;
me volebat Socratico suscipere sinu, sed
ego non curabam

*Esse quod Arcefilas, arumnosiq, Solones
Obstipo capite & figentes lumine terram,
Murmura cum secum, & rabiosa
sientia rodunt.*

PHIL. Quia tu sprevisi sapientes illos,
propterea honores & opes te spernunt ;

9 Argutim.

hinc est quòd jam cogaris mordere tuni-
catum cum sale cæpe, & sorbere panno-
sam facem morientis aceti. AM. Certè
tu mordaci vero mihi auriculas radis;
p futatim differuisti de meo infortunio,
deque literarum inscitiâ, quæ omnis meæ
miseriæ causa est: utinam obtemperâssem
præceptoris & parentum monitis, quæ
in me, tanquam in vas pertusum infude-
runt. Sed quid dicam? Si fuissent in me a-
liquæ bonæ indolis aut virtutis scintillæ,
sine dubio tot sanis consiliis & monitis,
tanquam flabellis aut folliibus, excitatæ
essent, & disciplinæ fomitem arripuis-
sent: sed ego omnia sapientum seria meo
ludo posthabui; mihi magis erat in voto
scire

Quid dexter sentio ferret; —
vel, — *damnosa canicula, quantum*
Raderet angustæ collo non fallier orca,
quàm studiis incumbere, aut magistri ser-
monibus aures bibulas præbere: quare,
meo exemplo, discant studiosi,

Dum vires anniq₃ sinunt, tolerare laborem,
& in juventute bonas literas, tanquam
senectutis viaticum sibi comparare;

Dumq₃ iter ambiguum est, & vitæ
nescius error,

Deducit

Deducit trepidas ramosa in compita mentes:

supponant se piis & doctis præceptoribus, ut, horum operâ, tanquam agriculturalium, solum animorum subactum, disciplinæ & scientiæ semina recipiat, quæ in florem & fructum Reip. & Ecclesiæ utilem tandem erumpant. PHIL. Gaudeo te vitæ ante-actæ tam seriò, licet serò, pœnitere: agè, quia advesperascit, eamus ad me; pernoctabis, si placet, cum meis laribus, est enim, Deo gratia,

— *mihi rure paterno*

Far modicum, —

— *purum & sine labe salinum;*

è dapibus inemptis tibi parabitur convivium: sed Atriensem meum huc advenientem video. Quid ¶ illi exitio est? ¶ Quid exit. Præcedam; tu me lento gradu sequere. AMAT. Imò, te sequar passibus æquis, nam fames non patitur lentas moras; mihi jam panis ¶ autopsyri frustulum ¶ Cibarii, seu secundarii. gratisimum esset, cui olim Lucrina conchylia, rhombi, & scari, imò atra avis, & Attagen Ionicus erant fastidio; qui tot comestationes, & ut ille ait, seras ¶ Postcœnia. pidipnidas paravi, cui mustaceus & latente palmâ prægrandes ¶ Palmarum fructus. caryobides cadebant;

Cui

* Farcimen
ex suilla car-
ne.

* Ex jecore
porcino.

* Aves rubras
habentes alas.

* Furfuraceus
panis, seu
confusaneus.

* In cibum
militarem.

*Cui venit u botulus medio vel
tempore brumæ,*

*Extra, & candiduli divina x tomacula porci,
Atq; illata meis mensis scriblita secundis:
Jam liceat pasci filiquis & pane secundo.*

Valeant scarorum jecinora, pavonum
cerebella, linguæ y phœnicopterum, &
murenarum lactes; jam beneficio famis,
optimi condimenti, sapidior palato meo
z syncomistos erit his omnibus deliciis,
tragematis, aut bellariis. PHIL. Sanè
præstiterit cum Arcadibus vesci glandi-
bus, aut cum ophthiophagis, serpentibus,
aut cum agriophagis, pantheris, & leo-
nibus, quàm cum hujus sæculi lurconi-
bus, ingurgitari suavissimis eduliis, qui-
bus adversa corporis valetudo procura-
tur, & divina ira in universam patriam
accenditur: hinc meritò justissimus De-
us pontificales nostras dapes, adjiciales &
dubias cœnas, epulâsque faliâres in a bu-
cellatum convertit: nè ergo mireris si
milites

*Jam panaria, candida q; mappas
Subvectant, epulasq; lautiores.*

FINIS.

O B S C U R I O R U M V O C A B U L O R U M, E T P H R A S I U M E X P O S I T I O.

Ex Amphitryone.

Lumbifragium, *i. e.*
Lumborum fractura.

Exoffatus, *i. e.* offibus
privatus.

Primo coetu, *i. e.* coitu.

Occillo, *i. e.* frango.

Ire secundum, *i. e.* po-
nè sequi.

Numerò, *i. e.* citò.

Impliciscier, *i. e.* impli-
cari.

Mortui boves, *i. e.* ver-
bera coreacea.

Doli confuti, *i. e.* ficti.

Cerrati, *i. e.* lymphatici.

Illac noctu, *i. e.* illa
nocte.

Diverbium, *i. e.* prover-
bium.

Nocturnus, *i. e.* noctis
deus.

Præ quam, *i. e.* præ co.

Uxor usuraria, *i. e.* con-

cubina.

Delinire, *i. e.* decipere.

Locus lectus, *i. e.* lecti.

Nè creduis, *i. e.* nè cre-
das.

Auctare, *i. e.* augere.

Ad mortem datus, *i. e.*
occisus.

Ingratiis, *i. e.* ingratis.

Invitè frustrari, *id est*,
fascinare.

Ætatem prius, *i. e.* diu
antè.

Blatire, *i. e.* balbutire.

Impercere, *i. e.* parcere.

Testiculari, *i. e.* testes
inducere.

Jugulæ, *i. e.* Orion.

Ex amuffim optimus,
i. e. omninò bonus.

Vesperugo, *i. e.* hespe-
rus.

Nè perduis, *i. e.* nè per-
das.

Vergilix, *i.* Pleiades.

Supè.

Obscuriorum phrasium expositio.

Superius coenaculum, <i>i.</i>	Lucifcat hoc, <i>i.e.</i> accen-
Coelum.	datur lumen.
Afflictim amare, <i>i. e.</i>	Tuatim, <i>i.e.</i> tuo more.
vehementer.	Litigium, <i>i.e.</i> lites.
Quis fuit, <i>i.e.</i> fiet.	Si occepso, <i>i.e.</i> si incœ-
Seminare filium, <i>id est</i> ,	pero.
gravidam reddere.	Constat, <i>i.e.</i> conflatur.
In tranquillum confer-	Animam puteo intertra-
re, <i>i.e.</i> tranquillare.	ho, <i>i.e.</i> aquam haurio
Quid curatio est, <i>id est</i> ,	totam.
quid curas.	Androphonus, <i>i.e.</i> viro-
Socienus, <i>i.</i> socius belli.	rum occisor.
Clueo, <i>i.</i> claresco bello.	Arguropeza, <i>i. e.</i> argen-
Expugnassere, <i>i.e.</i> ex-	tipes.
pugnare.	Exantlare, <i>i.</i> exhaurire.
Cirnea, <i>i. e.</i> vas vina-	Rumificare, <i>i. e.</i> rumo-
rium.	rem spargere.
Prævortier, <i>i. e.</i> præ-	Eccere, <i>i.e.</i> ecce.
verti.	Conquistores, <i>i.e.</i> spe-
Vinum è matre natum,	culatores.
<i>i. e.</i> è vite expressum.	Quæstor, <i>i.e.</i> quæstor.
Mavelim, <i>i.e.</i> malle.	Foruli, <i>i.e.</i> torques.
Dispellere, <i>i. e.</i> ultrà	Condonare, <i>i.e.</i> donare.
pellere.	Delirantes concinnare,
Favitor, <i>i.e.</i> fautor.	<i>i.e.</i> deliros facere.
Exjurare, <i>i.e.</i> pejerare.	Lycanthropi, <i>i.e.</i> lupho-
Expetere, <i>i. e.</i> punire.	mines.
Saturni hostia factus, <i>i.e.</i>	Satis parva res est volu-
occisus.	pratum, <i>i.e.</i> pauca vo-
Sumitù, <i>i.e.</i> simul.	luptates.
Cum prohibessit, <i>i. e.</i>	Ulmorum Acheruns, <i>i.e.</i>
prohibuerit.	cujus terga ulmos vo-
Prævortere, <i>i.</i> præferre.	rant.
Manstravit, <i>i.</i> comedit.	Grandire gradus, <i>id est</i> ,
Nequiter expetivit, <i>i.e.</i>	celeriter ambulare.
infelicitè cessit.	Vulcanus cornu inclusus,
	<i>id est</i> ,

Obscuriorum phrasium expositio.

id est, lumen in laterna.
 Gralatorius, *i.e.* celeri gradu incedens.
 Salutare *Cererem* & *Librum*, *i.e.* edere & bibere.

Ex Asinaria.

Catenarum colonus, *i.* qui catenatus est.
 Flagrorum gymnasium, *i.e.* flagris exercitus.
 Inocutores, *i.e.* qui strepitum virgis edunt.
 Dare ad languorem, *i.e.* defessum reddere.
 Fustiduni, *i.e.* qui fustibus tunduntur.
 Ferricrepini, *i.e.* cujus vincula ferrea crepant.
 Portisculus, *i.e.* parvus portus, vel pergula navis.
 Casteria, *i.e.* loca navis ubi reponcbantur remi.
 Defraudari, *i.e.* parte frugum fraudari.
 Moriri, *i.e.* mori.
 Diem lacerare, *i.e.* insumere.
 Rete jaculum, *i.e.* quod jacitur.
 Oppetere pestem servitutis, *id est*, in servitute mori.

Interdius, *i.e.* interdiu.
 Habere optiones, *i.e.* adjuutores.
 Hostimentum, *i.e.* compensatio.
 Plagæ prægnantes, *id est*, multæ.
 Oratio vinula, *i.* dulcis.
 Caput casare, *i.* quatere.
 Præfiscine, *i.e.* contra fascinum.
 Si licessit, *i.e.* liceret.
 Fraudem frausus est, *i.e.* commisit.
 Centupodium, *i.e.* centum pondo pendens.
 Electare, *i.e.* elicere.
 Perciere, *i.e.* excitare.
 Verbis velitatio compendi, *i.e.* verborum compendiosa velitatio.
 Nox, *i.e.* noctu.
 Occesserint, *i.e.* occurrerint.
 Hostia succidanea, *id est*, secunda.
 Cocio, *i.e.* propola.
 Vitâ abjudicare, *i.e.* occidere.
 Hostire, *i.e.* remunerari.
 Interibi, *i.e.* interea.
 Capuli decus, *i.e.* decrepitus.
 Tolutim badissar, *i.* gradatim incedit.
 Nautica, *i.* sentina navis.

Minæ

Obscuriorum phrasum expositio.

Minæ commodæ, *i.e.* iusta summa.

Pollucibiliter, *i.e.* opiparè.

Quid toties receptio est, *i.e.* cur recipit.

Corpus interius, *i.e.* anima.

Pollucere, *i.e.* sacra facere.

Vestes interpolare, *i.e.* in novam formam poliando mutare.

Opus exasciatum, *i.e.* inceptum.

Verba fœnerato funditare, *id est*, cum fœnore.

Ex Anulularia.

Nuglgerulus, *i.e.* qui res vendit mulieres.

Catapirates, *i. e.* linea cum massa plumbea.

Subire censionem bubulam, *i.e.* loris cædi.

Causificari, *i.e.* queri.

Enecare in nervo, *i. e.* strangulare.

Facere artem ludicram, *i.e.* saltare.

Facere literam longam, *i.e.* suspendere.

Obstinare, *i.e.* obstinatè petere.

Verberalissima, *i.e.* digna verberari.

Refecare, *i.e.* voto liberare.

Infatietas, *i.e.* inexplebilis cupiditas.

Oculi emissitii, *i.e.* fascinantes.

Dicam scribere, *i.e.* injus vocare.

Stimulorum seges, *i.e.* dignus multis stimulis.

Dare discipulum cruci, *i. e.* suspendere.

Onerare zamiâ, *i.e.* zamiâ, *i.e.* damno.

Aula quadrilibris, *i.e.* olla quatuor librarum.

Dii adaxint, *i.e.* adegerint.

Concreduit, *i.e.* credit. Ligillum, *id est*, lignum parvum.

Multos annos, *i.e.* anni.

Vadari, *i.e.* acceptis vadibus in judicium vocare.

Inania, *i.e.* inanitates.

Penissimè, *i.* penitissimè.

Indipisciet, *i.e.* capiet.

Quique est, *i. e.* quisquis est.

Quod duit, *i.e.* quod det.

Harpagatum, *i.* ablatum.

Arto-

Obscuriorum phrasium expositio.

Artopta, *i.e.* vas in quo panis coquitur.
 Volsus ludius, *i.e.* puer depilatus.
 Postideà, *i.e.* postea.
 Hoc temperi, *id est*, hoc tempore.
 Perviam: *Adverbium.*
 Phylacistæ, *i.e.* carcerum custodes.
 Donicum, *i.e.* donec.
 Vino repletus deponi, *i. e.* inebriari.
 Potem, *i.e.* possum.
 Adire manum lautè, *i.e.* trahere lautè.
 Nisi scarat, *i.e.* scateat.
 Quis ea, *i. e.* quæ ea.
 Pipulo differre, *i.e.* convitio diffamare.
 Propalæ, *i.e.* qui vendunt merces palàm.
 Phrygiones, *i.* qui vestes phrygias vendunt.
 Lanarii, *i.e.* qui lanam faciunt aut vendunt.
 Patagiarrii, *i.* qui patagiam, *i.e.* chlamidem clavatam vendunt.
 Sic Indusiarii, Flammarii, Manubiarii, Myrobathrarii, Lintheones, Solearii, Stropharii, &c.
 Mei fastidit, *i.e.* me.
 Aliovorsum, *i.e.* aliorsum.
 Si mutassis, *i. e.* mutares.

Aliqui, *i.e.* in re aliqua.
 Contolle gradum, *id est*, festina.

E Captivis.

Molossus, *i.e.* pinguis.
 Venaticus, *i.e.* macer.
 Ruri rurare, *i.e.* degere ruri.
 Odioistici, *i.e.* odiosi.
 Polyplussius, *i.e.* ditissimus.
 Saturnitas, *i.e.* saturitas.
 Philodeipnus, *i.e.* amator cœnarum.
 Remittitur edendi exercitus, *i.e.* deficit cibus.
 Pistorienses, *i.e.* pistores.
 Panicei, *i.e.* placentini.
 Turditani, qui turdos } vendunt.
 Ficedulenses, ficedulas }
 Maritimi milites, *id est*, piscatores.
 Colli, *i. e.* colla.
 Concinnant oves orbas liberis, *i.e.* reddunt orbas suis agnis.
 Cœna terrestris, *id est*, herbagea.
 Victus commeans scruposam viam, *i. e.* sumptuosus, & difficilis paratu.
 Glandia, *i.e.* glandes.
 Ophthalmiæ, scombri, trigomi, sunt pisces.
 Subbasilicani, *i.e.* qui sedent sub basilicis otiosi.
 Porta tergemina, *i.e.* ostiensis.
 Dentes

Obscuriorum phrasium expositio.

Dentes calcati, *i.e.* muniti, accincti ad esum.
 Calices modiales, *i.e.* modii capaces.
 Opes deartuare, *i.e.* diminuerere.
 Agoronomus, *i.e.* qui rei cibariæ leges dat.
 Ærumnas exigere, *i.* sufferre.
 Venter residet esuriales ferias, *i.e.* feriatur cum esurie.
 Cœna aspera, *i.e.* ex oleribus.
 Mavelim me fuisse quàm esse, *i.e.* malim mori.
 Deruncinari, *i.e.* runcinâ lacerari.
 Lacones plagipatidæ, *i.e.* plagarum patientes sunt Laconici.
 Aperto capite, *i.e.* sine pudore.
 Lamentariæ, *i.e.* lamentabiles.
 Dentes restringere, *i.e.* nudare.
 Confidentia in ventrem, *i.e.* ad explendum ventrem.
 Velabrum olearii, *i.e.* locus juxta Aventinum.
 Apti, *i.e.* adepti.
 Sine sacris, *i.e.* sine sumptu.
 Scirpiculi piscarii, sunt ex quibus nassæ sunt viminæ.
 Pugillatum incipio; *i. e.* pugno paro.
 Sutelæ, *i.e.* doli.
 Offuciis subliniro, *i.e.* fallaciis decipere.

Potiti hostium, *i.e.* capti ab hostibus.
 Inter sacrum saxumque stare, *i.e.* in periculo mortis versari.
 Danant agninam duplam pro simpla, *i.e.* dant ovillam pro agnina.
 Petro, *i.e.* aries.
 Cibum dapinare, *i.e.* præbere.
 Incipissis, *i.e.* incipis.
 Gutturum, pro guttur.
 Sibi est deliquio parentis, *i.e.* defectus, *i.e.* pater mortuus est.
 Armarium, *i.e.* ubi pecunia asservatur.
 Lævem fecit compedibus, *i.e.* lævavit.
 Pignori, pro pignore.
 Acheronti cluit gloria, *i.e.* in morte clarescit.
 Denasare os mordicus, *i.e.* nasum morfu abripere.
 Nominis veriverbium, *id est*, etymologia.
 Caput oblatum vilitati, *i.e.* vile mancipium.
 Redauspicandum, *i.e.* redeundum.
 Propius ad bites, *i.e.* accedas.
 Vasa famia, *i.e.* fistilia.
 Scrophipastæ, *i.e.* subulci.
 Spes me decollavit, *i.* decepit, de collo decedit.
 Beneficium benefir, *i.e.* datur.

Imitari

Obscuriorum phrasium expositio.

Imitari canem irritatum, i.e. ridere.

Si rebitas, i.e. si redeas.

Collus, pro collum.

Morbus qui sputatur, i.e. morbus caducus.

Oppetere pestem hostis vicem, i.e. mori pro hoste.

Res sunt prolatæ, i.e. res forenses sunt intermissæ.

Caletur, i.e. calet.

Fame effertum, i.e. refertum.

In memoriam regredior, i.e. memini.

Abnutare, i.e. abnuere.

Reconciliassere domum, i.e. reducere.

Perbitat, i.e. interit.

E Curculione.

Hostis, i.e. advena.

Cardo murit, i.e. stridet.

Centuriatus in manipulo expuncto, i.e. centurio militiæ ejectus.

Venter conlativus, i.e. tumidus.

Oculi herbei, i.e. virides & luridi.

Dolent hiræ, i.e. intestina, hillæ.

Mantiscinari, i.e. vaticinare.

Datatim ludere, i.e. dando & reddendo.

Catapultæ, i.e. machinæ bellicæ.

Eâpse, i.e. hâc ipsâ.

Demarchi, i.e. Tribuni plebis.

Comarchi, i.e. Principes villarum.

Drapetæ, i.e. fugitivi.

Protinàm, i.e. protinùs.

Crepitus polentarius, i.e. qui polentam olet.

Summanus, i.e. Orcus.

Hinc summanare, i.e. rapere.

Peresia, { edendi } cupi-

Perbibesia, { bibendi } ditas.

Ductim invergere, i.e. sensim infundere.

Cloacinam salutare, i.e. alvum subducere.

Quoi, i.e. cui.

Incomitiare, i.e. convitiari.

Thermopolia, i.e. ubi aquæ calidæ venduntur.

Merobibi, i.e. vini potiores.

Publicè occentare, i.e. convitiari. (lici.

Ludii barbari, i.e. pueri Ita-

Fauces fame lippiunt, i.e. dolent.

Odos obsequitur naso, i.e. odor gratus.

Vacivitas, i.e. vacuitas.

Conferre symbolas, i.e. nummos infumendos.

Pangere suavium, i.e. figere.

Fert jugum, i.e. nupta est.

Ditis damnosi mariti, i.e. divites profusi, scortatores.

Propudia, i.e. meretrices.

Obscuriorum phrasium expositio.

Ex Coclitum & Arimasporum	Unomammia, i.e. Amazones.
profapia, i.e. unoculus.	Accumbit cum catellis, i.e.
Alex bolus, i.e. jactus.	parvis catenis.
Hercules basilicus, i.e. foelix	Afferere aliquem manu causa
jactus fuit; quatuor Voltu-	liberali, i.e. vindicare liber-
rii, i.e. infœlix.	tatem in judicio.
Vorfare, i.e. fraudare.	Sportula, i.e. cœna tenuis.
Polluctus virgis, i.e. cumula-	
tus.	<i>E Casina.</i>
Hibus, i.e. his.	A Bire in communem lo-
Antistare, i.e. testes sumere.	cum, i.e. sepeliri.
Habere mancipēs, i.e. fidei	Mulcare, i.e. verberare.
jussores.	Moriri, i.e. mori.
Recipit se esum ad præsepim,	Est in fermento, i.e. turgere
i.e. it domum ad cœnam.	irâ.
Oculeissimus, i.e. charissimus.	Non emissim tixivillitio, id est,
Ufus est, i.e. opus est.	non emerim putridis filis.
Cujatis est, i.e. cujas est.	Se sufflare, i.e. irasci.
Umbraticus, i.e. homo obscu-	Tinniunt, & lingulacæ sunt, i.e.
rus.	loquaces.
Noctuini oculi, i.e. noctuæ o-	Invinez, i.e. abstemiæ.
culi.	Meraclo flore Lybico se per-
Meum amare, i.e. meus amor.	cutiunt, i.e. inebriantur vi-
Venerēis vadimonis me con-	no meraciori Lybiæ.
vadaris, i.e. daris vadibus,	Subicitari, i.e. subijci.
cogis me in judicio sistere.	Mihi est voluptas, i.e. volu-
Perfolæ nugæ, i.e. nugatrices.	ptari.
Frustulatim, i.e. frustatim.	Sculponea batuare, i.e. calceo
Dissecit, i.e. dissecat.	rustico verberare.
Differre, i.e. auferre.	Ferre canem, i.e. catenam.
Nevis, i.e. nonvis.	Literata, i.e. stigmatica.
Halophanta, i.e. nauta.	Esse in ridiculum, i.e. pro ri-
Excutiæ, i.e. scopæ.	diculo.
Jube biter, i.e. eat.	Ponere ad compendium, i.e.
Quadrantal, i.e. amphora 48.	lucriferare.
sextariorum.	

Dolent,

Obscuriorum phrasium expofitio.

Dolent, <i>i.e.</i> olent.	Restim. sumptifacere, <i>i.e.</i> in restim sumptus facere.
Excuratæ, <i>i.e.</i> curatæ.	Sentes, <i>i.e.</i> milites.
Sopor manus calvitur, <i>i.e.</i> de- cipit manus.	Specula decollavit, <i>i.e.</i> spes destituit.
In modum germanum amare, <i>i.e.</i> verè.	Incumbere eum, <i>i.e.</i> in eum.
Hoc mihi deliquium est, <i>i.e.</i> hoc deest mihi.	Mœcillare, <i>i.e.</i> mœchare.
Patricè, <i>i.e.</i> amanter.	Specimen specitur, <i>i.e.</i> verum specimen datur.
Subducere navim in pulvina- rium, <i>i.e.</i> in portum.	Si oblexis, <i>i.e.</i> objicias.
Postulatio, <i>i.e.</i> expostulatio.	Si effexis, <i>i.e.</i> effeceris.
Nepa, <i>i.e.</i> cancer.	Edifferta, <i>i.e.</i> ediffere.
Recessim cedere, <i>i.e.</i> retroce- dere.	Valentula, <i>i.e.</i> valida.
Ad, <i>pro</i> apud.	Potior pollentia, <i>i.e.</i> præpol- lens.
Progredi, <i>i.e.</i> progredi.	Os percidere, <i>i.e.</i> pertundere.
Ore obtunfo, <i>i.e.</i> obtuso.	Institit plantam, <i>i.e.</i> pressit pe- dem.
Stimulorum locus, <i>i.e.</i> cujus corpus stimulis foditur.	Mores massilienses, <i>i.e.</i> molles.
Horrendum iteratu, <i>i.e.</i> distu.	Lienosum cor, <i>i.e.</i> turgidum.
Acheruntis pabulum, <i>i.e.</i> senex.	De labore, <i>i.e.</i> ob laborem.
Cana culex, <i>i.e.</i> senex odiosus.	Exposivit, <i>i.e.</i> excussit.
Hircus edentulus, <i>i.e.</i> senex libidinosus.	Prosperare veniam, <i>i.e.</i> con- cedere.
Vetus verveæ, <i>i.e.</i> senex in- ptus <i>Veneri</i> .	Saltus obsæptus, <i>i.e.</i> unguen muliebri testum.
Emungi oculos, <i>pro</i> oculis.	Quod assudâssit cor, <i>i.e.</i> alsa- rit: <i>Antiphrasis</i> .
Hæc mihi dividia sunt, <i>i.e.</i> discordiam faciunt.	Insigniè commentatus, <i>i.e.</i> in- signiter commentus.
Tragulam decidere, <i>i.e.</i> te- lum excindere.	Quid peculi, <i>i.e.</i> peculiare.
Lustrare, <i>i.e.</i> scortari.	Insignis estrix, <i>i.e.</i> eda, lusco.
Protollere, <i>i.e.</i> proferre, <i>i.e.</i> vivere.	Corbita, <i>i.e.</i> navis oneraria.
Candidatus, <i>i.e.</i> sponsus.	Operæ, <i>pro</i> operæ pretium.
	Delocuit, <i>i.e.</i> liquefactum.
	Antideat alias, <i>i.e.</i> superat.

Obscuriorum phrasium expositio.

Amittere, *i.e.* mittere.
Inibitur, *i.e.* introibo.
Nè frigutiat, *i.e.* irascatur.

E Cistellaria.

ANtedire, *i.e.* anteire.
Immemorabilis, *i.e.* difficilis ad memorandum.
Mihi exercitum imperas, *i.e.* exeres.
Eunt depressum, *i.e.* depriment.
Obsipare aquulam, *i.e.* concipere parum aquæ.
Dii patellarii, *i.e.* minuti.
Medioxumi, *i.e.* medii.
Tui nullarum rerum indigeo, *i.e.* in nulla re.
Crevisti, *i.e.* decrevisti.
Oggeris, *i.e.* aggeris.
Facere sepelibilem, *i.e.* occultare.
Confragosum, *i.e.* difficile.
Ad istam faciem, *i.e.* ad istum modum.
Delenis, *i.e.* insanum reddis.
Completo flore Libero, *i.e.* ebrius vino.
Tibi frequentabo, *i.e.* tecum frequenter ero.
Vinum infuscatum, *i.e.* aqua dilutum.
Mens animi, *i.e.* cogitatio.
Saburratus, *i.e.* cibo repletus.
Peculatus, *i.e.* pecuniæ publicæ furtum.

Prævorti, *i.e.* præponere.
Severum, *i.e.* crudele.
Sum lubens, *i.e.* lætor.
Hoc pedatu, *i.e.* hâc vice.
Æstus mustulatus, *i.e.* odor.
Cum quiquam alteri viro, *i.e.* cum quodam alio.
Inquiniscere ad faciendum puerile officium, *i.e.* se inclinare ad exonerandum ventrem.
Primo luci, *i.e.* primâ luce.
Iter institit, *i.e.* ivit.
Ambo, *pro* ambos.
Conspicillum, *i.e.* locus unde conspiciamus.
Nunquam ætate *Hecale* fiet, *i.e.* nunquam anus fiet.

Ex Epidico.

PAuxillatim accedere pedibus pulmoneis, *i.e.* tardè incedere.
Conferre orationis aciem, *i.e.* colloqui.
Salva salus, *i.e.* summa.
Basilicè, *i.e.* egregiè.
Elocare, *i.e.* è loco eruere.
Danistæ, *i.e.* Trapezitæ.
In foro mergi, *i.e.* ære alieno obrui.
Senati, *pro* senatûs.
Damnosus, *i.e.* qui damna passus est.
Defloccatus, *i.e.* detritus.
Gravistellus, *i.e.* terræ pondus.
Inbitur,

Obscuriorum phrasium expositio.

Inbitit, i.e. intrat.

Pappo, i.e. edo.

Est in multis sententiis, id est, damnis.

Plaustrum perculit, i.e. rem evertit.

Non est malleus sapientior manubrio, i.e. neuter altero prudentior.

Egurgitare, i.e. effundere.

Eris mihi obnoxiosus, i.e. me tibi reddes obnoxium.

Indempti, i.e. adepti.

Permeditati, i.e. exercitati.

Tenebras trudere, i.e. fallere.

Articulatim concidere, i.e. in frustra comminuere.

Præterbitit, i.e. præterit.

Copulæ, i.e. vincula.

Lunulæ, i.e. gemmæ lunam referentes.

Aurum peratum & foliolum, i.e. quod in pera aut folle servatur.

Chlamydem quassando undantem facit, i.e. agit.

Murcidus, i.e. desidiosus.

Perenticida, i.e. qui peras scindit.

Furtificus, i.e. fur.

Degere, i.e. detrahere.

Postideâ loci, i.e. postea.

Plagis irrigari, i.e. cædi.

Symbolas parare scapulis, i.e. plagas.

Ab unguiculo ad capillum,

id est, à calce ad caput.

Inanis melina, i.e. pera.

Vidulus, i.e. mantica.

Piacularis est, i.e. cæditur ut victima.

Te abscedis, i.e. à te discedit.

Cave firis, i.e. siveris.

Scutarius, i.e. scutorum faber.

Missiculare, i.e. mittere.

Ave sinistrâ, i.e. bono auspicio.

Pecunia maritalis, i.e. dos.

Liquidum, i.e. clarum.

Per voluptatem obsevit gravem in virgine ærumnam, i.e. gravidam fecit.

Pudicitiam perculit, i.e. prostravit.

Blatis, i.e. ineptè loqueris.

Divortunt mores, i.e. diversi sunt.

Nolunt falli sermonis blandi,

i.e. decipi sermone blando.

Pecuniæ calidæ, i.e. præsentis.

Pretium pretiosum, i.e. summum.

Exonerare hos urbe, i.e. urbem his.

Calcibus apobactisare, id est, summovere.

Vestis pantheria, i.e. varia.

Attigere, i.e. attingere.

Lætum fac ut fiat hunc diem, i.e. fac ut sit lætus.

Facere vadimonium, i.e. sistere in iudicio.

Incertat, i.e. incertum reddit.

Obscuriorum phrasium expositio.

Exenterare marsupium, *i.e.* inanire.
 Tributus, *pro* tributum.
 Pudore exequi, *i.e.* exequiis honorare.
 Interpretari memoriæ, *i.e.* in memoriam redigere.
 Possidere ferias, *i.e.* per otia ferari.
 Mendicula, *i.e.* vestis mendicorum.
 Induculæ regillæ, *i.e.* vestes regis, &c. *Reliquas vestes vide in Annotationibus.*
 Uxor graphica, *i.e.* picta.
 Flemina, *i.e.* fluores sanguinis.
 Reddibitur, *i.e.* redditur.

E Bacchide.

Limulæ, *i.e.* oculi transversi.
 Dicare aurium operam, *i.e.* auscultare.
 Tempus emeritum *i.e.* exactum.
 Excessit ex magisterio, *i.e.* ex ephæbis.
 Nihil inlecebrosius, *i.e.* plenius illecebrarum.
 Malacissari, *i.e.* fieri mollis.
 Menio inlectum, *i.e.* illecebras.
 Potitius barbarus, *i.e.* antiquus sacerdos.
 Ut blennium despiciunt, *i.e.* ut stultum & stupidum.
 Pellego, *i.e.* perlego.
 Abusi illud, *i.e.* illo.

Orci janua, *i.e.* meretrix.
 Desidiabula, *i.e.* loca ad desidiam.
 Desudascitur, *i.e.* desudatur.
 Concuro, *i.e.* curo.
 Omne vereri, *i.e.* omnis verecundia.
 Ramenta plumæa propensior, *i.e.* ramento gravior.
 Accuratum habere, *i.e.* curare.
 Antevortar, *i.e.* anteponam.
 Colere regiones Acherunticas, *i.e.* mori.
 Crucifali, *i.e.* in crucem salientes.
 Bona distimulare, *i.e.* dissipare.
 Lutulentum cænum, *i.e.* lupanar.
 Pretiosæ operariæ, *i.e.* meretrices.
 Puditum factis, *i.e.* ob facta.
 Geruli nguli flagitiorum, *i.e.* qui gerunt & fingunt.
 Quæsis, *i.e.* rogitas.
 Perditur capitis, *i.e.* damnatur.
 Extexuit auro, *i.e.* nudavit.
 Addictus, *i.e.* in potestatem creditoris datus.
 Accumbere scortum, *i.e.* cum scorto.
 Sufflatus, *i.e.* iratus.
 Turbare turbas : *Atticismus.*
 Vulgò dispalescit, *i.e.* divulgatur.
 Loquitatus malè, *i.e.* maledixit.

Terebrare,

Obscuriorum phrasum expositio.

Terebrare, *i.e.* movere.
 Vacivus virium, *i.e.* imbecillis.
 Est lepidè victibus, *i.e.* acceptus epulis.
 Tris pedes latum, *i.e.* trium pedum latitudine.
 Tres uni passus, *i.e.* tres soli passus.
 Expretus, *i.e.* expertus.
 Uncto linteo, *i.e.* capite fracto.
 Promptare mala, *i.e.* insumere miseria.
 Ut comedis, *i.e.* edas.
 Si capsis, *i.e.* si coeperis.
 Exanimabilis, *i.e.* mortuus.
 Tendere balistam, *i.e.* insidias.
 Probri perlecebræ, *i.e.* allicientes ad probum.
 Circumducere, *i.e.* circumvenire.
 Negito, *i.e.* sæpe negato.
 Exlecebræ, *i.e.* allicientes.
 Cincticulo non præinctus, *i.e.* disinctus.
 Sublestâ fide, *i.e.* infirmâ.
 Intendere tenus, *i.e.* arcus extremum cornu.
 Nihil impensus, *i.e.* villius.
 Compendium haud optabile, *i.e.* lucrum incommodum.
 Facere copem, *i.e.* divitem.
 Solum, *i.e.* solea.
 Corporis integumenta, *i.e.* stipatores.
 Nè te emancupes, *i.e.* tradas.

Soricina nania, *i.e.* foricis intestinum.
 Stega, *i.e.* navis tabularum, in quo nautæ ambulant.
 Statuere, *i.e.* sistere.
 Tres Recuperatores, *erant* iudices rei pecuniariæ.
 Illuxit, *i.e.* illuminavit.
 Lactem hausi, *i.e.* lac.
 Nuncius tangit, *i.e.* rumor venit.
 Dentifrangibula, *i.e.* pugni.
 Nucifrangibula, *i.e.* dentes.
 Anus thymiamæ, *i.e.* sicca.
 Corolla plectilis, *i.e.* plexilis.

E Moscellaria.

Restio, *i.e.* qui fert restin.
 Advorsitari, *i.e.* obviam ire.
 Cis paucâs tempestates, *i.e.* intra paucos dies.
 Lucripeta, *i.e.* mercator.
 Frutex, *i.e.* rusticus.
 Tarmes, *i.e.* vermiculus in carne.
 Lineam mittere, *i.e.* haurum demittere.
 Poscere mancipio, *i.e.* in jus & dominium.
 Præ quam sumptus facis, *i.e.* præ sumptibus quos facis.
 Conterere Herculi quæstum, *i.e.* divitem exhaustire.
 Essi & bibi, *id est*, editur & bibitur.

Obscuriorum phrasium expositio.

Visitat volupe parcimoniā,
i. e. cum voluptate parce
vivere.

Estur, *i. e. editur.*

Compendi face, *i. e. breviter*
absolve.

Mamma, *i. e. mater.*

Carnificinum cribrum, *i. e. per-*
forandum virgis carnificum.

Fungi alliatum, *i. e. pane allia-*
to vesci.

Perire algu, *i. e. algore.*

Subire falas, *i. e. oppugnare*
turres ligneas.

Vestium farta, *i. e. corpora.*

Dari quæstioni, *i. e. in quæstio-*
nem.

Venit extentatum, *i. e. ut ex-*
tendat.

Vocem gnaueris, *i. e. gnarus.*

Pultifagi, *i. e. Romani.*

Ludificari duo vulturios, *i. e.*
illudere duos vultures.

Sepelire somnum, *i. e. evigilare.*

Coagmenta, *i. e. conjunctiones.*

Clavis laconica, *i. e. dolosa.*

Claræ speculo, *id est, ut specu-*
lum.

Destinare, *i. e. emere.*

Insinceratum, *i. e. cruentatum.*

Plagipatidæ, *i. e. qui plagas pa-*
tiuntur.

Ferritribaces, *i. e. qui in ferreis*
vinculis versantur.

Cerebrosus, *i. e. insanus.*

Die craftini, *i. e. craftino.*

Bubulæ exuvia, *i. e. verbera*
coreacea.

Accipere Acheruntem, *i. e. in*
Acheruntem.

Aliquî, *i. e. in re aliqua.*

Germana lues, *i. e. prorsus lues.*

Bubulcitarier, *i. e. bubulcum*
esse.

Bucædæ, *i. e. bubulis coriis cæsi.*

Patibularus, *i. e. furcifer.*

Exercere ad cursuram, *i. e. au-*
fugere.

Reddere liquidum, *i. e. mitem.*

Curre curriculo, *i. e. celeriter.*

Manta donicum, *i. e. mane do-*
nec.

Idem saxum, *i. e. periculum.*

Messis accessit horno, *i. e. frugi-*
bus hujus anni.

Adminiculum, *i. e. uxor.*

Immigrat in suum ingenium,
i. e. suo more vivit.

Melinum, *i. e. auripigmentum*
ex insula Melo.

Offucia, *i. e. fucus.*

Ire in ferricernuum, *i. e. in com-*
pedes.

Vomitus, *i. e. impurus.*

Mendacium calidum, *i. e. subi-*
tum.

E Menæchmis.

Formicinus gradus, *i. e. tar-*
duus.

Consitus senectute, *i. e. valdè*
senex.

Autumare,

Obscuriorum phrasium expositio.

Autumare, <i>i.e.</i> numerare.	Detestor, <i>i.e.</i> valdè reſtor.
Morus, <i>i.e.</i> ſtultus.	Pedes navales, <i>i.e.</i> remi.
Devolvere vitâ, <i>i.e.</i> occidere.	Pandiculans, <i>i.e.</i> exterritus.
Illecebræ argentariæ, <i>i.e.</i> meretrices avaræ.	Ante ſolem occaſum, <i>i.e.</i> ſolis occaſum.
Habere fruſtratui, <i>i.e.</i> decipere.	Dedolare aſſulatim, <i>i.e.</i> comminuere minutatim.
Facere Titanos, <i>i.e.</i> rebelles.	Diſtitit, <i>i.e.</i> diſceſſit.
Elicere ſalvos, <i>i.e.</i> ſalvare.	Proilia, <i>i.e.</i> prælia, ſeu prandia.
Præhibere, <i>i.e.</i> præbere.	Polimenta porcina, <i>i.e.</i> teſtes porcini.
Habet oculum perſolum, <i>i.e.</i> unoculus eſt.	Perones, <i>i.e.</i> pernæ.
Damni ſaltus, <i>i.e.</i> periculum.	Suilla glandionica, <i>i.e.</i> calloſa.
Fecit capital, <i>i.e.</i> facinus capitale.	Milvinum ſuggerere, <i>i.e.</i> famem immodicam excitare.
Degerere, <i>i.e.</i> deferre.	Sacres, <i>i.e.</i> ſacri.
Cœna cerealis, <i>i.e.</i> opipara.	Roſtra deligare, <i>i.e.</i> ora ſolvere.
Larvatus, <i>i.e.</i> à larvis territus.	Cyathifare, <i>i.e.</i> pocula miniſtrare.
Cerritus, <i>i.e.</i> à <i>Cere</i> vexatus.	Struices patinariæ, <i>i.e.</i> ſtructuræ patinarum.
Compingere lutum, <i>i.e.</i> conſpicere.	Bellator canthario, <i>i.e.</i> bibax.
Sementem in ore facere, <i>ideſt</i> , crebris pugnis cooperire.	Diem comburere, <i>i.e.</i> conſumere.
Hanc rem, <i>i.e.</i> de hac re.	Baxiæ, <i>i.e.</i> Philoſophorum calci.
Artua, <i>i.e.</i> artus.	Dies ad umbelicum dimidiatus, <i>i.e.</i> meridies.
Pugnis caput pexuit, <i>i.e.</i> conſudit.	Cantherio ritu ſtare, <i>i.e.</i> placidè.
Ni occupâſſent adire, <i>i.e.</i> maturè veniſſent.	Condicere cœnam, <i>i.e.</i> te cœnaturum denunciare.
Penetrare pedes intra, <i>i.e.</i> intrare.	Stalagmium, <i>i.e.</i> genus inaurium.
Dextram attinuit, <i>i.e.</i> fixam tenuit.	
Venit advorſum tempori, <i>i.e.</i> tempore occurrit.	
Curâſſere, <i>i.e.</i> curare.	

Obscuriorum phrasium expositio.

Ædes reddere alias, *i.e.* reficere.

Datant, *i.e.* sæpe dant.

Sol occæcatus, *i.e.* obscuratus.

Vulcani violentia, *i.e.* ignis.

Viaticare æstivè, *i.e.* viatico uti tenui.

Adscriptivi, *i.e.* extra ordinem adsciti.

Vanibunt, *i.e.* vanient.

Quinquagesies, *i.e.* quinquages centum milia sestertium

E Milite Glorioso.

Conferre pedes, *i.e.* congregari.

Pannicula tectoria, *i.e.* caput arundinis.

Os columnatum, *i.e.* brachio suffultum.

Gloucoma, *i.e.* exsiccatio humoris oculi.

Meditatè, *i.e.* accuratè.

Perpurgatis auribus dare operam, *i.e.* audire diligenter.

Spicis, *i.e.* despicias.

Locus, *i.e.* locus.

Manipulares centuriati, *i.e.* cohortes in centurias ordinati

Urbicapus, *i.e.* urbium expugnator.

Hostes facta facere, *i.e.* comminuere.

Pugnacula, *i.e.* loca unde pugnatur.

Suo remigio, *i.e.* suis artibus.

Auceps sermoni, *i.e.* aucupare sermonem.

Loqui cum catalogo, *i.e.* ordine.

Facta delenifica, *i.e.* decipientia.

Ebriaca, *i.e.* ebria.

Junix, *i.e.* juvenus.

Lepidè ingenuatus, *i.e.* benemeratus.

Amussitata indoles, *i.e.* perfectæ.

Dare regionem consiliis, *i.e.* locum.

In diem, *i.e.* in longum tempus.

Bacchari hamâ, *i.e.* vase aquario coreaceo.

Demori puellam, *i.e.* perdere amare.

Pithecium, *i.e.* simiola.

Spinturnix, *i.e.* avis incendiariorum.

Festucâ factus, *i.e.* libertate donatus virgâ Prætoris.

Pueri insigniti, *i.e.* deformes.

Vari & valgi, *i.e.* curvis cruribus, & versis suris.

Compernes, *i.e.* junctis genibus.

Peti, aut branci, *i.e.* oculis simiolaus.

Insciti admissarii, *i.e.* inidonei equi qui admittuntur ad equas.

Educti nutritu venero, *i.e.* apud Venerem educati.

Voluntate nollem, *i.e.* spontè.

Fieri

Obscuriorum phrasium expositio.

Fieri nihili, <i>i.e.</i> castrari.	De vesperi vivere, <i>i.e.</i> de suo cenare.
Ductari labiis, <i>i.e.</i> allici labris ad oscula.	Se percellunt, <i>i.e.</i> procumbunt.
Festa quinquatria, <i>i.e.</i> <i>Minerve.</i>	Harunc baccharum fui, <i>i.e.</i> horum consiliorum particeps.
Valgis suavius, <i>i.e.</i> ore obtorto.	Capita illecebrosa, <i>i.e.</i> qui illecebris fallunt.
Epiryum, <i>i.e.</i> polenta caseata.	Dolare dolos, <i>i.e.</i> fabricari.
Minaciis tunditur, <i>i.e.</i> minis.	Sycolatronidæ, <i>i.e.</i> fures ficum.
Solarium seu heliocaminus, <i>est</i> locus in superiore ædis parte ad accipiendum solem.	Cadi casant, <i>i.e.</i> inclinant.
Facere convenas, <i>i.e.</i> convenire.	Admuilare militem casarium, <i>i.e.</i> bene comatum redere.
Frustrà fui, <i>i.e.</i> frustratus sum.	Mercēs vāniunt pro sua virtute, <i>i.e.</i> dignitate.
Liquidiusculus ut Favonius, <i>i.e.</i> serenus.	Dispenduntur, <i>i.e.</i> expanduntur.
Quām potis, <i>i.e.</i> quām potest fieri.	Pauperare, <i>i.e.</i> pauperem redere.
Indiligenter est, <i>i.e.</i> negligens est.	Munerari patricam, <i>i.e.</i> patriæ munus dare.
Sorbet dormiens, <i>i.e.</i> stertit.	Dentes dentunt, <i>i.e.</i> dolent.
Laterā facere lorea, <i>i.e.</i> tan dura quām lorum.	Herè, <i>i.e.</i> heri.
Recorda antelogum, <i>i.e.</i> recordare prologum.	Tis, <i>i.e.</i> tui.
Gerariæ, <i>i.e.</i> ancillæ quæ pueros gerunt.	Hice, <i>i.e.</i> hi.
Nil moror negotiosum tergum, <i>i.e.</i> nolo verberari.	Altrinfecus, <i>i.e.</i> ex altera parte.
Sublegere sermones, <i>i.e.</i> auscultare sermonibus.	Vita stratiotica, <i>i.e.</i> militaris.
Sermo proletarius, <i>i.e.</i> vernaculus.	Causea, <i>i.e.</i> pileus ferrugineus.
Offæ penitæ, <i>i.e.</i> porcina cum cauda.	Colos thessalicus, <i>i.e.</i> cæruleus.
	Expapillato brachio, <i>i.e.</i> renudato ad papillam.
	Culcitra lanca, <i>i.e.</i> mollis pannus confutus.
	Carina lineata, <i>i.e.</i> directā.

Obscuriorum phrasium expositio.

Corpora Samia, *i.e.* fragilia.
 Profundata, *i.e.* profunda facta.
 Celox, *i.e.* internuncius.
 Materiarius, *i.e.* qui ligna ædificiis parat.
 Venari, *i.e.* oculis lustrare.
 Nequior, *i.e.* inutilior.

E Mercatore.

ÆTate, *i.e.* per ætatem.
 Res exulatum abiit, *i.e.* periit.
 Protelare, *i.e.* longè pellere.
 Labores primum omnium, *i.e.* ante omnes.
 Peplum, *i.e.* Minervæ pallium.
 Expendendus, *i.e.* redimendus.
 Dum potestur, *i.e.* dum potes.
 Facere ingenium, *i.e.* uti.
 Nè pigritiæ præverteris, *i.e.* nè te ad pigritiam verteris.
 Phrontisterium, *i.e.* schola.
 Pansi, *i.e.* lati.
 Eluctavit, *i.e.* eluctatum est, *i.e.* prostravit.
 Eunt discubitus, *i.e.* diversi cubitus.
 Putas ambadedisse, *i.e.* circum edisse.
 Subtemen, *i.e.* quod subit flammæ.
 Pissi flagris, *i.e.* verberati.
 Quàm resistis, *i.e.* quò magis moraris.
 Caput limare, *i.e.* corpus conjugere.

Efflicim perire, *i.e.* vehementer amare.
 Implentur fores eclogiorum carbonibus, *i.e.* elogia in foribus carbone scribuntur.
 Pasicompfa, *i.e.* ex omni parte compta.
 Scias illexe, *i.e.* illexisse.
 Accudere summæ, *i.e.* addere.
 Prævorti rebus mandatis, *i.e.* prius exequi mandata.
 Eacere fores assulas, *i.e.* frangere fores in asseres.
 Rumpant ramices, *i.e.* intestina.
 Non sunt aures bibulæ, *i.e.* non audiunt.
 Occentare ostium, *i.e.* contra ostium cantare.
 Ventus imbricus, *i.e.* aufer.
 Vorforia, *i.e.* clâvus seu instrumentum quo navis vertitur.
 Exegit uxorem, *i.e.* repudiavit.
 Metretæ, *i.e.* mensuræ.
 Fuar, *i.e.* sit.
 Redhibere, *i.e.* accipere.
 Emicato suspiritus, *i.e.* fac ut spiritus sursum ductus emineat.
 Prymnesium, *i.e.* rudens.
 Vertere animum, *i.e.* ducere spiritum.
 Nihili homo, *i.e.* inutilis.
 Lien seditionem facit, *i.e.* turbat.

E Pseudolo.

Obscuriorum phrasium expositio.

E Pseudolo.

Ignorabilis, *i.e.* ignotus.
 Salus dataria, *i.e.* quæ detur.
 Promptat thesauros, *i.e.* præest thesauris.
 Sociofraudus, *i.e.* focii fraudator.
 In te mea confidentia, *i.e.* in te confido.
 Satias, *i.e.* satietas.
 Infortunium curium, *i.e.* quæ curæ crescunt.
 Paratragædias, *i.e.* tragicum actorem refers.
 Dynamis, *i.e.* potestas.
 Dies emortualis, *i.e.* funestus.
 Intendere digirum medium, *i.e.* irridere.
 Salebris lamberare, *i.e.* dictariis lacerare.
 Porandus fructus fullonius, *i.e.* calcandus, ut vestes à fullonibus.
 Legirupus, *i.e.* legum raptor.
 Bustirapus, *i.e.* bustorum raptor.
 Dictis differre, *i.e.* vulnerare.
 Cluda diobolaris, *i.e.* clauda vilis.
 Intervorsus opibus, *i.e.* privatus.
 Flagritribæ, *i.e.* qui flagra ferunt.
 Vivere prothymè, *id est*, hilari-
 rer.

Carnaria, *i.e.* ubi carnes asser-
 vantur.
 Sunt oneri uberi, *i.e.* magno o-
 nere sunt, *i.e.* plena.
 Madifacere panticem, *i.e.* oma-
 sium.
 Culleus, *i.e.* vas coreaceum 20.
 amphorarum.
 Pergula, *i.e.* taberna.
 Prox, *i.e.* pax.
 Obsonabo sermone, *i.e.* loco cibi
 dare sermonem.
 Passum, *i.e.* vinum ex uvis passis.
 Mellina, *i.e.* potus ex melle.
 Habet madulsam, *i.e.* vino ma-
 didus est.
 Hora hiberna, *i.e.* parva.
 Uberrimi fructus, *i.e.* vindemiæ.
 Exporgi lumbos, *i.e.* exporrigi,
i.e. ridere.
 Præsterga, *i.e.* strata.
 Lectisterniator, *i.e.* qui lectos
 sternit.
 Excetra, *i.e.* vipera.
 Caudicali provinciæ præfici, *i.e.*
 lignis findendis.
 Perbitere, *i.e.* perire.
 Neptuni pecudes, *i.e.* pisces.
 Calator, *i.e.* qui portat lignum
 militibus.
 Maniculæ, *i.e.* parvæ manus.
 Lemnisci, *i.e.* fascioli.
 Exbalistatur, *i.e.* quasi ex bali-
 sta deturbatur.
 Forcillare fidem, *i.e.* quasi for-
 cis torquere.

Sunt,

Obscuriorum phrasium expositio.

Sunt copi pectore, *i.e.* copioso.
Malorum heuretæ, *i.e.* inventores.

Contechnari, *i.e.* machinari.
Centuriata comitia, *i.e.* summa concilia.

Intervortere, *i.e.* avertere.
Edictiones, *i.e.* edicta.

Mortales graphici, *i.e.* homines venusti.

Tergina retunsa, *i.e.* terga retusa.

Stilis ulmeis conscribi, *i.e.* virgis ulmeis verberari.

Phœniceum, *i.e.* puniceum.

Tapetia belluata, *i.e.* in quibus belluæ acu pictæ sunt.

Admœniendæ urbes, *i.e.* circumvallandæ.

Legere sermonem, *i.e.* intelligere.

Quotumi anni, *i.e.* quot.

Detexere, *i.e.* pertexere.

Terminus, *id est*, initium.

Multum die, *i.e.* diei.

Coquorum sublingiones, *i.e.* ministri.

Hircum sapiunt, *i.e.* foetent.

Promiscam, *i.e.* promiscuè.

Bona scava, *i.e.* bonum auspicium.

Tiptinabula, *i.e.* vehicula.

Virgarum greges, *i.e.* fascies.

Tunica manuleata, *i.e.* manicata.

Expenso, *i.e.* expendo.

Nè sis in quæstione, *id est*, nè quærendus sis.

E Pænulo.

Colastra, *i.e.* lac novum in mammis.

Amica mammeata, *i.e.* mammosa.

Vicissatim, *id est*, vicissim.

Blandidice, *i.e.* blandiloque.

Oratio creta, *i.e.* candida.

Copulare sermones, *i.e.* conferre.

Mares homines, *i.e.* verè viri.

Temperemus tinnire, *i.e.* astineamus garrere.

Gerræ Germanæ, *i.e.* verè nostræ.

Inopiosus, *i.e.* inops.

Per tempus it obviàm, *i.e.* opportunè usurpatur.

Pro spisso evenit, *i.e.* rarò.

Linguam habet bisulcam, *i.e.* bilinguis est.

Lenunculi, *i.e.* lenones.

Æs militare, *i.e.* gladius.

Prosedæ, *i.e.* meretrices pedetres.

Relliquiæ, *i.e.* meretrices vetulae.

Olant stabulum, *i.e.* olent.

Volaticus, *i.e.* fugitivus.

Redigi ad incitas, *i.e.* ad inopiam.

Ambulare præter os, *i.e.* inconspectu.

Recent

Obscuriorum phrasium expositio.

Recentitè, *id est*, statim.
 Balistarium, *i.e.* ubi balistæ as-
 servantur.
 Alicarii, *i.e.* qui vendunt ali-
 cam; *Anglice*, **Frumentie**.
 Schœniculæ, *i.e.* meretrices un-
 ctæ schœno, seu unguento
 nucario.
 Nebulæ cyathus, *i.e.* inane po-
 culum.
 Os nocturnum, *i.e.* vultus de-
 formis.
 Nimbata, *i.e.* fucata.
 Morulæ, *i.e.* parvæ Mauræ.
 Ligulæ, *i.e.* instrumenta coquo-
 rum quibus ollas despumant.
 Mastruga, *i.e.* vestis foetida ex
 luporum pellibus.
 Victitare forbilo, *i.e.* gemere.
 Ciere calcem, *i.e.* movere pe-
 dem.
 Amittit, *i.e.* emittit.
 Supponi sub cratem, *i.e.* sub-
 mergi.
 Hals agoras, *i.e.* salis acervus.
 Unguentum echneumata, *id est*,
 unguentorum effusiones.
 Migdilybs, *i.e.* mista lybs.
 Corpus aquilum, *i.e.* nigrum.
 Hallex, *i.e.* muria piscis con-
 diti.
 Salsa muriatica, *i.e.* salsamenta.
 In lautumiis, *i.e.* latomiis.
 Magalia, *i.e.* tuguria.
 Uteribus ostreata, *i.e.* dura, in-
 æqualia.

Laborare mergis, *i.e.* furculis.
 Negoti vis, *i.e.* negotiorum mo-
 les.
 Vinum edentulum, *i.e.* perve-
 tus quod perdidit vigorem.
 Literatæ fictiles epistolæ, *i.e.*
 amphoræ fictiles literis in-
 scriptæ.
 Spissigradissimus, *i.e.* valdè tar-
 dus.
 Deglupta mænas, *i.e.* glabra
 insana.
 Emerere arrâ, *i.e.* minimo pre-
 tio.
 Pœnis punior, *i.e.* versutior.
 Hospites bolo tangere, *i.e.* ho-
 spitibus prædam auferre.
 Aurum comicum, *i.e.* fictum, a-
 dulterinum.
 Ravit, *i.e.* ad ravim seu rauce-
 dinem clamat.
 Nè sustollaris, *i.e.* sursum tol-
 laris.

E Persa.

PPrinceps, *i.e.* primus.
 Coëpuloni, *i.e.* coëpulones.
 Puere, *i.e.* puer.
 Sapere ad genium, *i.e.* scire ge-
 nio satisfacere.
 Scelus pueri, *i.e.* scelestus puer.
 Præferratus, *i.e.* ferro vinctus.
 Tribunus vapularis, *i.e.* præci-
 pius in ferendis flagris.
 Habet exercitum, *id est*, exer-
 cet.

Obscuriorum phrasium expositio.

Ulmeæ catapultæ, <i>i.e.</i> virgarum ictus.	Oppescere, <i>i.e.</i> discerpere.
Eleutheria, <i>i.e.</i> festa libertatis.	Decebat jus esse juream, <i>i.e.</i> spissum, ut placenta.
Stabulum servitritium, <i>i.e.</i> vita servitute trita.	Aqua in scutris, <i>i.e.</i> scutellis.
Nugipolyloquides, <i>i.e.</i> qui multas nugas loquitur.	Turbicinari, <i>i.e.</i> raptim vorare.
Fieri subiculum flagri, <i>i.e.</i> subjici flagris.	Causea, <i>id est</i> , pileus.
Pistrinorum civitates, <i>i.e.</i> qui pistrina colunt.	Vitulari, <i>i.e.</i> lascivire.
Perenni-servus, <i>i.e.</i> semper servus.	Nè affleas, <i>i.e.</i> nè fleas.
Ulimitriba, <i>i.e.</i> qui terit ulmos.	Bubilis, <i>i.e.</i> bovine.
Frustum viri, <i>i.e.</i> parve vir.	Ansatus, <i>i.e.</i> lacertis sublatis, & ad latus admotis.
Tergo erit, <i>i.e.</i> malè erit.	Matula, <i>i.e.</i> fordidus.
Corium expungere, <i>id est</i> , depilare, excoriare.	Traloqui, <i>i.e.</i> à principio loqui.
Alienum cœnare, <i>i.e.</i> alienum cibum edere.	Collyphia, <i>i.e.</i> panes casco mixti.
Inconciliare, <i>i.e.</i> adversari.	Sarracum, <i>i.e.</i> vehiculum.
Peculiare, <i>i.e.</i> pecuniam dare.	Collyriæ, <i>i.e.</i> panes oleo conspersi.
Facere compendi, <i>i.e.</i> lucrificare.	Strethea, <i>i.e.</i> mala cydonia.
Album rete, <i>i.e.</i> honesta species.	Coluthea, <i>i.e.</i> tragemmata.
Exterebrare nummum, <i>i.e.</i> vi extorquere.	Exigere ex decuria, <i>i.e.</i> deturbare dignitate.
Bardus, <i>i.e.</i> tardus.	Quadruplator, <i>i.e.</i> delator.
Prognariter, <i>i.e.</i> strenuè,	Accusari incubatus, <i>i.e.</i> pædicatus. (ginum.
Vir morticinus, <i>i.e.</i> cadaverosâ facie.	Felis virginaria, <i>i.e.</i> raptor vir-
Ducere in transennam, <i>i.e.</i> in laqueum.	Bibere quod nunquam transit, <i>i.e.</i> venenum.
Apotheca, <i>i.e.</i> abacus.	Abies obsignata, <i>i.e.</i> epistola.
Scaphium, <i>i.e.</i> vas potorium.	Passer marinus, <i>i.e.</i> struthiocamelus.
Ventris focola, <i>i.e.</i> nutrimenta.	Saltare staticulum, <i>i.e.</i> saltationis genus statarium.
	Oscedo, <i>i.e.</i> oscitatio.
	In hemicyclo, <i>i.e.</i> in cella semicirculari.

Longurio,

Obscuriorum phrasum expositio.

Longurio, *i.e.* ineptè procerus.

Pterugodes, *i.e.* cui scapulæ extant.

Nimbus vitreus, *i.e.* vas angustiorificii.

Ooscyphium, *id est*, poculum ovali formâ.

Hypotrimmata, *i.e.* bellaria faccarata.

Poma { decumana, } grandia
 { nana, } parva.

Basilicæ nuces, *i.e.* juglandes.

E Rudente.

Nimiò minùs, *i.e.* multò minùs.

Exanimales curæ, *i.e.* quæ exanimant.

Corusca, *i.e.* trepidantia.

Conchitæ, & hamiotæ, *i.e.* qui conchas legunt, & piscantur hamo.

Disparat, *i.e.* separat.

Scamosum pecus, *i.e.* pisces.

Proreta, *i.e.* qui stat in prora.

Apisci, *i.e.* adipisci.

Fruisci, *id est*, frui.

Maguderis, *id est*, radix laserpitii.

Bibere anincæis, *i.e.* capacibus poculis.

Supplicia, *i.e.* supplicationes.

Subvulturium, *i.e.* subnigrum.

Pollutæ, *i.e.* comptæ.

Indipisci, *i.e.* adipisci.

Demittere ludos, *i.e.* ludibrio habere.

Manduci, *i.e.* edaces.

Interduint, *i.e.* interim dederint.

Cicum, *i.e.* membrana mali punici distinguens cellulas.

Sacciperia, *i.e.* peræ ex sacco.

Præcipes, *i.e.* præcipites.

Flagitii flagrantia, *i.e.* flagitio flagrantes.

Erga patriam se impiant, *i.e.* impii sunt.

In mari eluere, *i.e.* bona perdere.

Exagoga, *i.e.* exportatio.

Salute horiæ redeo, *i.e.* salvâ nave piscatoriâ.

Compotivit, *i.e.* compotem fecit.

Gaulum submergere, *i.e.* navem penè rotundam.

Cistella caudea, *i.e.* lignea.

Exficare, *i.e.* exsecare.

Precibus hostiatus, *i.e.* precum hostiis instructus.

Trimus, *i.e.* tres annos natus.

Servientia, *i.e.* servitus.

Malos edentare, *i.e.* privare.

Follis pugillatorius, *i.e.* quem pugnis pugiles cædunt.

Virgidemia, *quasi* virgarum vindemia.

Offerrumenta, *i.e.* vibices oblatæ.

M Admodum

Obscuriorum phrasium expositio.

Admodum statutus, *i.e.* valdè procerus.

Gestare tigillum, *i.e.* cucullum ex scirpo.

Aula extaris, *i.e.* olla in qua exta coquebantur.

Seorsus, *i.e.* seorsum.

In pasceolo, *i.e.* in sacco ex corio.

Columbarium, *i. e.* locus ubi malefici colla exerunt.

Epichysis, *i.e.* amphoræ quædam.

Siccè, *id est*, sobriè.

Prodisparare, *i.e.* dissolvere, destruere.

Murteta, *i. e.* myrteta.

Mellem in ore facere mergis pugneis, *i.e.* dentes excutere pugnis.

Tramæ, *i.e.* fila.

Tinnimenta, *i.e.* instrumenta, quibus aures tinniunt.

Nè postules, *i.e.* nè putes.

Capsimus, *i. e.* cœperimus.

Donabilis infortunio, *i.e.* dignus.

Hydrophobi, *i.e.* aquam metuentes.

Jurisjurandi gratiâ fit, *i.e.* juramentum remittitur.

Naupegus, *i.e.* navium faber.

Navis oraria, *i.e.* quæ littus legit.

Modius, *i.e.* locus in quem malus inseritur.

Ferruminare, *i.e.* infarcire.

Columbaria, *i.e.* loca per quæ remi emittuntur.

Acatium, *i.e.* velum majus.

Dolon, *i.e.* velum minus ad pro-ram.

Thoracium, *i.e.* velum in summo malo.

Aplustris, *i.e.* vexillum in summo malo.

Vomis, *i.e.* dens aratri.

Buris, *i. e.* curvamen.

Stiva, *i.e.* manica aratri.

Runcina, *id est*, ligo excindendis dumetis.

Bolis, *i.e.* quò fundum maris exploramus.

E Stycho.

Quot calendis, *i.e.* singulis mensibus.

Monumenta bubula, *i.e.* lora.

Nequitior, *i.e.* nequior.

Quicque supellectilis, *i.e.* quæquæ supellex.

Auceps auribus, *i.e.* audis.

Pauillus puer, *i.e.* parvus.

Afficere ægrimoniâ, *i.e.* tristitiam reddere.

Pensior, *i. e.* melior.

Perbitit medullas lassitudo, *i.e.* consumit.

Pars pollucea, *i.e.* opipara.

Fames ex semine elephanti, *i.e.* decennis.

Quærito

Obscuriorum phrasium expositio.

Quærito explementum inani-
mentis, *i.e.* sæpe quæro ex-
plere inania.

Uñctiones crapulariæ, *i.e.* cra-
pulâ laborantibus datæ.

Pyclum, *i.e.* vas balnearium.

Condicere in symbolam ad cœ-
nam, *i.e.* dato symbolo de-
nunciare te ad cœnam ven-
turum.

Potione vinceâ onerare gulam
i.e. laqueo strangulare.

Disertim, *i.e.* planè.

Offirmare, *i.e.* obfirmato ani-
mo urgere.

Lingua venditaria, *i.e.* vana-
lis.

Excolubrare, *id est*, acutis ocu-
lis inquirere.

Provenisti futile, *i.e.* prodiisti
frustrâ.

Multare, *i.e.* numerare.

Publicum, *i.e.* tributum.

Samiola poteria, *id est*, vasa fi-
ctilia.

Nasiterna, *i.e.* vas aquarium
ansatum.

Monotrophos, *i.e.* solus edens.

Liber liquidus, *i.e.* vinum de-
fecatum.

Triblium, *i.e.* patella.

Submerum, *i.e.* vinum aqua-
tum.

Pro summo bibere, *i.e.* largi-
ter.

Vesci fabulis, *i.e.* parvis fabis.

Inhibere imperium, *i.e.* præ-
esse.

Fontinale, *i.e.* fontium sacrum.

Strategus, *i.e.* imperator.

Propinat decumo fonte, *id est*,
vino misto cum decima parte
aquæ.

Alludiant, *i.e.* alludent.

Animæ falsura, *i.e.* suavitas ha-
litis.

Cantio cinædica, *id est*, lasciva.

Vapulat peculium, *i.e.* diminu-
itur res.

Nè releritis, *i.e.* releveritis.

Dies extabescit, *i.e.* consumi-
tur.

Stat ut fungus imbri, *i.e.* demis-
so capite.

Uno est patre minus, *i.e.* pater
est mortuus.

Facere ob cædes ut eatuli lu-
dunt, *i.e.* cruentum lulum,
qualis est canum.

E Trinummo.

L Utilare, *i.e.* luto inficere.

L Pauso, *i.e.* cesso.

Albitudo capitis, *i.e.* canities.

Locum in porta quærere, *i.e.*
mendicare.

Gens hiulca, *i.e.* avida.

Vibices honori posterorum, *id est*,
dedecora posteris.

Salillum animæ amittere, *i.e.*
mori.

Obscuriorum phrasium expositio.

Cupes, *i.e.* avidus.

Immunicus, *i.e.* parvus.

Amicus ferentarius, *i.e.* qui opem fert.

Tu ponè te latebis, *i.e.* te obscuras.

Aurum ochetæ, *i.e.* perit aurum.

Quâ sponse, *i.e.* quo pacto.

Exactus es, *i.e.* pecuniæ exactæ sunt à te.

Dormitatrix, *i.e.* fallax.

Sector zonarius, *i.e.* crumenifeca.

Suavia sagittata, *i.e.* oscula instar sagittarum.

Disconducit, *i.e.* incommodat.

Vestispicus, *i.e.* qui præest vestibus inspicendis.

Flabelliferæ, *i.e.* quæ flabella gerunt.

Sandaligerulæ, *i.e.* quæ sandalia.

Cistellatrices, *i.e.* quæ cistas custodiunt.

Apotheca, } repositorium.

Hypotheca, } depositum.

Condalia, *i.e.* annuli.

Gerit tutelam foribus, *i.e.* janitor.

Immane, *i.e.* immane.

Bubuli cottabi, *i.e.* verbera, sic dicta à sono quem edunt.

Cacula, *i.e.* servus militaris.

Campans, *i.e.* libidinosus.

Ferriterus, *i.e.* qui terit catenas ferreas.

Exædificare ex ædibus, *i.e.* ejicere.

Ut balista, *i.e.* ut telum ex balista.

Res egit animam, *i.e.* perit.

Curculio exercitor, *i.e.* qui exercet seu vexat.

Subdere soleis fulmentas, *i.e.* fulcimenta.

Solum, *i.e.* solea.

Thermopotanda, *i.e.* aqua calida, *i.e.* fovenda.

Memoriâ oblivisci, *i.e.* ex memoria labi.

Redipisci, *i.e.* recuperare.

Oculi-crepida, *i.e.* ejus oculi pugnis contusi sunt.

Illius datu, *i.e.* ab eo datum.

Fulguritæ, *i.e.* fulmine tactæ.

Ex fungino genere capite sectorum tegit, *i.e.* latum habet galerum.

E Truculento.

Patronus parieti, *i.e.* incumbens.

Lessum facere, *i.e.* plorare.

Habentia, *i.e.* opes.

Clusinum pecus, *i.e.* meretrix urbana.

Ar, *pro* ad.

Pallula insuaso infecta, *i.e.* colore splendido tincta.

Purpura è Sara, *i.e.* à Tyro.

Suræ, *i.e.* Syræ.

Reparoïs,

Obscuriorum phrasum expositio.

Reparcis, <i>i.e.</i> non parcis.	Rece pessum abiit, <i>i.e.</i> fundum petiit.
Dictis nœniis, <i>i.e.</i> inanibus.	Manstutor, <i>i.e.</i> qui bona tuc-
Blitea, <i>i.e.</i> nullius usûs, seu in-	tur.
lipida.	Amicus manubiarius, <i>i.e.</i> fru-
Bonorum hamaxagogæ, <i>i.e.</i> bo-	ctuosus, dator.
na curribus auferunt.	Eductus setanio, <i>i.e.</i> pane pu-
Acherunti scribitur, <i>i.e.</i> nun-	ro.
quam rescribitur, seu reddi-	Deliciæ compasticæ, <i>id est</i> , in-
tur.	anis gloriæ & jactantiæ ple-
Patalem bovem malle me ha-	næ.
maxari, <i>i.e.</i> trahere bovem	Tempus partionis, <i>i.e.</i> par-
patentibus cornibus.	tûs.
Segestra, <i>i.e.</i> lecti stragula.	Annuli heni, <i>i.e.</i> abeni.
Magnæ mellinæ, <i>i.e.</i> voluptati.	Increbrare panem, <i>i.e.</i> crebrò
Nemo creduat duarum rerum,	petere.
<i>i.e.</i> divinarum & humana-	Exefficere, <i>i.e.</i> exa ^u tere facere,
rum.	Ambiturio, <i>i.e.</i> ambire volo.
Publicius, <i>i.e.</i> ædilis.	Futatim, <i>i.e.</i> ægutim.
Tympanotribæ, <i>i.e.</i> molles, ut	Quid illi exitio est, <i>i.e.</i> cur
Sacerdotes <i>Cybelles</i> .	exit.
Viri tintinaculi, <i>i.e.</i> carnifices,	Autopyrus, <i>i.e.</i> panis secunda-
lorarii.	rius.
Concipilare, <i>i.e.</i> corripere.	Epideipnidæ, <i>i.e.</i> postcœnia.
Offutim offuciam, <i>i.e.</i> commi-	Botulus, <i>i.e.</i> farcimen ex suilla
nuam.	carne.
Colubrinus, <i>i.e.</i> vaser.	Tomacula, <i>i.e.</i> ex jecore por-
Confestum busteum reddit, <i>i.e.</i>	cino.
facit me sepulchro dignum	Syncomystus, <i>i.e.</i> panis furfura-
omnium testimonio.	ceus.
Parcipromus, <i>i.e.</i> parcus.	Bucellatum, <i>i.e.</i> cibis milita-
Genio belligerare, <i>i.e.</i> defrau-	ris.
dare genium.	

FINIS.